

Gylling By og Omegn.

En Mærkedag.

Den 13. August 1941 er Hundredaarsdagen for Udstedelsen af den af Kong Christian den Ottende underskrevne Lov om Oprettelse af Amsraad og Sogneforstanderskaber.

Ved denne Lov blev der givet ensartede Regler for Bestyrelsen af Sognekommunernes fælles Anliggender over hele Landet.

Tidligere var der vel ogsaa en Slags lokalt Selvstyre paa Landet, hvor Bymændene, samledes til Bystævne eller Grandestævne, ved hvilket de under Oldermændens Ledelse søgte at gøre Ret og Skel efter de Bestemmelser, der indeholdtes i den for hver Sogn eller By særegent affattede Bylov eller Byskraa.

I Gylling By har der formodentlig ogsaa været et Grandelav og en Bylov; men denne sidstnævnte maa vist desværre for mange Aar siden være bortkommen og glemt. I alt Fald har jeg aldrig hørt den omtale. Derimod har Søby haft en Bylov, som endnu eksisterer, og som i Afskrift lyder som følger:

Første Side af den originale Søby Bylov.

NO. 19.

Tolvilling.

Hygaard.
1739 d 1 Maj.
K. Arbog.

¶ Den Hellig Trefoldigheds

Naam hvarer vi Lærskennene
Munningen Lijmænd, indgaaet og
Paa voris Højædlen og Vilbaarne
Hjertkøb hans Excellence Hr.
Conferentze Raad Rathlovs gode
Bulag og Samtykke oprettet denne
Lærskennens Contract og Bylov
Dend allermægtigste Gud til
Aren, og os Munningen Mand til
Nytte, og det forældes som følger.

1ste Post.

Naar Oldermannen stander paa Gadestefne, paa Meenige Mænds Vegne noget at udrædte, hvo hannem gjør ulyd, bøde 1 skiepe Byg.

2den Post.

Item Hvo som Ganger i dette Voris Grandelav og vorder Gildbroder, Hand skal sætte tre Mænd for sig Til Visse, at han vil giøre Ret, som hand vil haufue og skal give til lafvet en Half Tønde gaatøl, Og det at indgive inden halfaarsdags, eller at give Dobbelt.

3die Post.

Hvo som icke vil gange i dette voris Grandelav, da haver hannem ingen at Svar til nogen sag, og icke heller at hafve nogen lod i vorris Viide.

4de Post.

Hvo som tilfalder at være Oldermann eller skudsmand, skal være Forpligtet til at Vare paa Byens Nytte og gafn, og skal skudsmanden Være Forpligtet til at lade skrive, Hvem som ofuertræder Viede og Vedtægter, naar som nogen Hannem det siger og foreviser, Men og ligeledes Være forpligtet til at hafve opsyn med, i alle Sager.

5de Post.

Item at Oldermannen dømmet Ret paa alle Sager, eller at Bøde den Viede, hand Dømmer Paa, om hand Dømmer Uret.

6de Post.

Hvo som icke Vil være Oldermann eller Skudsmand, skal gifve Til lavet 1 Halv Tønde godt Øl.

7de Post.

Hvo som tøfter (tyvter) eller Bander nogen Paa Voris Grandestefne, Bøder Første gang 1 skiepe byg.

Om Græs Jefning.

8de Post.

Item skal giøres Jefning paa Fælles græs, Næste Søndag efter Sanct Voldborig dag, hvem som da icke Haver Fæmon til sit græs, maa eij tage udenbys Fæmon til Sit græs, og ey heller af Indersternis Fæmon.

9de Post.

Og skal Oldermannen op Næfne 4re Mænd hvert Aar, som skal Grandske og forfare, hvor Mange Høfveder der kand Græsfødis paa Fællesgræset hvert Aar.

10de Post.

Af Gaard Mændenes Fæmon gifves For hvert stort Høved til Græspenge 1 Mk. Danske og af Indersternis Fæmon for hver Høved 7 Mk. 5 Faar til et Høved og 2de Kalve til et Høved, og betales for et Faar af Indersterne 6 Sk. og hvo som Fleere Føll eller Kalve haver ind 2. Da gaar de i Jefning lige ved et Stort Høfved.

11te Post.

Hvo som fordølger noget af sit Fæmon enten lidet eller stort, Naar Græss Jefningen giøris Bøde for hvert høvid 2 lod sølv.

12te Post.

Hvo som iche haver Fæmon til Græs, da at nøyes med 1 Mk. for Høvedet.

13de Post.

Item Maa ey Være uden 10 svin til hver Gaard, hvem som haver Fleere, og hans Andre Grander ey Kand forsvare hannem dennem, Da at Være forpligted til at skaffe Dennem af Marken.

14de Post.

Naar der ey er i Byen 10 Svin til Gaarden, Da gøres overregning Paa dem, og Deelis lige mange til hver Gaard, og hvem som haver Fleere end Deelingen er, Da giver Hand for hver svin 3 Sk., og dend Der fattes og ey haver efter Deelingen Nøyes med 3 Sk. for et Svin, og maa der ej Være uden 12 Svin til Hver heel gaard. Hvem som haver flere, skafe dennem af Marchen. Bødes maa dertil 3.

15de Post.

Item maa Hver Mand have 4re gammel Giæs og 1 Gasse Til hver heel Gaard, og til hver halve Gaard, 2 giæs og 1 gasse. Og hvo som befindes at have flere Bøde 1 skiepe Byg. For hver gang det paa Klages, og til hver heel Huus 1 Gaas og 1 Gasse, og hvem Som befindes af Indersterne at indlægge flere paa Voris Græs Da at bøde 2 Skieper Biug.

16de Post.

Item maa hver heel hus have paa Voris Fælit 5 faar og 1 Sviin. Og til hver Halfve huus 3 faar, og hvem som haver flere, Da at skaffe dennem af Marchen, Naar der paa siges.

17de Post.

Item skal Madsdag holdes dend Næste Søndag efter at Bygen er Tilsaaet, og Næste Søndag efter Sanct Michels Dag, da at give Hin anden sag, hvo som haver Noget paa anden at Klage, hvo som Da iche Møder Bøde 1 skiepe Byg.

18de Post.

Hvem som forsømmer Stefnen 2de Gange og haver ingen i steden For sig, og ey at Være i loflig Forfald, bøde 1 fieringkar Byg. Og at være forpligtet til at holde dend Vedtægt, som hans Medgrander Vedtager.

19de Post.

Hvo som iche lader sit Viede fremkomme paa Kyndelmisse Dag og ikke bevises at, Være Self i Lovlig forfald, da at Møde et bud med Viiden, Heller at gifve dobbelt, og Meeninge Mænd det at udpante, Og hvem som iche medfølger Bøde 1 skiepe Byg.

20de Post.

Hvo som iche vil hafve sine Hester paa fæleden maa Have 2 uden Jefning til Gaarden, og skal de have flere, Da at staa med Meening Mænds Samtyche, I Engstub og Korn Stub, maa de have 4re Bæster til Gaarden, Efter Meeninge Mænds Samtyche, og hvo som Sæter Fleere i tyre, Bøde 1 skiepe Byg hver gang det paa klages.

21de Post.

Item skal Fæmonet ligned i Bygmarchen, om Byg Sæden Indtil at Kornet bliver opløben Og siden at Være efter Vedtægten.

22de Post.

Item Hvilchen mands Fæmon, Som ganger løse af tyret i Vangen, bøde for hver Gang et Fieringskar Byg, og for hvert Høvid Som ganger af Fæleden og ind i Vangen, Bøde et Halv Fieringkar Byg.

23de Post.

Item hvem som haver Vædder Fæmon, og nogen Klager derpaa Og det bliver Bevisligt og iche føres Raad der Ved, for Hver gang det skeer, og Giør Skade, Bødes 1 skiep Byg.

24de Post.

Item Hvis Sviin som ganger i Vangen og giør Skade, Bøde for Hver Sviin 1 Fjk. og for hver Floch Giæs Som findes i Vangen til Skade, Bøde for hver gang 1 fjerringkar Byg, og for hvis Sviin eller Giæs, som findes i Vangen umærchet da at Bøde Dobbelt Viide, og hvem som Holder Giæs og ingen Gasse Bøde 2 Skieper Byg.

25de Post.

Item maa der ingen Have Nogen uskaaren Hæster, eller Føller imellem Voris Øg Løs i Hegnet eller paa fælleden Nogen Mand til skade, heller Derfor at Bøde til Byen 4re Skieper Byg og til Husbunden 1 Rdl.

26de Post.

Item Hvo som bruger anden Mands agger eller Eng, entten Med Læe eller Langjern, og nogen Klager derpaa, og Siun som paa tages, da at Bøde 2 Skieper Byg til Granderne, og 2 Skieper til Synsmændene, den som Skylden Hos Findes.

27de Post.

Item Hvo som over Kaster Kleppen (smal Kant mellem Agrene) Naar han pløjer og udlægger sit Jord, Bøde 2 Skieper Byg, og hvo Som Pløyer Grøften op, som er Skiel Imellem sig og sin Nabo eller Kaster Sten paa anden Mands Jord bøde for hver sted det findes 1 Skiepe Byg, og at forskaffe Eege-Pæl i dend gamle Kleppe og den at nedsætte med 4re Uvillige Danne Mænd, eller at Bøde til Husbunden en Half Rixdaler.

28de Post.

Item om Nogen Klager, og Synis Hand iche haver sit fulde maal, Da maa hand tage Syen fra Stefne. Om det da befindis da maa hand tage 4re Mænd, som skal viise hannem Ret skiel, dog staa Een hver mands Fæstebref udi sin Fulde Valeur, Nemlig, at en hver nyder, det hans Formand har nødt.

29de Post.

Item hvo som hugger udj Anden Mands Skov, entthen gierpæl eller torn, uden hans minde Bøde 4re Skieper Byg, eller hvem som hugger nogen mands skov eller giersel om Sommeren i Uloflig tid, Bøder til Byen 4re skieper Byg og til Hosbunden 1 Rdl.

30te Post.

Item Hvo som befindes at Bære hiem, skov eller gierde, entten af Gaardmændene heller Indersterne Bøde 1 skiepe Byg.

31te Post.

Item hvo som Ridder eller Kiører over agger eller Eng, nogen til Skade, eller giennem Pløjer nogen Sædvanlige Veje, eller opkaster Gierder, eller nedtræder dem, Bøder 1 Skiepe Byg.

32te Post.

Item Hvo som tager nogen Mands Ploug Redskab harre eller Trommel Uden hans Minde, Bøder 1 Skiepe Byg. Og hvo som hugger nogen Mands Hafvested Piller eller andet Bøde 1 Skiepe Byg og tale Ejermandens Minde, som Skaden Fik.

33te Post.

Item hvo som borttager Nogen mands Gierde Torne Eller Stafver, Bøde 4re skieper Byg, og siden at Være Fra Vorris lav, endtil saa længe, at han indlæger siin indgang paa Nye.

34te Post.

Item hvo som iche føder Byetyren som forsvarlig Kand Være, skal Bøde 4re Skieper Byg, og skal optages 2de Mænd, Som dend skal Syne, hos en Hver, og skal en hver mand Være forpligtet til at holde Hannem 2 Nætter og Dage for Hver Koe og Qvie, som er 2 Aar.

35te Post.

Item Hvilken mand som Tilkommer en Orning skal skaffe en Dygtig orning til Sanct Hansdag, og siden føde den som forsvarligt Kand Være, eller at Bøde en Halv Rigsdaler for hver gang, som paa Klages, Og til saalænge der bliver skaffet en anden, som er Dygtig, og dette til Næst Efterkommende St. Hansdag.

36te Post.

Item hvo som forsømmer at hiore med Hyrden, naar hand Blifer tilsagt, skal Bøde 1 skiepe Byg, Saa og for hvad hier som bliver optagen.

37te Post.

Item om Nogen gilde broder For giæld sag eller dislige giver anden Sag, da skal hand udkræfve af Oldermænden 2 Mænd, som skal Give hannem Varsel og siden at Forfølge hannem til 3die stefning, Og da at give dend skyldige sag, Og skal saa Oldermænden udtage 2 Mænd, som skal sige hannem fra lavet, hvis hand iche taler Minde til 4de Stefning, og der foruden at bøde 4re Skieper Byg til Byen, og lader han sig Giøre Fra Lafvet, saa skal hand Dog betale dend skyldige, og siden at være Fra lafvet, Paa Voris Stefne, til saalænge hand ind læger Sin indgang Paa nye.

38te Post.

Hvem som Slaar hver andre blaae eller blodig, eller Rychis haar, skal bøde 4re skieper byg til Byen.

39te Post.

Item Hvo som æreskiender hin Anden, for skiælmer og tyve Og ikke lovligen Beviser, Bøde 4re skieper Byg til Byen, og er Dend anden Skyldig, da at Være Fra Voris lav og Samqvem.

40de Post.

Hvo som Bander eller lögter hver Andre i Samfund, Bøder hver Gang det findes 6 Skilling.

41. Post.

End Svær nogen Unød og utrang om Guds Død Vunder Og andre store Eeder og Bander hver Gang 1 Mk.

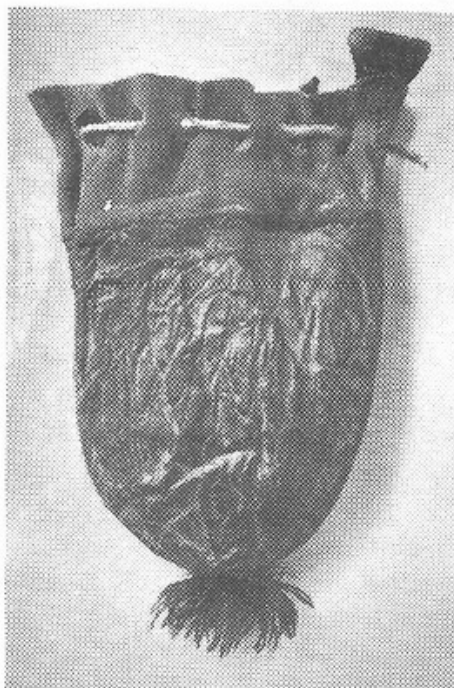
42de Post.

Item hvo som lader Nogen Hæste Skiære, da maa hand Hafve dennem paa fælles Græs, i 8te Dage, hvor hver Mand haver Part.

Om Siuñ.

43de Post.

Item skal optages 2de Mænd tilligemed Oldermænd og Skudsmand, som skal Syne vore Ildsteder 4re Gange om Aaret; Nemlig Nogle Dage før Juel, Nogle Dage Før Paaske og nogle Dage før Sanct hansdag og Sanct Michels Dag, og

Bypungen.

hvis ildsteder, som iche findes Forsvarligen, skal Bøde 1 Rigsdlr. til Hosbunden og der Foruden Slages neder.

44de Post.

Item om Bye mændene kommer i Tvist om nogen handel eller sag, I hvad det være Kand, da skal Oldermændene udtage 2de Mænd Som iche ere Besvogrede med dend tvistige, og hvis de tvende Mænd med Oldermænd og Skudsmand siger frem eller tilbage, Det skal stande til fulde.

45de Post.

Item hvilken Mand, som bliver optagen til nogen syn Og iche Vil Være følgagtig, Bøde 1 Skiepe Byg.

46de Post.

Item hvo som overfalder nogen Synsmand med Utilbørlig ord for deres Syn, At afhjemle Bøde 1 skiepe Byg.

47de Post.

Hvo som begierer Synsmænd ud, da skal Siuns-Mændene en hver Nyde 3 Sk. for sit Syen, og næste Søndag der Efter afhjemle sit Syen, og den som skylden hosfindes Bør og skal Svare Mændene og Viidet til Byen efter Sagens Beskaffenhed.

48de Post.

Item Naar Marchen tages i Fred, da skal der gaas Hauge syn. Første gang en skilling, og da skal hafve siuns Mændene ud Vælge dennem som haver Brøstfældige gierder eller Self at Bøde Viide, Og Naar De er advaret og iche Strax lucher, da Bøde de for Andet Siun 1 skiepe Byg, lige det Samme For hver gang, de haver Gaaet Syen, om de iche var Færdige efter Loven.

49de Post.

Item om Nogen af Gilde Brødrene om Høsten bliver Siug eller deres folch, saa at de iche Kand høste deres Korn i Rette Tid, da skal Meeninge Mand Være forpligtet til at komme hannem en Dag til hielp, heller at Bøde 1 skiepe Byg.

50de Post.

Item Naar Oldermændene lyser af Vangen noget Fæmon Og hvis siden findes Bøde herfor 1 Skiepe Byg.

51. Post.

Item Hvis Fæmon som gjør Anden Mand skade, Paa hans Korn, skal hand betale hannem Det uden hvis hand vil have hannem i Fodring, eller at Bøde 1 Rigsdaler.

52de Post.

Item hvo som Sætter i Tyre paa en anden Mands Jord uden Hans Minde Bøde 1 Skiepe Biug for Hver tyrslag.

53de Post.

Item hvo som Riider eller Kiører Nogen Vangeled i Stykker Bøde 1 Skiepe Byg, og hvo som iche lucher det Bøde Ilige maaede det samme.

54de Post.

Item skal ingen maa have nogen Huusfolch til huuse entten Gaardmænd eller Inderster, Uden det er med Hosbundens og Meeninge Granders Villie og Minde. Hvo det gjør skal give til Granderne 4 Skieper Byg, som got og forsvarligt er, og 2 Rixdlr. til Hosbunden. Icke Heller skal nogen af Granderne Maa give nogen Lov, at Indtage nogen huusfolck, uden det sker udj Meeninge Granders Forsamling og samtyche Eller Hosbunden tiljader under Lige Straff.

55de Post.

Om gierder som gaar af lave, entten Marchskiel Gierder eller anden steds I Marchen, eller i Byen, Om fred haugen Imellem Gaardene, og der paa Klages Og iche føres Raad der til, Da at Bøde 1 skiepe Bygs Viide For hver Gang det Paa klages.

56de Post.

Naar nogen bliver advahret at hans Gierder er Brøstfældige Til skade, og, straks at gjøre færdig Bøde første Gang 1 Skilling, Siden hver Dag 1 Skilling. Findis de for andet Syn, da at Bøde 1 skiepe Biug.

57de Post.

Half Syns Mændene skal dennem at Vare, eller Self Bøde hvis Viiede Som falder efter laugsiunet er Giort, og at hiemle Deris syn, I Rette Tiid, eller at Bøde 1 Skiepe Biug.

58de Post.

Hvo som opkaster nogen gierde eller Anden Byes gierde, som lucher til voris March, da betale hvad skade der sker Igiennem, enten paa fæmon eller Korn, indtil saalænge Hand lucher dem forsvarligt, Om det bliver befunden, Og han Bevislig gøres, eller Bøde 2 Skieper Byg.

59de Post.

Naar Oldermænden og Skudsmanden, for Vinter tilsiger Bye mændene at opkaste og Grave, og Efter Vinther eller saa tit som Behov gøris For Vand og Vandløb, skal og Strax Være følgagtig, og hvo som iche medganger at grave og opkaste, da Bøde 2 skiepe Byg, og saa dybt som Behouf gøres at Grave.

60de Post.

Hvo som over falder Byens Tienner, Marchmanden eller Hyrden med utilbørlig ord, da at Bøde 1 skiepe Byg uden hand gjør dem uret.

61de Post.

Om nogen forholder Marchmanden eller Hyrden sin Løn, da skal Meeninge Mand medfølge dem at udpante, Bøde 1 skiepe Biug, Uden de Haver forbrøt Dennem, at dend Kand forholdes.

62de Post.

Hvo som tillucher enten Leed eller Stetter, som kand bevisis af gammel Tiid haver Værdi, Da at Bøde 1 skiepe Byg for hver gang paa Klages.

63de Post.

Hvo som Skiuler paa Gaden, da skal de Være forpligtet til igien at holde den Jefn, Saa vit Som de Skiuler med Sten og Grud, heller at Bøde 1 Skip Byg.

64de Post.

Item hvem som tager fremede Svin paa Marchen skal Bøde til Byen 1 tønne Biug, og der Foruden strax at skaffe dennrm Af Marchen igien, eller og at Bøde 1 skiepe Byg, for hver Gang di her Efter bliver Befunden.

65de Post.

Item hvo som udreter nogen deris Ærinder og Begier at tage fremmede Sviin Paa Marchen Og den det først Belover at Samtyche skal Bøde 1 Skiepe Byg.

66de Post.

Item hvo som samtycher nogen Uden Byes at hugge Skov eller Busk, skal Bøde 4 Skieper Byg. Det samme er og om Nogen af Granderne udlaaner sine Hæste og Vogne i skoven og Self og sine Folch iche er med, og Der Bliver Noget hugget skoven til skade, Skal Ilige maade Bøde 4re Skieper Biug,

67de Post.

Item ingen maa Klage for Sin Hosbunde, Førend hand Klager det ad stefne, uden 4re Skieper Biugs Viiede.

68de Post.

Item ingen maa tage tang For Andres Jord, under 1 skp. Biugs Viiede for hver Gang det Findis.

69de Post.

Item hvo som gaaer i dette Voris Grandelav og Vorder Gildbroder, hand

skal Sætte 2 Mænd for sig til Visse, At hand vil Giøre Ræt som hand vil have, og skal give lige som hans ander Formænd Har givet.

70de Post.

Item Hvo som af Granderne Eller huus mænd iche Kommer at følge Liig til Graven, enthen Mand eller Karl, eller fuldkomen Bud, da skal de Bøde 1 skiepe Byg, Om de iche ere Syge, eller i Anden lovlig forfald.

71de Post.

Item maa ingen af granderne Samtyche nogen uden Byens at tyre Bæster, eller fæ paa Marchen under 4re skieper Bygs Viide.

72de Post.

Hvem af Granderne, som falder for med et Føløg, skal efter meninge Mands Samtyche, Nyde det i Koedriften, for en Koe, og gjøre Græs Jefning der for, og Om der er Nogen af Granderne Som haver flere end et, Da maa dennem iche tilladis Flere ind et.

73de Post.

Item de Kalve som Bliver Fød for St. Mortensdag, skal der Gjoris græs Jefning for, lige som for et Andet Stort Hoved.

74de Post.

Saa som et og Andet, til Guds Ære og Byens Nytte, her udi er udelugt, alt saa fandt Voris Høygunstige Naadige Herre og Husbunde for got Efterfølgende Poster her udi Endnu at lade indføre.

75de Post.

Oldermanden skal aarlig med tvende Mænd, efter see hver Mands Gaard, og hvo som Befindis iche at holde Jord og Møg Fra sin Gaarder Bøde til Byen For hver Gang det Befindis 4re Skieper Biug.

76de Post.

Dersom nogen om hellige Dage Bifindes med grov Arbejde, Det være sig med Pløyning, Haren, Møgaggen, høsten eller Slæten, Skagen eller Broden Bøde 4re skieper Byg.

77de Post.

Dersom nogen befindes at Skage eller Braade om Natten eller ved Lys, Bøde hver gang Det befindes 4re Skieper Byg.

78de Post.

Ingen Bør at gaa paa gaden med nogen tændt Tobachspibe entten i Haand eller Mund, med mindre dend er forsynet Med Saadan en Hytte at dend ey Kand gjøre skade, thi ellers Bøde hand første Gang 2 Mk., Anden gang 4 Mk., og 3die gang eller saa ofte det skeer.

79de Post.

Alle de Bøder, som udgifves, Bør at samles udjen Cassa Og Allene anvendes udi andledning af Hans May.ts Høypriselige Lov til Byens Nytte.

Ydermere Haver vi samptlige Søbye Mænd, og Grander, Nemlig Seyer Pedersen, Rasmus Michelsen, Frands Sørensen, Niels Pedersen, Hans Hansen, Søren Pedersen, Anders Eskesen, Povel Sørensen, Tøger Jensen og Thomas Sørensen Byen til Nytte og Gavn vedtagen og befindis i denne forskrefne Byelov at være indskreven, Skal af os holdes og Efterkommis Lige saa fuldkommelig, som det Her udi findes indført, og at Denne Forskrefne Bye lov af os Samptlig underskrives. Og til dets yderligere stadfæstelse Haver vi venlig om Bedet Vores Høygunstige herre og Hosbunde Høj og velbaarne Hr. Conferendse Raad og Jæger Mester Christian Rathlou Ville behage tillige med os at Approbere og underskrive.

Søbye ut Supra.

Denne Bye Lov, som paa Guds og H. K. May.st Lov er funderit approberes af

C. Rathlou.

Byloven.

Originalen til foranstaaende Bylov for Søbye er nu i Aar 201 Aar gammel. Den er skrevet særdeles smukt med gotisk Skrift paa Pergamentpapir og forsynet med et stift Læderomslag, og naar man tager dens Alder i Betragtning, maa den siges at være vel bevaret.

Tidens Tand og Datidens Ordstilling, som saa vidt mulig er efterlignet, har dog i nogen Maade vanskeliggjort Afskrivningen, og det er ikke umuligt, at enkelte Uoverensstemmelser senere vil kunne paapeges.

Til Byloven er senere gjort efterfølgende Tilføjelse, som ikke er nær saa let læselig; men som dog maa være affattet af en ikke ulærd Mand, som har forstaaet at benytte enkelte latinske Vendinger.

Gylling, den 26. Januar 1940.

Jens Carlo Andersen.

For Aaret 1794

Er Søbye Mænd samtykt og contænt¹⁾ den Idgang²⁾ det Conferere³⁾ skal Ihgive for hver Persons Idgang, være sig Mand eller Kvinder 6 Potter Brændevin, 3 Kander godt forsvarlig Øl, som tvende Mænd skal antage forud, og en god Smørebød med Ost eller Kiød paa.

- 1) Formodentlig: bestemt.
- 2) Optagelsesafgift.
- 3) Medbroder, Grande.

Denne sidste Bestemmelse ligesom de fleste af de i Byloven fastsatte Bøder kunde tyde paa, at god Mad, Øl og Brændevin har været noget af det, som de gamle brave Søbye Mænd har henregnet til, hvad der hører til Byens og Samfundets Bedste.

Gylling Kommune og dens Bestyrelse.

Som tidligere antydet blev der den 13. August 1841 stadfæstet en Lov om Oprettelse af Amtsraad og Sogneforstanderskaber, og hvorledes denne Lov blev praktiseret i Gylling, vil efternævnte Udskrift af Valgprotokollen give et lille Indblik i:

Aar 1841 den 30te November blev den i Anordning af 13de August dette Aar befalede Valgforsamling for Gylling Sogn afholdt i Gylling Hovedskole, for efter Stiftamtets Skrivelse af 1. Oktober d. A. at udvælge 8te Sogneforstandere for Gylling Sogn. Ifølge bemeldte Stiftamtsskrivelse blev vi undertegnede Gaardmænd, nemlig Isaak Andersen og Poul Jensen, Gylling, samt Jens Nielsen af Leerdrup beskikkede til at være Valgbestyrere, af hvilke den første efter de 2de sidstnævntes Valg blev udnævnt til Bestyrelsesformand.

Torsdagen den 4de November sidstleden havde Valgbestyrelsen sit første Møde, i hvilket denne i Forening med Sognefoged Søren Sørensen udfærdigede den lovbefalede — og Valgprotokollen vedlagte Valgliste. Denne blev Søndagen den 7de November offentligen bekendtgjort ved Kirkestævne af Sognefogden, hos hvem den derefter blev henlagt til offentlig Eftersyn i 14 Dage.

Den 20de i denne Maaned var Valgbestyrelsen atter forsamlede for at bestemme Valgdagen. Denne blev da efter fælles Overenskomst bestemt til den ovennævnte 30te November. Bekendtgørelsen herom blev derpaa Dagen efter, Søndag den 21de November bekendtgjort af Sognefogden ved Kirkestævne, ligesom der i Ugen foran Valgdagen blev ved et Bud givet hver enkelt Vælger Underretning derom, saa at ingen kan undskylde sig med Uvidenhed om de tagne Bestemmelser.

Valget blev derefter paa den tidligere nævnte 30te November, efter at Formanden havde betydet Vælgerne Sagens Vigtighed og tilraadet dem at vælge med fornuftigt Overlæg, af ham og Bestyrelsens øvrige Medlemmer begyndt og forfremmet, saaledes som herefter findes beskrevet:

Uddrag af den benyttede Stemmелиste.

Nr.	Bye	Vælgeren	De valgte
1	Gyllingnæs		Ejeren fraværende, og ingen mødte paa hans Vegne.
2	Gylling	Herr Pastor Møller.	1. Isaak Andersen, 2. Poul Jensen, 3. Jens Jensen den yngre, 4. Niels Christensen, 5. Knud Rasmussen, 6. Søren Sørensen af Leerdrup, 7. Jens Nielsen, 8. Knud Jensen.
3		Isaak Andersen	1. Poul Jensen, 2. Peder Jensen, Leerdrup, 3. Søren Sørensen, Leerdrup, 4. Knud Rasmussen, 5. Knud Jensen, 6. Niels Christensen, 7. Rasmus Rasmussen, 8. Jens Markussen.

Ialt 64 Vælgere.

Ifølge foranstaaende og den sluttede Sammentælling af Stemmerne blev Resultatet følgende:

1. Isaak Andersen	havde	45	Stemmer.
2. Knud Rasmussen	—	43	—
3. Poul Jensen	—	38	—
4. Niels Christensen	—	32	—
5. Jens Markussen	—	31	—
6. Knud Jensen	—	28	—
7. S. Sørensen, Leerdrup	—	25	—
8. Mikkel Christensen	—	22	—

som altsaa blev erklærede for Sogneforstandere.

De udnævnte modtog alle Valget.

Saaledes tilstilles Forhandlingen til Stiftamtets højgunstige Kjendelse og Approbation af Valgbestyrelsen for Gylling Sogn.

Datum ut supra.

Isaak Andersen,
Formand.

Poul Jensen.

Jens Nielsen,
Leerdrup.

Efter at nærværende Protokol over Valgforhandlingen til Sogneforstandere i Gylling Sogn havde været indsendt til Stiftamtets Eftersyn, modtoges den 6te Januar 1842 følgende Skrivelse fra Stiftamtet:

„At jeg ved det skedte Valg af Sogneforstandere for Gylling Sogn intet har fundet at erindre, meldes herved overensstemmende med Anordningen af 13de August 1841, § 9, og forventer jeg saasnart Valget af en Formand er skeet, at modtage Underretning derom“.

Aarhus Stiftamthus, den 31. December 1841.

Rosenkrantz,
konstitueret.

Til Valgbestyrelsen og Sogneforstanderskabet i Gylling Sogn.

1842 den 8de Januar har Gaardmand Knud Rasmussen som den Ældste af de udvalgte Sogneforstandere ifølge foranstaaende Skrivelse i Overensstemmelse med Anordningen af 13de August 1841 § 11 sammen kaldt samtlige Forstandere for at foranstalte en Formand valgt, og fandt denne Forsamling Sted i bemeldte Sogneforstander Knud Rasmussens Gaard. Tillige var Sognepræsten tilstede i dette Møde. Da Afstemningen foretoges paa en Formand i Forstanderskabet, faldt de enkelte Stemmer saaledes:

Sognepræsten stemmede paa Poul Jensen.
 Gmd. Isaak Andersen stemmede paa . . . Knud Rasmussen.
 Gmd. Niels Christensen stemmede paa Poul Jensen.
 Gmd. Poul Jensen stemmede paa Isaak Andersen.
 Gmd. Jens Markussen stemmede paa . . Knud Rasmussen.
 Gmd. Knud Jensen stemmede paa Knud Rasmussen.
 Gmd. Søren Sørensen stemmede paa . . . Poul Jensen.
 Gmd. Mikkel Christensen stemmede paa Poul Jensen.
 Gmd. Knud Rasmussen stemmede paa Poul Jensen.

Det blev altsaa Poul Jensen, der fik de fleste Stemmer, nemlig i Alt 5, og ifølge heraf erkjendes han herved i Overensstemmelse med § 11 i den nævnte Anordning for Forstanderskabets Formand.

Efter at den udvalgte Formand Poul Jensen derpaa havde indtaget Forsædet i Forsamlingen, skredes til Valg af de Mænd af Forstanderskabet, der dels skulde overtage Skolepatronens Function, dels assistere Præsten som Fattigforstandere, eller baade Skolepatron og Præsten som Skoleforstandere.

Afstemningen til Skolepatron udfaldt saaledes:

Sognepræsten stemmede paa	Sogneforstander	Isaak Andersen
Gmd. Isaak Andersen stemmede paa	—	Knud Rasmussen
Gmd. Knud Rasmussen	—	Isaak Andersen
Gmd. Niels Christensen	—	Isaak Andersen
Gmd. Jens Markussen	—	Isaak Andersen
Gmd. Knud Jensen	—	Isaak Andersen
Gmd. Søren Sørensen	—	Isaak Andersen
Gmd. Mikkel Christensen	—	Isaak Andersen
Formand Poul Jensen	—	Isaak Andersen

Sogneforstander Isaak Andersen blev saaledes med 7 Stemmer erklæret for Skolepatron.

Ved Valget af Skoleforstandere faldt Stemmerne som følger:

Sognepræsten stemmede paa	Knud Rasmussen og Niels Christensen
Gmd. Isaak Andersen stemmede paa	Knud Rasmussen og Niels Christensen
Gmd. Niels Christensen	Jens Markussen og Mikkel Christensen
Gmd. Jens Markussen	Knud Rasmussen og Niels Christensen
Gmd. Knud Jensen	Niels Rasmussen og Jens Markussen
Gmd. Søren Sørensen	Niels Christensen og Jens Markussen
Gmd. Mikkel Christensen	Knud Rasmussen og Niels Christensen
Formanden Poul Jensen	Knud Rasmussen og Niels Christensen
Gmd. Knud Rasmussen	Jens Markussen og Niels Christensen

Saaledes blev Niels Christensen med 8 Stemmer og Knud Rasmussen med 5 Stemmer Skoleforstandere.

Endelig gik det ved Afstemningen til Fattigforstandere saaledes:

Sognepræsten stemmede paa	Mikkel Christensen og Søren Sørensen
Gmd. Isaak Andersen stemmede paa	Mikkel Christensen og Søren Sørensen
Gmd. Knud Rasmussen — -	Mikkel Christensen og Søren Sørensen
Gmd. Niels Christensen — -	Mikkel Christensen og Søren Sørensen
Gmd. Jens Markussen — -	Mikkel Christensen og Søren Sørensen
Gmd. Knud Jensen — -	Mikkel Christensen og Søren Sørensen
Gmd. Søren Sørensen — -	Jens Markussen og Knud Jensen
Gmd. Mikkel Christensen — -	Jens Markussen og Søren Sørensen.
Gmd. og Fmd. Poul Jensen — -	Mikkel Christensen og Søren Sørensen

Altsaa blev Søren Sørensen med 8 Stemmer og Mikkel Christensen med 7 Stemmer valgte til Fattigforstandere.

Sluttelig bemærkes, at det inden dette første Møde af Gylling Sogns Forstandere opløstes, overdroges til den valgte Formand at gjøre Indberetning til Stiftamtet om, hvem der i Dags-Mødet var med fleste Stemmer valgt til Gylling Sogneforstanderskabs Formand, Poul Jensen.

*H. L. Møller. Isaak Andersen. Knud Rasmussen. Niels Christensen. Søren Sørensen.
Mikkel Christensen. Knud Jensen. Jens Markussen.*

2det Valg af Sogneforstandere.

Efter at det i Gylling Sogneforstanderskabs Møde den 22de November 1844 ved Lodtrækning var tilfalden de 4 Sogneforstandere Isaak Andersen, Poul Jensen, Søren Sørensen og Jens Markussen at udtræde af Sogneforstanderskabet, blev det i samme Møde med de fleste Stemmer overdraget Sogneforstanderne Isaak Andersen og Poul Jensen i Forening med Formanden Knud Rasmussen at træffe de fornødne Foranstaltninger til, at der snarest mulig kunde blive gjenvalgte 4 nye Sogneforstandere i de Fratrædendes Sted.

I den Anledning blev og den befalede Valgliste den 27de November 1844 affattet af Formanden og Sogneforstander Poul Jensen i Forening med Sognepræsten, saavel som med Sognefogden Søren Sørensen og straks derpaa i Forbindelse med Bekjendtgørelse ved første Kirkestævne henlagt hos Sognefogden til Eftersyn og Efterretning for alle Vedkommende, og man havde haabet, at Valget af nye Sogneforstandere kunde være blevet foretaget i Ugen mellem 15de og 22de December, og altsaa betimelig inden Aarets Udgang.

Som Sogneforstanderskabet imidlertid var kommen til Kundskab om, at Ejeren af Gaarden Gyllingnæs ved den nye Matrikul havde faaet saa meget Hartkorn, at han rimelig vilde være berettiget til uden Valg at indtræde i Sogneforstanderskabet, og man dog ikke vidste, om hans Indtrædelse ikke mulig kunde faa til Følge, at der istedet for de 4 fratrædende Sogneforstandere kun blev at vælge 3 nye, foranlediges man herved under 3die ds. at indgaa til Stiftamtet med en Forespørgsel desangaaende, ligesom man ogsaa var af den Formening, at man ingen Berettigelse

havde til at foretage Valg af nye Sogneforstandere, saa længe man ikke havde erholdt Stiftamtets Erklæring angaaende det Omspurgte. Den attraaede Erklæring fra Stiftamtet modtoges den 10de Januar 1845 og var saaledes lydende:

„I Anledning af Sogneforstanderskabets behagelige Skrivelse af 3die f. M. „hvori forespørges a), om Proprietær Mylord til Gyllingnæs, som efter den „ældre Matricul kun havde 18 Tdr. Hartkorn, men efter den nye Matricul „har faaet 36 Tdr., ifølge Bestemmelserne i Anordning af 13. August 1841 „§ 2 er berettiget til uden Valg at indtræde i Sogneforstanderskabet, og b) „om denne Indtrædelse bør medføre Nedsættelse i Antallet af Sogneforstanderskabets Medlemmer —, undlader jeg ikke tjenstligen at melde til behagelig „Efterretning, at Proprietær Mylord ifølge Fr. 25de Okt. 1844 § 5 har den „omspurgte Ret til at indtræde i Sogneforstanderskabet uden Valg, men at „denne Indtrædelse ikke i og for sig medfører Nødvendigheden af, at Forstanderskabets Antal af Medlemmer nedsættes, hvorimod Forstanderskabet, „saafremt saadan Nedsættelse paa Grund af siin Omstændighed attraas, herom „vil have at indgive Andragende til Amtsraadet.

„Aarhus Stiftamthus, den 7de Januar 1845.

Graab.“

Da der for Forstanderskabet selv ingen Grund var til at andrage paa Nedsættelse af dets Medlemstal, naar dette ellers ikke i den omspurgte Anledning var fornødent, afgjorde den udnævnte Valgbestyrelse Løverdagen den 11te Januar ved fælles Overenskomst, at det udsatte Valg snarest mulig blev at foretage, og berammede man da Torsdagen den 21. Januar til Valgdag, ligesom Gylling Hovedskole bestemtes at være Valglokale, hvor Valget skulde foregaa.

Den straks paafølgende Søndag den 12te Januar skedte den foreskrevne Kundgjørelse desangaaende ved Kirkestævne, og forat ingen Vedkommende i Sognet skulde blive uvidende om de tagne Bestemmelser, foranstaltedes der tillige, at hver Vælger i Sognet ved et dertil udvalgt og omgaaende Bud blev underrettet om den berammede Valgdag.

Overensstemmende med den skedte Bekjendtgørelse var den udnævnte Valgbestyrelse tilstede i Gylling Hovedskole den 21de Januar 1845, og efter at Vælgerne havde samlet sig og vare blevne anmodede om at vælge efter bedste Overlæg og Skjønnende, blev Stemmesamlingen til 4 nye Sogneforstandere begyndt af Formanden og de 2de udvalgte Medhjælpere, samt fremmet og tilendebragt saaledes, som paa de følgende Blade findes beskrevet.

En Fortegnelse over Vælgerne ved dette Valg:

1 Hr. Proprietær Mylord, Gyllingnæs.	12 - Søren Pedersen, yngre, Gylling.
2 Sognepræsten Møller, Gylling.	13 - Jens Mogensen, —
3 Sognefoged Søren Sørensen, Gylling.	14 - Hans Rasmussen, —
4 Gmd. Rasm. Rasmussen Hjernø, —	15 - Peder Poulsen, —
5 - Søren Pedersen, ældre, —	16 - Niels Christensen, —
6 - Hans Jensen, —	17 - Rasmus Sørensen, —
7 - Jørgen Jensen, —	18 - Mikkell Christensen, —
8 - Poul Jensen —	19 - Jens Sørensen Rørth, —
9 - Jens Jensen, yngre, —	20 - Søren Rasmussen, —
10 - Rasmus Jensen, —	21 - Jens Jensen, ældre, —
11 - Isaak Andersen, —	22 - Rasmus Pedersen, —

23	Gmd. Christen Jensen,	Gylling.	48	Boelsmd. Jakob Petersen,	Gylling.
24	- Christen Rasmussen,	—	49	Kirkesanger og Skolel. Wissing,	—
25	- Anders Jensen,	—	50	Parcellist Rasmus Jensen,	—
26	- Knud Rasmussen,	—	51	- Rasm. Nielsen Dauberg,	—
27	- Hans Andersen,	—	52	-	—
28	- Peder Mortensen,	—	53	- Hans Jørgensen,	—
29	- Jens Rasmussen,	—	54	- Rasmus Frederiksen,	—
30	- Jens Hansen,	—	55	- Mogens Pedersen,	—
31	- Just Poulsen,	—	56	Gmd. Jens Nielsen, Leerdrup	
32	- Jens Markussen,	—	57	- Søren Sørensen,	—
33	- Peder Jensen,	—	58	- Jens Sørensen,	—
34	- Morten Hansen,	—	59	- Peder Andersen,	—
35	- Peder Madsen,	—	60	- Søren Jensen,	—
36	- Mikkel Jensen Torrild,	—	61	- Søren Andersens Enke, Leerdrup.	
37	- Rasmus Albrektsen,	—	62	- Peder Jensen.	—
38	- Jens Andersen,	—	63	- Christen Laursen,	—
39	Boelsmd. Frederik Pedersen	—	64	Husmd. Poul Pedersen,	—
40	Gmd. Niels Jørgensen Drejer,	—	65	- Søren Sørensen Hyrde,	—
41	- Jens Jensen Skov,	—	66	Gmd. Jens Hansens Enke	—
42	Boelsmd. Mikkel Jensen Randlev, Gylling.		67	- Søren Sørensen, Søbye.	
43	- Jørgen Justsen,	—	68	- Morten Rasmussen,	—
44	- Peder Sørensen,	—	69	- Knud Jensen,	—
45	- Frands Jensen,	—	70	- Markus Sørensen,	—
46	- Jørgen Rasmussen,	—	71	- Niels Mikkelsen,	—
47	- Søren Hansen Sjølegrad,	—	72	- Anders Mikkelsen,	—

Da samtlige mødte Vælgere saaledes hver især havde afgivet deres Stemmer, og man derefter skred til Stemmernes Optælling fandtes at

Gaardmand	Peder Mortensen, Gylling	havde faaet	43	Stemmer.
—	Peder Jensen, Leerdrup,	—	—	38	—
—	Rasm. Rasmussen Hjernø, Gylling,	—	—	35	—
—	Rasmus Sørensen, Gylling,	—	—	27	—

Alle de øvrige havde færre Stemmer. Disse 4 Mænd bleve altsaa erklærede for udvalgte Sogneforstandere, ligesom de og selv vare tilstede og modtog Valget.

Med et Ord bemærkes kun endnu, at Hr. Proprietær Mylord tillige anses for at have tiltraadt Sogneforstanderskabet uden Valg, paa Grund af sin Gaards Hartkorn.

Og saaledes henstilles denne Valghandling og sammes Udfald til det høje Stiftamts gunstige Bedømmelse og Approbation.

Gylling Sogneforstanderskab, den 21de Januar 1845.

Knud Rasmussen,
Fmd.

H. L. Møller. Poul Jensen. Mikkel Christensen. Niels Christensen.
Isaak Andersen. Knud Jensen. Jens Markussen.

(Sogneforstander Søren Sørensen var ved Sygdom forhindret i selv personlig at overvære foranstaaende Valghandling, hvorfor hans Navn ej heller findes blandt Underskrifterne).

Hermed afsluttes denne lille Oversigt over, hvorledes Valglovens Bestemmelser blev overholdt i det kommunale Selvstyre for hundrede Aar siden.

Protokollen er stedse ført af daværende Sognepræst Hans Lassen Møller, hvis smukke tydelige Skrift endnu let kan læses.

Fortegnelse af samtlige Valg

af Sogneforstandere og Sogneraadsmlemmer siden Udstedelse
af Anordningen af 13. August 1841.

Valgaar og Dato	De valgte Navne	Stilling	Bopæl	Antal St.	Afgang	Anmærkninger
30/11 1841	Isaak Andersen.....	Gmd.	Gylling	45	31.12.1844	
	Knud Rasmussen.....	—	—	43	31.12.1844	
	Poul Jensen.....	—	—	38	31.12.1844	
	Niels Christensen.....	—	—	32	31.12.1847	
	Jens Markussen.....	—	—	31	31.12.1844	
	Knud Jensen.....	—	Søbye	28	31.12.1847	
	Søren Sørensen.....	—	Leerdrup	25	31.12.1844	
	Mikkel Christensen.....	—	Gylling	22	31.12.1847	
21/1 1845	Peder Mortensen.....	—	—	43		Genvalgt
	Peder Jensen.....	—	Leerdrup	38	31.12.1850	
	Rasm. Rasmussen, Hjernø	—	Gylling	35	31.12.1850	
14/12 1847	Rasmus Sørensen.....	—	—	27	31.12.1850	
	Hans Jensen.....	—	—	38	31.12.1853	
	Rasmus Pedersen.....	—	—	31	31.12.1853	
	Hans Andersen.....	—	—	28	31.12.1853	
23/12 1850	Mads Nielsen.....	—	Søbye	26	31.12.1853	
	P. Mortensen.....	—	Gylling	33		Genvalgt
	Walther.....	Forpagter	G. Præsteg.	31	31.12.1855	
	R. J. Wissing.....	Gmd.	Gylling	16	31.12.1855	
Jens Sørensen.....	—	Leerdrup	27	31.12.1855		
27/12 1853	Rasmus Andersen.....	—	Gylling	21		Genvalgt Genvalgt Genvalgt
	Wilhelm Pedersen.....	—	—	22		
	Hans Rasmussen.....	—	—	16		
	Søren Hansen Sjøleglad	—	—	16	31.12.1855	
22/12 1855	Rasm. Andersen.....	—	—	13	31.12.1858	
	Just Jørgensen.....	Skomager	—	11	31.12.1858	
	Wilhelm Pedersen.....	Gmd.	—	10	31.12.1858	
	Hans Rasmussen.....	—	—	10	31.12.1858	
29/12 højtbesk.	Krohn.....	Propr.	Gyllingn.	11	31.12.1861	
	Mortensen.....	Sognef.	Gylling	11	31.12.1861	
	Jens Jensen (Horskær) ..	Gmd.	Kalsem.	11		Genvalgt Afg. v. D. 1860
	Simon Sørensen.....	—	Søby	10		
	Anders Jensen.....	—	—	6	31.12.1861	
21/12 1858	Søren Sørensen.....	—	Gylling	26	31.12.1864	
	Rasmus Jensen.....	—	—	19	31.12.1864	
	Jens Jensen.....	—	Marekrog	17	31.12.1864	
	Jens Jensen.....	—	Leerdrup	15	31.12.1864	

Valgaar og Dato	De valgte Navne	Stilling	Bopæl	Antal St.	Afgang	Anmærkninger	
8/12 1860	Søren Rasmussen.....	Gmd.	Gylling	3	31.12.1861	Genvalgt	
8/12 1861	P. Mortensen.....	Sognef.	—	15			
	P. Sørensen.....	Gmd.	—	13	31.12.1867		
Højstbsk.	Rasmus Sørensen.....	—	—	11	31.12.1867		
	Esben Rasmussen.....	—	—	11	31.12.1867		
	Jens Pedersen.....	—	—	10	31.12.1867		
1864	Rasmus Mortensen.....	—	Leerdrup	14	31.12.1870		
	Niels Thomsen.....	—	Gylling	13	31.12.1870		
	Jeppe Jeppesen.....	—	Søbye	13	31.12.1870		
	Rasm. Sørensen (Vesterg.)	—	Hindballe	11	31.12.1870		
17/12 1867	Anders Sørensen.....	—	G. Mark	21	Paa Grund af en af Peder Jensen m. fl. indgiven Klage til Amdsraadet over, at Forpagter Møller, G. Præstegaard, ikke var optaget paa Valglisten, blev dette Valg kasseret af Amdsraadet.		
	R. J. Wissing.....	—	—	20			
Højstbsk.	P. Mortensen.....	—	—	18			
	Søren Rasmussen.....	—	—	15			
	Mikkel Nielsen.....	—	—	14			
4/2 1868	Søren Rasmussen.....	—	Gylling	32		31.12.1873	
	Anders Sørensen.....	—	—	32		31.12.1873	
	Mikkel Nielsen.....	—	—	32		31.12.1873	
	R. J. Wissing.....	—	—	29		12.12.1771	Afg. ved D.
	P. Mortensen.....	Sognef.	—	26		27.3. 1871	Udt. efter And
28/12 1870	Peder Nielsen.....	Sadelm.	—	93	31.12.1776	Udt. efter And.	
	Peder Rasmussen.....	Gmd.	Leerdrup	87	21.11.1871		
	Jens Pedersen.....	—	—	83	31.12.1876		
	Hans Sørensen.....	—	Gylling	63	31.12.1876		
27/3 1871	Rasmus Andersen.....	—	—	13	31.12.1873		
21/11 1871	Jens Jensen.....	—	Marekrog	57	31.12.1876		
12/12 1871	Holst.....	Skolel.	Gylling	17	31.12.1873		
22/12 1873	Bergh.....	Propr.	Gyllingn.	23	31.12.1879		
	Morten Thomsen.....	Møller	Gylling	22	31.12.1879		
	Jens P. Jakobsen.....	Gmd.	—	20	31.12.1879		
	Peder Sørensen.....	—	—	18	31.12.1879		
	Jens Sørensen.....	—	Leerdrup	18	31.12.1879		
28/11 1876	P. Wissing.....	—	Gylling	49	Genvalgt		
	Jens Hansen.....	—	—	42		31.12.1882	
	Christen Nielsen.....	Retsvidne	—	43		31.12.1882	
	Niels Sørensen Bonde...	Husmd.	—	22		31.12.1882	
28/11 1879	Søren Nielsen.....	Gmd.	—	27		31.12.1885	
	Anders Hansen.....	—	—	26		31.12.1885	
Højstbsk.	Mads Pedersen.....	—	—	22		31.12.1885	
	Jesper Jensen.....	—	Leerdrup	22		31.12.1885	
	Niels Nielsen.....	—	—	18		31.12.1885	
18/11 1882	P. Wissing.....	—	Gylling	93		31.12.1888	
	Mads P. Hansen.....	—	—	70	31.12.1888		
	Frandsen.....	Købmand	—	60	16.12.1885	Udt. efter And.	
	Søren Sørensen.....	Gmd.	Leerdrup	52	31.12.1888		
28/11 1885	Jens Hansen.....	—	G. Skov	21	31.12.1891		
	Anders Sørensen.....	—	Søbye	18	31.12.1891		
Højstbsk.	Niels Laursen.....	—	Leerdrup	17	31.12.1891		
	Niels J. Mogensen.....	—	Gylling	14	31.12.1891		
	Mads Nielsen.....	—	—	10	31.12.1891		
10/12 1885	Rasmus Jensen.....	—	—	23	31.12.1888		

Valgaar og Dato	De valgte Navne	Stilling	Bopæl	Antal St.	Afgang	Anmærkninger
24/11 1888	Jens Hansen, Østergd. . .	Gmd.	Gylling	66	31.12.1894	
	Dige	Købmand	—	65	31.12.1894	
	Hans Jørg. Jokumsen . . .	Murer	—	67	31.12.1894	
	Chr. Bisgaard	Gmd.	—	58	31.12.1894	
28/11 1891	Anders Hansen	—	—	22	31.12.1897	
	Niels Nielsen	—	Leerdrup	19	31.12.1897	
Højstbsk.	Rasmus Jensen	—	G. Mark	18	31.12.1897	Bortr. fra Kom.
	Søren Nielsen	—	Gylling	15	18. 5. 1895	
	Morten Thomsen	Møller	—	11	31.12.1897	
20/11 1894	Johan Jensen	Gmd.	—	93	31.12.1900	
	Rasmus Christensen	—	—	75	31.12.1900	
	Niels Chr. Pedersen	Væver	Leerdrup	72	31.12.1900	
	Castenskjold	Ritmester	Gyllingn.	70		
18/5 1895	Rasm. Jørgensen (Fischer)	Karetm.	Gylling	12		Genvalgt
27/11 1897	Niels Peter Madsen	Gmd.	Søbye	26	8. 7. 1899	Afg. v. Døden
	Rasm. Jørgensen (Fischer)	Karetm.	Gylling	24	31.12.1903	
Højstbsk.	Mads P. Hansen	Gmd.	—	20	31.12.1903	
	Peder Pedersen	—	G. Skov	18	31.12.1903	
	Niels Laursen	—	Leerdrup	16	31.12.1903	
	Niels Jørg. Mogensen	—	Gylling	14	31.12.1903	
1/12 1900	Castenskjold	Ritmester	Gyllingn.	164		Genvalgt
	Jørgen Jokumsen	Murer	Leerdrup	108	29. 6. 1903	Bortr. fra Kom.
	H. Peter Jensen	Tømrer	Gylling	83	31.12.1906	
	Jens Simonsen	Gmd.	G. Skov	81	31.12.1906	
29/6 1903	Jakob Jensen	—	Lerdr. Sk.	30	31.12.1906	
13/11 1903	Jens Carlo Andersen	—	Gylling	20		Genvalgt
	Peder S. Pedersen	—	Leerdrup	19	1. 4. 1909	
Højstbsk.	Niels P. Simonsen	Bødker	G. Skov	17	1. 4. 1909	
	Mads Nielsen	Gmd.	Gylling	16	1. 4. 1909	
7.12 1906	Jakob Hansen	—	—	13		Genvalgt
	Castenskjold	Ritmester	Gyllingn.	156	1. 4. 1909	
	Peder Jensen	Arbejdsmd.	Gylling	136		Genvalgt
	Carl Pedersen	Boelsmd.	G. Mark	106		Genvalgt
	Th. Thomsen	Karetm.	Gylling	102		Genvalgt

Sogneraadsvalg efter Loven af 20. April 1908.

Valgaar og Dato	De valgte Navne	Stilling	Bopæl	Liste	Antal St.	Afgang	Anmærkn.
9/3 1909	Jens C. Andersen	Gmd.	Gylling	A	185		Genvalgt
	Jakob Hansen	—	—		92,5	1. 4. 1913	
	Niels Hansen	Husmd.	G. Skov		61,66	1. 4. 1913	
	Søren Pedersen	Gmd.	Lerd. Sk.		46,25	1. 4. 1913	
	Chr. Hansen	—	Horskg.		37	1. 4. 1913	
	Peder Pedersen	—	Jensgaard	B	47	1. 4. 1913	
	Carl Pedersen	Boelsmd.	G. Mark	C	112	1. 4. 1913	
	Peder Jensen	Arbm.	Gylling		56	1. 4. 1913	
	Th. Thomsen	Karetm.	—		37,33	1. 4. 1913	

Valgaard og Dato	De valgte Navne	Stilling	Bopæl	Liste	Antal St.	Afgang	Anmærkn.
7/3 1913	Jens C. Andersen	Husmd.	Gylling	A	160		Genvalgt
	Jørgen Madsen	Gmd.	Søby		80		Genvalgt
	M. Jørgensen	Købmd.	Gylling		53 ¹ / ₃	1. 4. 1917	
	Karl Pedersen	Gmd.	G. Skov		40		
	Niels P. Nielsen	—	—		32		Genvalgt
	Niels Nielsen	Smedem.	Gylling	B	64		Genvalgt
	Jens Alb. Jensen	Boelsmd.	G. Mark		32		Genvalgt
	Jørgen P. Rasmussen	—	—	C	59		Genvalgt
	Søren Jensen	—	—	D	30	1. 4. 1917	
	14/3 1917	Jens C. Andersen	Husmd.	Gylling	A	148	
Niels P. Nielsen		Gmd.	G. Skov		74		Genvalgt
Carl Pedersen		—	—		49 ¹ / ₃	1. 4. 1921	
Jørgen Madsen		—	Søby		37	1. 4. 1921	
Jørgen P. Rasmussen		Boelsmd.	Splidholm	B	34	1. 4. 1921	
Jens Alb. Jensen		—	—	C	104		Genvalgt
Andreas Pedersen		Murerm.	Gylling		52	1. 4. 1921	
Niels Nielsen		Smedem.	—		34 ² / ₃	1. 4. 1921	
Rasmus Rasmussen		Murerm.	—	D	50	1. 4. 1921	
8/3 1921		Jens C. Andersen	Husmd.	—	A	237	
	Søren P. Sørensen	Gmd.	Splidh.		118 ¹ / ₄		Genvalgt
	Niels P. Nielsen	—	G. Skov		79		Genvalgt
	Hans Kr. Hansen	—	Lerdr. Sk.		59 ¹ / ₄		Genvalgt
	M. Jørgensen	Købmd.	Gylling		47 ² / ₃	12. 5. 1923	Afg. v. Døden
	Øvli Mikkelsen	Gmd.	Malskær		39 ¹ / ₂		Genvalgt
	M. P. Rasmussen	—	Gylling	B	66		Genvalgt
	Jens A. Jensen	Boelsmd.	G. Skov	C	99	11. 10. 1923	Afg. v. Døden
	N. P. Haugaard	Smedem.	Gylling		49 ¹ / ₂		Genvalgt
	12/5 1923	Niels Kuur	Gmd.	G. Skov	A	32	31. 3. 1925
Andreas Pedersen		Murerm.	Gylling	C			Suppleant for J. A. Jensen
10/3 1925	Jens C. Andersen	Husmd.	—	A			Genvalgt
	Isak Hansen	Forpagter	Lerdrup			1. 4. 1929	
	Niels P. Nielsen	Gmd.	G. Skov			1. 4. 1929	
	Hans Chr. Hansen	—	Lerdr. Sk.				Genvalgt
	Søren P. Sørensen	—	Splidholm			1. 4. 1929	
	Øvli Mikkelsen	—	Malskær			1. 4. 1929	
	M. P. Rasmussen	—	Gylling	B			Genvalgt
	Niels P. Haugaard	Smedem.	—	C		1. 4. 1929	
	Volmer Næsberg	Gmd.	G. Skov			1. 4. 1929	
	12/3 1929	Jens C. Andersen	Husmd.	Gylling	A		
Axel Sørensen		Forpagter	—				Genvalgt
M. P. Rasmussen		Gmd.	—	C		13. 9. 1929	Folketingsm.
Hans Chr. Hansen		—	Lerdr. Sk.	A		1. 4. 1933	
Magnus Hansen		Arbmd.	Gylling	B		1. 4. 1933	
Laurs Jakobsen		Gmd.	G. Skov	A			Genvalgt
Johannes Frederiksen		—	Splidholm			1. 4. 1933	
Kr. Holt Skovbjerg		Lærer	G. Skov	C			Genvalgt
Chr. Dahlgaard		Gmd.	—	A			Genvalgt
13/9 1929		Severin Sørensen	—	Malskær	C		1. 4. 1933
	Jens C. Andersen	Husmd.	Gylling	A		1. 4. 1937	
8/3 1933	Axel Sørensen	Forpagter	—	A			Genvalgt
	Johannes Madsen	Vognmd.	—	B			Genvalgt

Stemmefordeling efter Loven af 29. Marts 1924.

Valgaar og Dato	De valgtes Navn	Stilling	Bopæl	Liste	Antal St.	Afgang	Anmærkn.	
1937	L. Mortensen.....	Sadelm.	Gylling	A		1. 4. 1937	Genvalgt	
	Chr Dahlgaard	Gmd.	Gyll. Sk.	A		1. 4. 1937		
	L. Jakobsen	—	—	A		1. 4. 1937		
	K. Holt Skovbjerg ...	Lærer	—	C		1. 4. 1937		
	Johanne Haugaard ..	Hustru	Gylling	B				
	Vagn Hansen	Gmd.	Splidholm	A		1. 4. 1937		
	Johannes Madsen....	Vognmd.	Gylling	A				
	Axel Sørensen.....	Forpagter	—	D				
	Harald Midtgaard....	Gmd.	Søby	D				
	Johanne Haugaard...	Hustru	Gylling	A				
	Øvli Mikkelsen	Gmd.	Malskær	D				
	Rasmine Gammelgaard	Centralb.	Gylling	D				1939 afgaaet ved Døden
	Niels Kuur	Gmd.	Gyll. Sk.	D				
	Johannes Rasmussen	—	Gylling	D				
1/1 1940	Peder Mikkelsen....	Arbejdsmd.	—	A				
	Hans Hermansen	Gmd.	Gyll. Sk.	D		Suppleant for R. Gammelg.		

Gylling Sogneraad 1909—1913.

Fra venstre: Husejer Peder Jensen, Gylling, Gaardejer Søren Pedersen, Leerdrupskov, Gaardejer Chr. Hansen, Horskærgaard, Gaardejer Peder Pedersen, Jensgaard, Husejer Jens C. Andersen, Gylling, Gaardejer Jakob Hansen, Gylling, Boelsmd. Carl Pedersen, Fallingvej, Karetmager Thomas Thomsen, Gylling, Husmd. Niels Hansen, Gyllingskov.

Fortegnelse over Gylling Sogneforstanderskabs og Sogneraads Formænd:

	Fra	Til	Anm.
Gmd. Poul Jensen	1/4 1842	31/12 1842	
- Knud Jensen	1/1 1843	31/12 1843	
- Knud Rasmussen	1/1 1844	31/12 1844	
- Peder Jensen	1/1 1845	31/12 1845	
- Knud Jensen	1/1 1846	31/12 1846	
- Peder Mortensen	1/1 1847	31/12 1850	
Forpagter Walther	1/1 1851	31/12 1855	
Gmd. Peder Mortensen	1/1 1856	31/12 1868	Afg. v/ Døden
- R. Joh. Wissing	1/1 1869	6/11 1871	
- Jens Jensen	26/11 1871	31/12 1873	
Proprietær Berg	1/1 1874	31/12 1879	
Gmd. P. Wissing	1/1 1880	31/12 1885	
- Jens Hansen, Liliensb.	1/1 1886	31/12 1891	
- Anders Hansen	1/1 1892	31/13 1897	
Ritmester Castenskjold ..	1/1 1898	31/3 1909	
Gmd. Jens C. Andersen	1/4 1909	31/3 1937	
- Øvli Mikkelsen	1/4 1937		

Nogle Uddrag af Gylling Sogneforstanderskabs Forhandlingsbog.

Efterfølgende Uddrag giver et lille Indblik i Datidens Anskuelser hos Kommunens ledende Mænd. Samtlige Forhandlinger er beskrevne af den daværende Sognepræst H. L. Møller med smuk og tydelig Skrift, og det kan let mærkes, at hans konservative Indstilling har haft en overvejende Indflydelse paa Resultatet af de stedfundne Forhandlinger.

Meget tyder ogsaa paa, at al Korrespondance er bleven besørget af Præsten. Ingen af de andre Sogneforstandere har vel været kvalificeret dertil.

1842.

Kort efter at Gylling Sogneforstanderskab var traadt i Virksomhed, blev dets Erklæring begæret i Anledning af 2de Anliggender, hvorfor 2de ekstraordinære Møder blev holdte, saaledes som følger:

1842 den 12te Januar var Forstanderskabet for Gylling Sogn forsamlet hos Gaardmand og Sogneforstander Isaak Andersen i Gylling, paa Grund af en fra Husmand Rasmus Nielsen af Gylling til Formanden indleveret Ansøgning, hvori anholdtes om Privilegium til her i Byen at etablere en Slags Købmandshandel med Bondens fornemste Fornødenheder, og som Ansøgeren ønskede meddelt anbefalet af Forstanderskabet. De Grunde, hvorpaa Andragendet stilledes, vare især disse, at Sognet ligger 6 Mile fra Aarhus og 3 fra Horsens, og da Sognets Øvrighed

findes i første Stad og samme altsaa bliver søgt mest, havde Sogneboerne en lang Vej at transportere især grove Produkter.

Forstanderskabet fandt sig beføjet til herved at bemærke:

1. At den opgivne Afstand mellem Gylling og Aarhus synes noget højt anslaaet.
2. At, uagtet Sognets Øvrighed findes i Aarhus, kan dog denne egentlig ikke kaldes Gyllings Handelsstad, eftersom de Produkter, Landmanden har at sælge, almindelig afsættes i Horsens, der altsaa rigtigst maa kaldes Sognets Handelsstad.

Endelig fandt man ved Ansøgningen ingen Concipist angiven, hvilket man dog tror nødvendigt ved en Ansøgning som den her omtalte.

Støttende sig til disse Grunde var det forsamlede Forstanderskab paa 3 Medlemmer nær, utilbøjelig til at anbefale det Ansøgte. Supplicanten tog derfor sin Ansøgning tilbage, og Forsamlingen endtes.

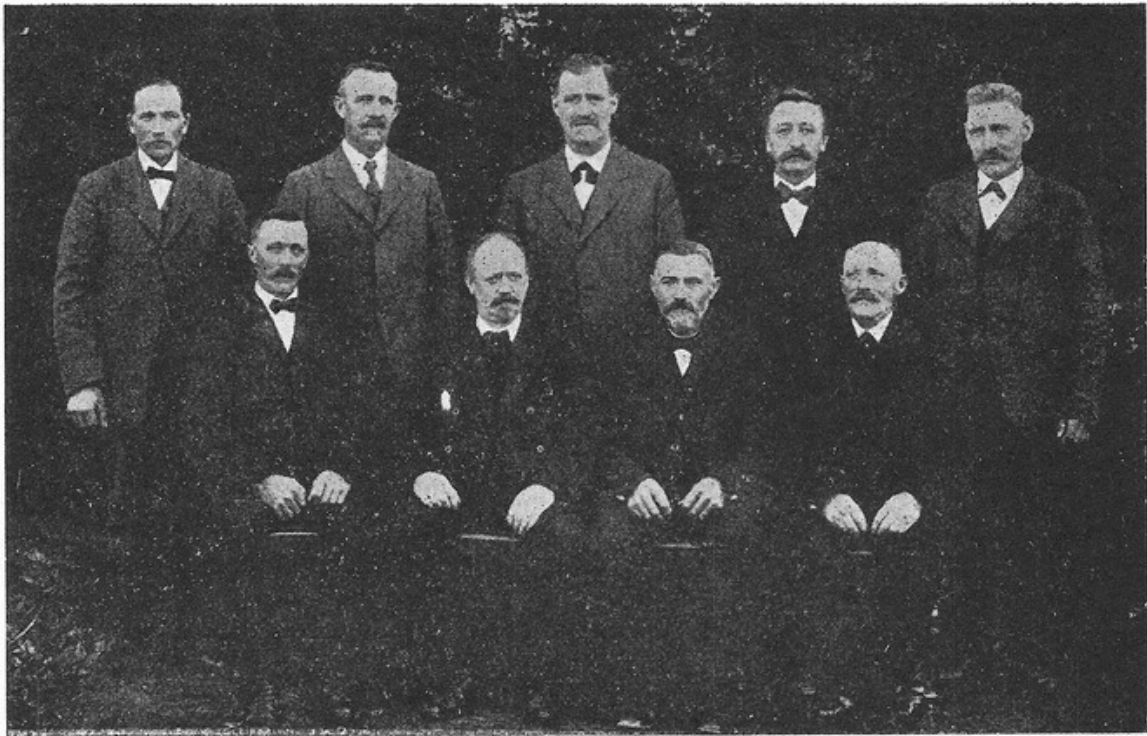
<i>Poul Jensen,</i> Formand.	<i>Isaak Andersen.</i>	<i>Søren Sørensen.</i>	<i>Knud Jensen.</i>
<i>Jens Markussen.</i>	<i>Niels Christensen.</i>	<i>Mikkel Christensen.</i>	<i>Knud Rasmussen.</i>

Efter Nutidens Opfattelse har de daværende brave Sogneforstandere været noget snæversynede i deres Behandling af denne Sag, naar de ikke kunde ønske Sognet en mere lokal Handelsforbindelse end Horsens. De til Nægtelsen anførte Grunde, „forkert Angivelse af Afstanden mellem Gylling og Aarhus, samt den manglende Underskrift“, kan vist godt betragtes som tomme Udflugter, der egentlig ikke vedkommer selve Sagen.

De daværende Forhold har jo imidlertid været højst forskellige fra de nuværende. Landboernes Fornødenheder baade til Føde og Beklædning producerede og forarbejdede de selv, saa det var kun meget faa Varer, der blev indkøbt, medens Nutidens Forbrug næsten udelukkende aftages hos Købmændene.

1842 den 28. Januar var Forstanderskabet forsamlet hos Husmand Jens Hansen i Gylling i Anledning af en Ansøgning, som denne fremlagde, hvori han attraaede Bevilling til Krohold.

Af Forstanderne, hvoraf kun 5 vare tilstede, vare de 4 mod det Ansøgte, og de Grunde, hvoraf de lededes, vare følgende: En privilegeret Kro vilde formentligen virke skadeligt paa Arbejderklassen i økonomisk Henseende, og det ikke alene for Familierne selv; men Følgen turde og lettelig blive, at Fattigvæsenet i Tiden vilde blive besværet med forøget Byrde. Ogsaa maatte man befrygte, at et offentligt Værtshus vilde have skadelige Følger for Sædeligheden, og da det Hus uden Jord, som Ansøgeren (der ikke, som Ansøgningen melder, er Boelsmand) bebor og ejer, ligger lige ved Kirken, synes dette Sted heller ikke at passe til Krohold. Naar der i Ansøgningen omtales Ladepladsen og Øboernes jevnlige Besøg i Sognet, som skulde gjøre et offentligt Værtshus ønske-

Gylling Sogneraad 1913—1917.

Øverste Række: Gaardejer Niels P. Nielsen, Splidholm, Gaardejer Jørgen Madsen, Søby, Husejer Jens C. Andersen, Gylling, Smedem. Niels Nielsen, Gylling, Gaardejer Carl Pedersen, Gyllingskov. — Nederste Række: Boelsmd. Jens Albert Jensen, Gyllingskov, Købmd. Magnus Jørgensen, Gylling, Boelsmd. Søren Jensen, Gyllingsk., Boelsmd. Jørgen P. Rasmussen, Splidh.

ligt for disse, maatte man herved bemærke, at Sognet kun har 1 Ladeplads, som endda kun bruges lidet eller intet, og at Færdselen fra Øerne ingenlunde er af den Betydning, at en Kro derfor skulde være fornøden. — Heller ikke paa denne Ansøgning var Concipistens Navn anført. — Efter at have udtalt disse Grunde adskiltes Forsamlingen, og Jens Hansen tog — i det mindste for det Første — sin Ansøgning tilbage.

Poul Jensen,
Formand.

Niels Christensen.

Mikkel Christensen.

Jens Markussen.

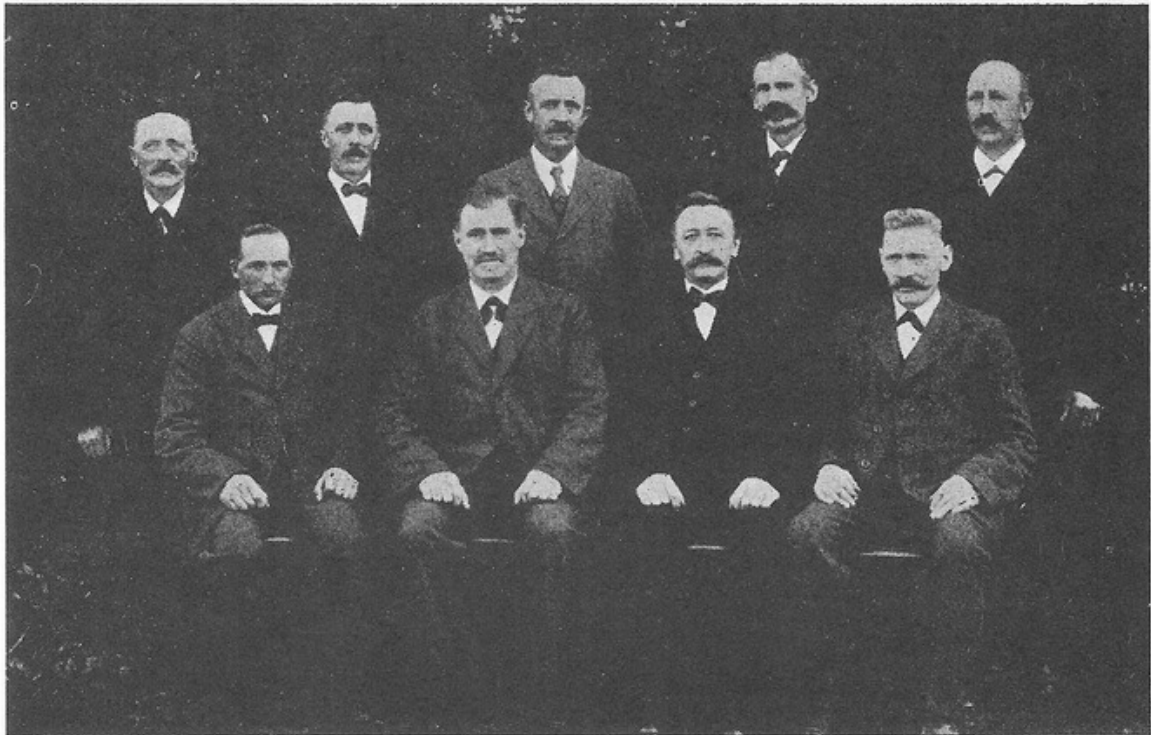
Knud Jensen.

Ogsaa denne Gang har Pastor Møllers Mening efter al Sandsynlighed haft Indflydelse paa Sagens Afgørelse.

Først ca. 60 Aar senere lod Planen om Oprettelse af en Kro eller et Hotel i Gylling sig realisere, idet Birgitte Kronholm og Anna Westergaard fik Autoriteternes Tilladelse at drive Gæstgiveri; men der gik derefter adskillige Aar, førend Viggo Kronholm fik sit Ønske om Tilladelse til Udsækning af stærke Drikke opfyldt. Forholdene er imidlertid i denne lange Aarrække undergaaet en betydelig Forandring, og den nu gældende Lov om stærk Beskatning paa spirituøse Drikke har bevirket, at Faren for Drikkeriets Overhaandtagen nu er langt mindre end i Aaret 1842.

J. C. A.

1842 den 24de Juni holdtes det ordinaire Møde af Gylling Sogneforstanderskab hos Forstander og Gaardmand Jens Markussen paa Gylling Mark.

Gylling Sogneraad 1917—1921.

Øverste Række: Boelsmd. Jørgen P. Rasmussen, Splidholm, Boelsmd. Jens Albert Jensen, Gyllingskov, Grd. Jørgen Madsen, Søby, Murerm. Andreas Pedersen, Gylling, Murerm. Rasmus Rasmussen, Gylling. — Nederste Række: Gdr. Niels P. Nielsen, Splidholm, Husejer Jens C. Andersen, Gylling, Smedemester Niels Nielsen, Gylling, Grd. Carl Pedersen, Gyllingskov.

Konstitueret Herredsfoged Nyholm havde efter Stiftamtets Ordre af 31de f. M. grundet paa Amtsraadets Beslutning den 30te s. M. i Skrivelse af 1ste d. M. opfordret Forstanderskabet til at afgive Erklæring over, om der ønskes nogen Forandring i den Bestemmelse, som Rentekammeret ved Resolution af 11. April 1840 har fastsat med Hensyn til de Veje, som kunne betragtes som Amtsveje.

Tillige var der oversendt en Extrakt af bemeldte Rentekammer-Skrivelse. Fremdeles var Forstanderskabet i Cirkulære Skrivelse af 10de d. M. fra Herredskontoret grundet paa Amtsraadets Beslutning af 30te f. M. underrettet om, at det i omtalte Amtsraads Møde var besluttet, at Amtmanden skulde tilkjendegive samtlige Sogneforstanderskaber, at de endnu i denne Sommer til de mindre Biveje maa benytte Amtsgrusgravene, hvorimod hvert Forstanderskab snarest muligt maatte undersøge, hvor de kunde finde Grusgrave til de mindre Veje, og ved deres Beretning herom at indsende Forslag til Amtet, saaledes at det ved næste Amtsraadsmøde kunde tages under Ventilation, hvorledes hermed skal forholdes. Tillige maatte Sogneforstanderskabene anmodes om at meddele Fortegnelse over de Veje i Sognet, der som mindre Biveje burde henlægges under dets Tilsyn, foruden de Amtsveje, hvorom forhandlede i Skrivelse af 1. Juni.

Angaaende det i Skrivelse af 1. Juni Omspurgte var det altsaa den under Nr. 7 af de benyttede Distriktsveje, som vedkom Gylling Sogn, og heraf blev af Sogneforstanderskabet i den afgivne Erklæring bemærket:

Med Vejen, som udgaar fra Gylling over Leerdrup og Sondrup til Horsens, kan ingen Forandring foretages, og ligeledes finder Forstanderskabet det passende nok, at der fra Gylling til Aarhus gaar en Vej over Søbye og Halling og fremdeles. Derimod maatte i Anledning af 10de Juni foreslaaes, at der foruden de i Rentekammer Skrivelse af 11te April 1840 omtalte Amtsveje ansættes en Amtsvej over Falling og Aakjær til Skanderborg, til hvilket Forslag man ledes af følgende Grunde:

1. En Vej fra Gylling over Falling til Skanderborg maa betragtes som en Vej af det betydeligere Slags, fordi især Skanderborg Markeder besøges betydelig af Beboerne saavel i Gylling som i Falling Sogn.
2. For Distriktslægen i Skanderborg falder Vejen gennem Gylling paa hans Rejse til Endelave, som ligger under hans Distrikt, saasom Endelave Beboerne møde ved Gyllingnæs og afhenter ham her, naar han rejser derover, og atter bringer ham tilbage.

Fremdeles maatte man stemme for, at Amtsvejen saavel fra Skanderborg som fra Aarhus ikke standsede i Gylling, men fortsættes fra Gylling til Gyllingnæs, dels paa Grund af det anførte, dels fordi Gylling og Omegns Beboere ofte maa befordre de paa Endelave udskrevne Matroses i Kongerejse fra Gyllingnæs til Aarhus, naar de ikke kan komme søværts, dels fordi det formentlig, som man af Sognefogden har erfaret, i en Rentekammer-Resolution for 3 Aar siden blev betragtet som en Amtsvej, da der ifølge bemeldte Resolution blev opført en Broe i Gylling paa Vejen fra Gyllingnæs til Gylling paa Amtsrepartitionsfondets Regning. Til Anbefaling for en Amtsvej over Falling anføres desuden, at den tilige af Gylling Beboere kunde benyttes som Vej til Aarhus.

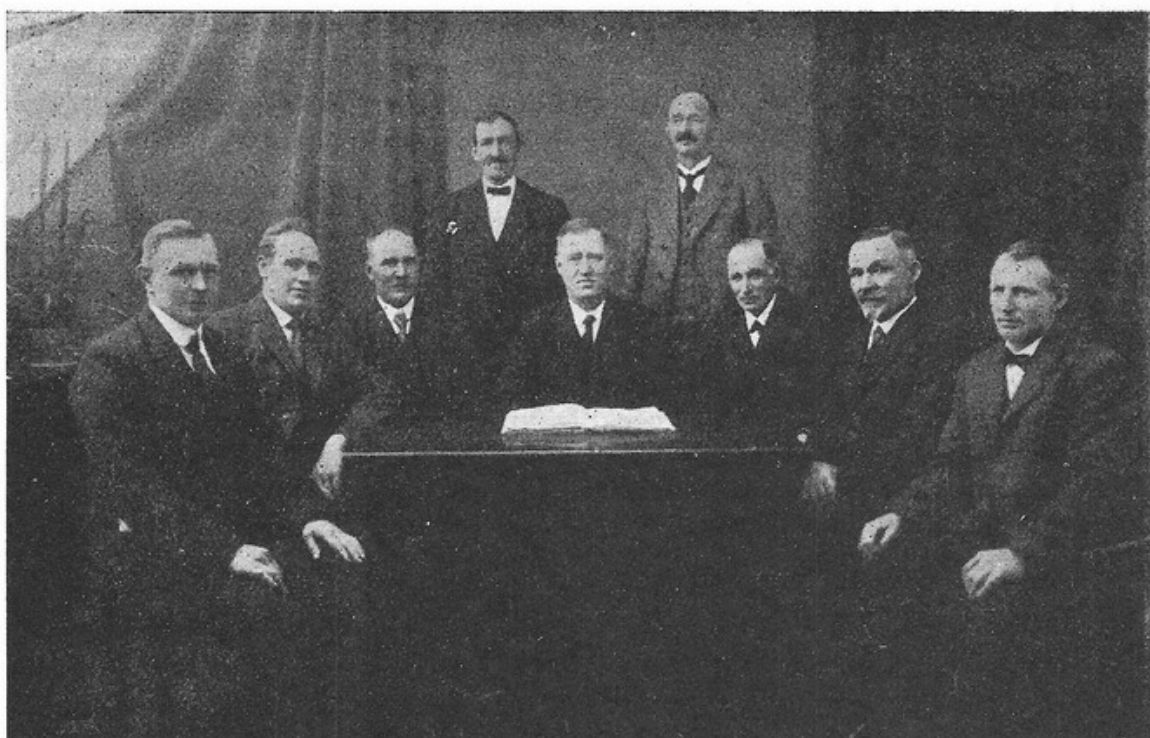
Angaaende de omspurgte Grusgrave bemærkede man, at der i Gylling Sogn hidtil forgjæves har været søgt efter passende Vejgrus, hvorfor og Fylden til Veje stedse har været hentet fra Havet, og Sogneforstanderskabet maatte betvivle, om det vilde lykkes at finde, hvad der ofte forgjæves har været søgt at finde paa Sognets Grund.

Poul Jensen, *H. L. Møller.* *Mikkel Christensen.* *Isaak Andersen.*
Formand.

Knud Jensen. *Knud Rasmussen.* *Jens Markussen.*

Søren Sørensen. *Niels Christensen.*

De dybsindige diplomatiske Vendinger i denne Sags Afgørelse er sikkert forfattede af Pastor Møller; men dem til Trods lykkedes det ikke denne Gang at faa en Amtslandevvej ført gennem Gylling Sogn. Der skulde gaa over 60 Aar, inden denne Plan blev til Virkelighed. For Nutidens Mennesker synes Bemærkningerne om de Endelave-Matroses Færdsel gennem Gylling Sogn ikke at være stort bedre bevendt end de ved Mødet den 12. Januar 1842 anførte Grunde for Nødvendigheden af Oprettelse af en Slags Købmandshandel med Bøndernes fornemste Fornødenheder.

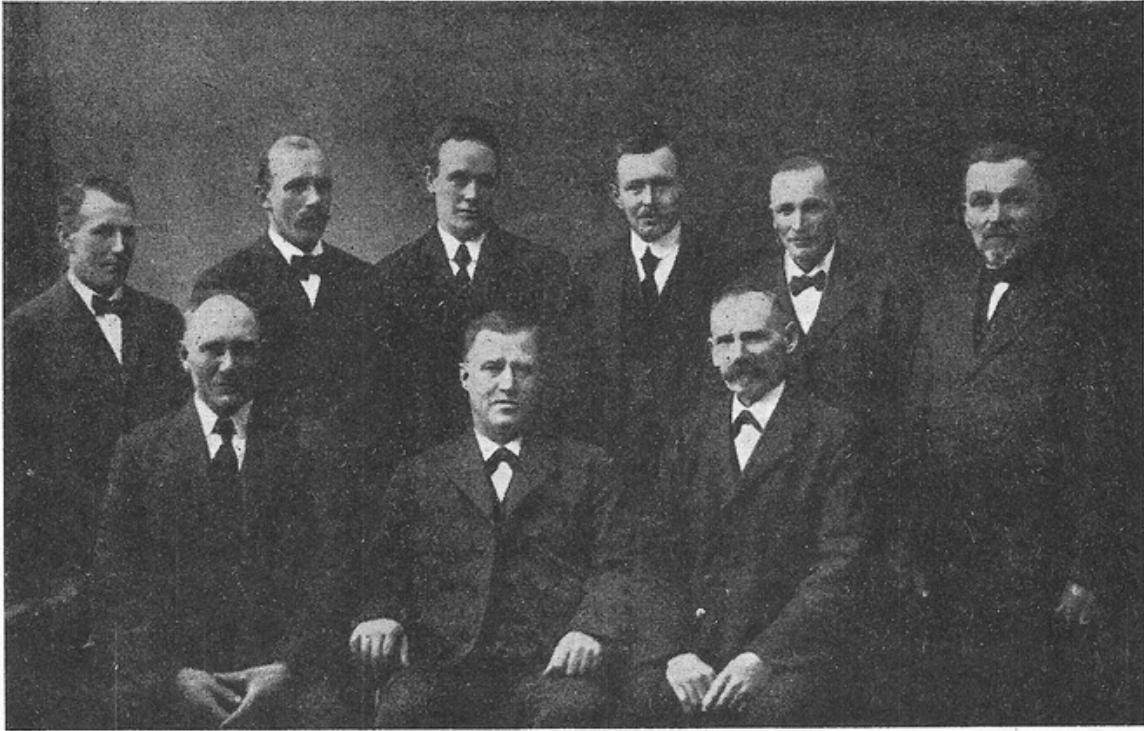
Gylling Sogneraad 1921—1925.

Fra venstre: Smedemester Niels P. Haugaard, Gylling, Gaardejer M. P. Rasmussen, Gylling, Gaardejer Hans Chr. Hansen, Lerdrupskov, Boelsmd. Volmer Næsborg, Søby, Husejer Jens C. Andersen, Gylling, Gaardejer Isak Hansen, Gylling-Lerdrup, Gaardejer Niels P. Nielsen, Splidh. Gaardejer Søren P. Sørensen, Splidholm, Gaardejer Øvli Mikkelsen, Malskær.

1842 den 8. August holdt Forstanderskabet sin Forsamling hos Forstander, Gaardmand Søren Sørensen af Leerdrup.

Under Dato 15de f. M. var der fra Stiftamtet i Aarhus gjort Forespørgsel om en benaadet Forbedrings- og Tugthus Fange, Peder Christian eller Peder Christiansen, Sondrup, erkjendes forsørgelsesberettiget i Gylling Pastorat. Herpaa gaves i dette Møde Besvarelse med udførlig Anførelse af alle de Oplysninger, det havde været Forstanderskabet muligt at erholde. Forstanderskabets Erklæring gik til Slutning ud paa, at der synes at mangle tilstrækkelige Beviser for, at Gylling Sogn maatte betragtes som paagældendes benaadedes Forsørgelsessted, og det henstilles derfor til Stiftamtet, om ikke sikrere Bevisligheder maatte være fornødne, før benaadede paalagdes Gylling Sogn fremfor hans Fødesogn, som man antog var Hundslund, til Forsørgelse.

Allerede tidligere vare Sogneforstanderne enige i, at der ikke skulde gøres yderligere for Indførelsen af 2den Grad af Gymnastikken ved Sognets Hovedskole, hvormed der var gjort Begyndelse forrige Aar; men at det skulde have sit Forblivende ved 3die eller simpleste Grad. Herom havde man underrettet Sognepræsten i Begyndelsen af Juli Maaned, og denne havde da igen under 12te Juli gjort Indmeldelse til Skoledirektionen om denne Beslutning af Sogneforstanderskabet. Fornylig var man imidlertid bleven underrettet om, at Direktionen, førend der foretoges videre, ønskede samtlige Sogneforstanderes Erklæring over dette Punkt, hvilken Erklæring da ogsaa i dette Møde blev afgivet.

Gylling Sogneraad 1925—1929.

Øverste Række: Gaardejer Øvli Mikkelsen, Malskær, Gaardejer Niels Kuur, Gyllingskov, Gaardejer Morten P. Rasmussen, Gylling, Smedemester Niels P. Haugaard, Gylling, Gaardejer Niels P. Nielsen, Splidholm, Gaardejer Søren P. Sørensen, Splidholm. — Nederste Række: Gaardejer Hans Chr. Hansen, Lerdrupskov, Husejer Jens C. Andersen, Gylling, Muremester Andreas Pedersen, Gylling.

Sogneforstanderskabet vedkjendte sig i denne Erklæring sin forrige Overbevisning og støttede sin Forhaabning om Indvilligelse af den af samme tagne Beslutning, dels paa Beboernes Uvillie og Betænkelighed mod en højere Grad af Gymnastikken, dels paa, at der i Aar maatte gjøres betydelig Ligning, forat begge Skoler kunde blive forsynede med de fornødne passende Læsebøger, hvorpaa tidligere havde været stor Mangel, og at denne Ligning maatte endnu blive mere trykkende, hvis der tillige skulde gjøres Bekostning paa Anskaffelse af de Apparater, som vilde endnu behøves, naar der skulde gjøres Anvendelse af 2den Grad af Gymnastikken. Ligesaa havde Sognepræsten allerede i sin Indmeldelse af Forstanderskabets Beslutning gjort opmærksom paa, at da, hvad der i forrige Aar var paabegyndt til Udvidelse af Gymnastik-Undervisningen, blot var foretaget af den forrige Skolekommission uden Befaling fra højere Steder, var Forstanderskabet af den Formening, at da samme, hvad Skolevæsenet angaar, nu var traadt i den forrige Skolekommissions Sted, maatte det ogsaa være berettiget til at lade den gymnastiske Undervisning gaa tilbage til sin forrige Tilstand eller den befalede 3die Grad.

Hermed opløstes denne Forsamling.

Poul Jensen, *L. Møller.* *Niels Christensen.* *Søren Sørensen.*
Formand.

Isaak Andersen. *Mikkel Christensen.* *Knud Sørensen.*

Knud Rasmussen. *Jens Markussen.*

1842 den 17de Oktober holdt Forstanderskabet sit Møde hos Sogneforstander, Gaardmand Knud Jensen af Søbye.

I Anledning af det af Forstanderskabet i Mødet den 24de Juni indgivne Forslag om en Amtsvej til Skanderborg over Aakjær Mark havde Amtsraadet under 28. August gensvaret, at det ikke kunde fremme dette Forslag, fordi Aakjærs Ejer ifølge den bestaaende Anordning ikke er pligtig at vedligeholde en slig Vej, hvorfor et nyt Andragende maatte indgives, hvis Sagen skulde komme under nærmere Overvejelse.

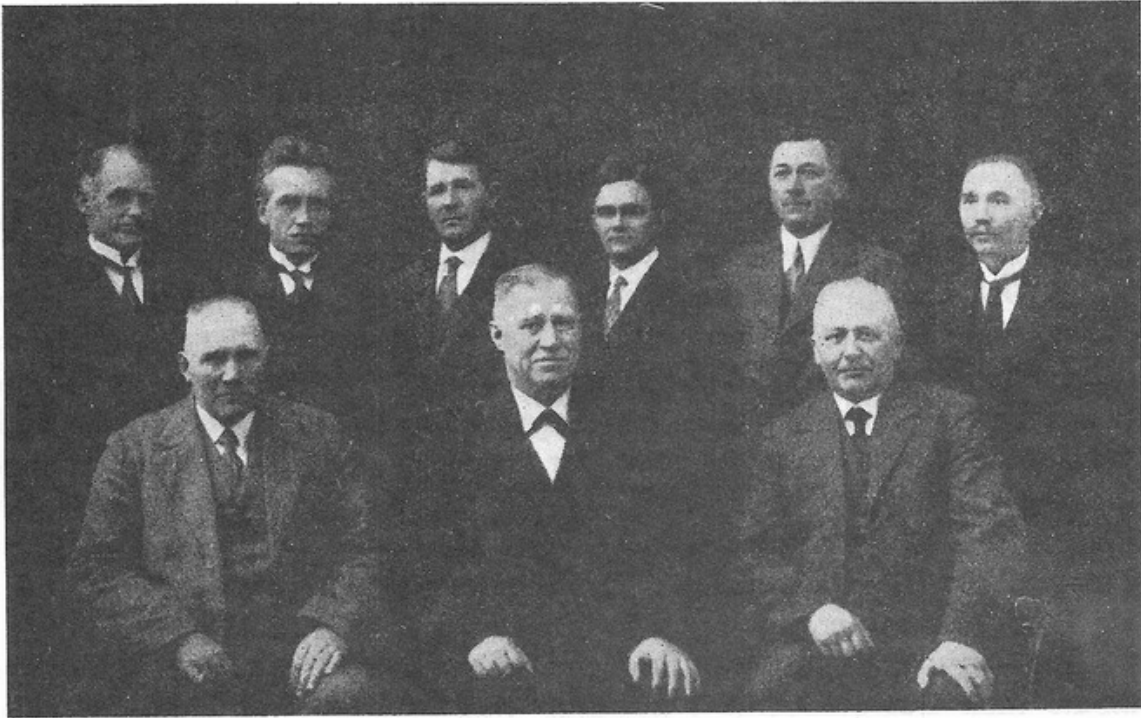
Fremdeles er blevet Forstanderne communiceret en Cancellie-Resolution af 1ste September, der slutter saaledes: „at Cancelliet hvad de omspurgte Steen-Kistets Opførelse paa de mindre Biveje angaar, maa bifalde Amtsraadets fremførte Anskuelser, idet man antager den omhandlede Mynlighed at være hjemlet Sogneforstanderskabet ved Anordningen af 13de August 1841, § 17, under den Forudsætning, at Politimesteren er enig med Forstanderskabet med Hensyn til de af samme føjende Foranstaltninger“. De her omtalte Anskuelser af Amtsraadet vare følgende, „at det formentlig, naar Overslaget til de fornødne Udgifter ifølge Anordningen 13. August, § 15, forfattes saaledes, at det viser, til hvilke Foranstaltninger Udgifterne er nødvendig, og ingen Klage, efter at Overslaget har været fremlagt til Eftersyn, derom har været ført, maa antages, at saadanne Foranstaltninger kunne føjes uden videre Approbation, og at Amtsraadet eller i alt Fald vedkommende Collegie-Resolution kun kan anses fornøden, naar Beboerne fremkommer med Erindringer derimod. Det formenes endvidere, at Sogneforstanderskabet maa være bemyndiget til at slutte Accord om deslige Arbejders Udførelse, naar dette maatte anses hensigtsmæssigt, og til selv at syne og bedømme det fuldførte Arbejde, alt dog under den Forudsætning, at ingen af Sogneforstanderskabet selv er Entreprenør eller har Del i Entreprisen“.

Fremdeles var fra Amtsraadet modtaget Opfordring til efter et tilsendt Schema at give Indberetning om de i Sognet sig befindende Grusgrave.

Forstanderskabet var i denne Henseende enigt i, at der ikke kunde foreslaas anden Grussamling til Brug for Amtsveje end en Plet paa Gaardmand Søren Sørensens Mark af Søbye, af omtrent 1 Skp. Lands i Størrelse. Tillige skulde anføres, at der ingen Grusgrave fandtes for Distriktets Veje, men at Fyldingen til disse Veje i den senere Tid var taget fra Havet, og at dette endnu maa anses for det Retteste og Beqvemmeste.

Ligeledes maatte meldes, at Medlemmer af Sogneforstanderskabet havde selv gjort Undersøgelse baade paa Gylling Byes og Søby Byes Marker, men ej kunnet finde anden Grussamling, som kunde fortjene at komme i Betragtning, end det anførte paa Gaardmand Søren Sørensens Mark i Søbye. I Overensstemmelse hermed overdroges det Formanden Poul Jensen at gjøre den fornødne Indberetning til Amtsraadet.

Skolepatronen Isaak Andersen fremstillede derpaa Tilstanden af saavel den almindelige som den specielle Skolekasse, i hvis Følge en Ligning af ca. 30 Rdl. vilde behøves paa Distriktbeboerne for at rette disse Kassers Underbalance og afholde de af disse Kasser gaaende Udgifter

Gylling Sogneraad 1929—1933.

Øverste Række: Lærer Kr. Holt Skovbjerg, Gyllingskov Skole, Forpagter Axel Sørensen, Gylling Præstegaard, Gaardejer Severin Sørensen, Malskær, Boelsmd. Magnus Hansen, Fallingvej, Gaardejer Johannes Frederiksen, Splidholm, Gaardejer Laurs Jakobsen, Horskærgaard. — Nederste Række: Gaardejer Hans Chr. Hansen, Lerdrupskov, Husejer Jens C. Andersen, Gylling, Gaardejer Chr. Dahlgaard, Lilliansborg.

inden Aarets Udløb. Den Del af Ligningen, som gjordes fornøden for den specielle Skolekasse, behøvedes ikke til Anskaffelse af de Læsebøger, om hvis Indkjøb der allerede toges Bestemmelse ved sidste Møde. I Anledning heraf bifaldt samtlige Forstandere, at der til denne Bestemmelse blev at foretage en Ligning af 16 Sk. pr. Td. Hartkorn over hele Districtet, og det overdroges Sognepræsten at affatte denne Ligning, saaledes at allene Hartkornet lægges til Grund for Bidragets Fordeling.

Hermed opløstes denne Forsamling af Gylling Forstanderskab.

Poul Jensen, H. L. Møller. Jens Markussen. Isaak Andersen
 Formand.

Knud Rasmussen. Niels Christensen. Søren Sørensen.

Mikkel Christensen. Knud Jensen.

1842 den 12te December holdtes Sogneforstanderskabets Forsamling hos Gaardmand og Sogneforstander Niels Christensen i Gylling.

Tillige var Fuldmægtig Hr. Examinatus juris Andersen tilstede paa Stedets Politimesters Vegne.

Anledningen til Hr. Andersens Møde var, at 7 af Forstanderne havde købt et Huus i Leerdrup, i den Tanke, at Sognet trængte til et Fattighus og havde derfor Brug for samme, hvorom Forestilling siden Forstanderskabet sidst afholdte Forsamling var indgaaet til Stiftamtet.

Hr. Andersen medbragte bemeldte Forestilling, forsynet med Amtets paategnede Ordre til Stedets Herredsfoged om i denne Anledning at til-

træde Forstanderskabet og medbragte saa tillige deri omhandlede Skrivelse, hvori Leerdrup Gaardbeboere modsatte sig Kjøbet af bemeldte Huus. Til Indledning fremlagde han den ham til Mødet meddelte Fuldmagt, saalydende (bemeldte Fuldmagt overgaves til Formanden).

Samtlige Gaardbeboere af Leerdrup vare efter Indvarsling tilstede.

Samtlige ommeldte Documenter bleve oplæste. De 7 Forstandere holdt dem i Eet og Alt til deres indgivne Andragende, hvorfor de dog, efter at en Del mellem Dem og Leerdrup Byes mødte Gaardmænd var ventileret, erklærede, at de vare enige i, at Fattigvæsenet eller Sogneforstanderskabet ikke maatte indrette bemeldte Huus, som bestaar af 6 Fag, til mere end 3 Familier og ikke bygge paa Havepladsen, videre end saavidt saadant til Ildebrændselslejlighed for bemeldte 3 Familier maatte være fornødent, og ligesom de antog, at Huset efter sin Størrelse ikke bør indrettes til flere Familier, saaledes fandt de nu og, at Sognet ikke havde Trang til et større Fattighus i Forbindelse med det, de nu havde, og i alt Fald ikke i Leerdrup.

Paa berørte Vilkaar var Sogneforstander Søren Sørensen og øvrige mødte med Gaardbeboerne i Leerdrup enige i Kjøbet af bemeldte Ejendom til Sognets Fattighus. Sagen er saaledes forliget. Berørte Betingelser vil altsaa være forbindende for Communen, alt under Forudsætning, at Stiftamtet ikke har noget derimod at erindre, hvis Approbation af Præsten og samtlige Sogneforstandere samt mødte Leerdrup Gaardbeboere udbedes.

Det overdroges til Sogneforstanderskabets Formand at indgaa med foranstaaende Indstilling.

<i>Poul Jensen,</i>	<i>Andersen.</i>	<i>H. L. Møller.</i>	<i>Søren Sørensen.</i>	<i>Isaak Andersen.</i>
Formand.	<i>Jens Markussen.</i>	<i>Niels Christensen.</i>	<i>Mikkel Christensen.</i>	
	<i>Knud Jensen.</i>	<i>Knud Rasmussen.</i>		
<i>Jens Nielsen,</i>	<i>Peder Andersen.</i>	<i>Søren Jensen.</i>	<i>Søren Andersen.</i>	<i>Jens Sørensen.</i>
Leerdrup.	<i>Peder Jensen.</i>	<i>Kresten Lausen.</i>		

Efter at Sagen angaaende Planen med at faa det omtalte Huus i Leerdrup anerkjendt af Leerdrup Gaardmænd som passende til Fattighus saaledes var afgjort, gik Sogneforstanderskabet videre i sine ordinaire Forhandlinger, og androg da Sogneforstander Poul Jensen, at han med dette Aars Udløb ønskede sig befriet for de ham hidtil paalagte Forretninger som Formand, og da Poul Jensen i denne Henseende ikke var at formaa til at forandre sin Beslutning, maatte man altsaa skride til Valg af ny Formand for næste Aar, hvilket og skete, og faldt da Stemmerne saaledes:

Isaak Andersen	stemmede	paa	Knud Jensen.
Niels Christensen	—	-	Jens Markussen.
Poul Jensen	—	-	Knud Jensen.
Mikkel Christensen	—	-	Knud Rasmussen.
Knud Rasmussen	—	-	Knud Jensen.
Knud Jensen	—	-	Jens Markussen.
Jens Markussen	—	-	Knud Jensen.
Søren Sørensen	—	-	Niels Christensen.
Sognepræsten	—	-	Knud Jensen.

Ifølge heraf blev altsaa Knud Jensen den, der for det følgende Aar havde at overtage Formandens Function, og han modtog tillige det paa ham faldende Valg.

Man tog dernæst i Overvejelse, hvad der blev at ligne af Korn og Penge paa Sognets Beboere til de Fattiges Forsørgelse i det forestaaende Aar, og vare alle enige i, at man gjorde bedst i at lade Ligningen af Rug og Byg blive som i Aar, og tillige ansaa man det for rettest indtil videre (nemlig saalænge der ikke er falden Resolution af det titnævnte Huus i Leerdrup maatte indkjøbes til Fattighus), at gjøre større Penge-ligning end den, der blev brugt for indeværende Aar.

Poul Jensen, H. L. Møller. Isaak Andersen. Søren Sørensen. Niels Christensen.
Formand.

Mikkel Christensen. Knud Rasmussen. Knud Jensen. Jens Markussen.

1843 den 25de August holdtes Sogneforstanderskabets Møde hos Gaardmand og Sogneforstander Mikkel Christensen, Gylling.

Fra Stiftamtet var for nylig modtaget Cancellie-Cirkulære Skrivelse af 1ste d. A., hvori Forstanderskabet anmodedes om fremdeles at yde Politiet virksom Assistance for at hæmme ulovlig Brændevinsbrænding, hvilken Cirkulære Skrivelse følgelig i dette Møde blev bragt til de tilstedeværende Forstanderes Kundskab. Ellers var siden sidste Forsamling intet forefaldet, som krævede Forstanderskabets Forhandling og Opmærksomhed, hvorfor Mødet hermed hævedes.

Knud Jensen, H. L. Møller. Isaak Andersen. Mikkel Christensen.
Formand.

Niels Christensen. Knud Rasmussen. Søren Sørensen. Jens Marcussen. Poul Jensen.

1843 den 13de Oktober holdtes Sogneforstanderskabets Møde hos Gaardmand og Sogneforstander Jens Markussen i Gylling Skov — og foretoges i samme som følger:

Først oplæstes en Skrivelse fra Herredsfogden og Told- og Camsuumtioner*) — Inspektionen af 19. f. M., hvori Sogneforstanderskabet anmodes om ved hvert Qvartals Udgang at gøre Indberetning, om der i Sognet bruges Brændevinsbrænding, eller vides at være hos nogen Beboer noget Slags Brændevinsbrændings-Redskab, hvilken Beretning ogsaa i Dags Mødet blev afgivet for afvigte Juli Qvartal.

Dernæst fremlagdes en Skrivelse fra Herredsfogden af 30te August d. A., hvormed var oversendt 6 Exemplarer af et lille Skrift til Udde-ling og Bekendtgørelse blandt Sognebeboerne ifølge General Toldkammer og Commerce-Collegia Skrivelse af 19de s. M., hvilket Skrift handlede om ulovlig Brændevinsbrænding.

Videre havde Stiftamtet under 12. f. M. affordret Gylling Sogneforstanderskab Erklæring over en Forestilling til Amtsraadet fra Gosmer-og Halling Sogne, hvori andrages paa, at et Hus i Søbye**), som for

*) Formodentlig „Konsumtioner“ = Forbrug.

**) Nu nedrevet — tilhørte sidst Simon Jørgensen.

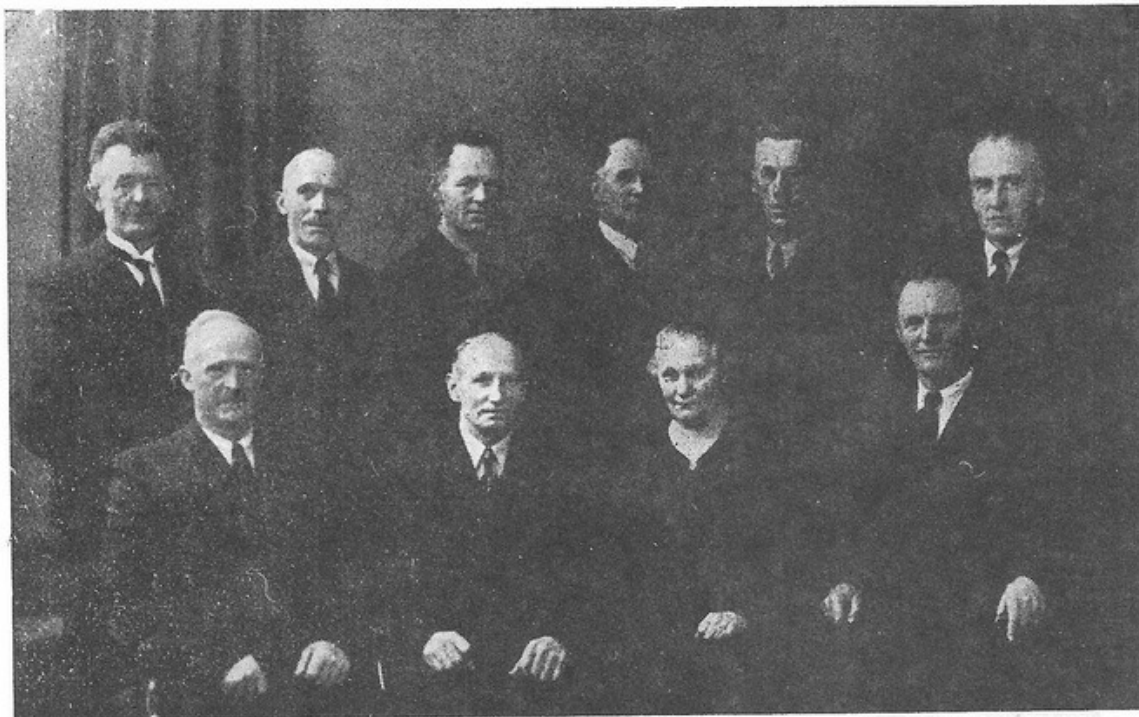

Gylling Sogneraad 1933—1937.

Øverste Række: Lærer Kr. Holt Skovbjerg, Gyllingskov Skole, Gaardejer Laurs Jakobsen, Horskærgaard, Gaardejer Vagn Hansen, Splidholm, Vognmand Johannes Madsen, Gylling, Forpagter Axel Sørensen, Gylling Præstegaard. — Nederste Række: Gaardejer Chr. Dahlgaard, Lillensborg, Husejer Jens C. Andersen, Gylling, Fru Smedem. Haugaard, Gylling, Sadelmagerm. Lars Mortensen, Gylling.

Tiden haves i Fæste af Christian Pedersen og hidtil havde staaet i Forbindelse med Gosmer og Halling Sogne, maatte tilkjendes Gylling Sogn paa Grund af, at det laa Sonden for Bækken, som løber gennem Søbye, og derfor skulde tilhøre sidste Sogn.

Efter at have gjort sig bekendt med Forholdene i alle Dele maatte dog Gylling Sogneforstanderskab formene, at der ingen Grund fandtes til Forandring i nævnte Huses Sogneforbindelse, og beraabte sig i den Erklæring, som i Dagsmødet afgaves, paa 1) at Pladsen, hvorpaa dette Huus er opført, før Udskiftningen 1802 bruges af alle Søbye-Beboerne i Fællesskab til Plante Have. 2) at der mangler Bevis for, at ommeldte Bæk gjør Skjællet mellem begge Sogne, videre end over Vejen. 3) at Huset nu i 34 Aar har staaet i fuld Sogneforbindelse med Gosmer Sogn, saa at samme Beboere ikke blot har søgt deres Altergang der, men at de bestandig med Gosmer Sogn har vedkjendt sig alle efter Sogneforbindelse jordløse Husmænd paahvilende Forpligtelser, ja den første Beboer, „Ude Hansen“, havde endog de sidste Par Aar, før han optoges i Gosmer Hospital, faaet Fattig-Understøttelse af Gosmer Sogn. Endelig gjorde man opmærksom paa, at den nuværende Beboer, Christian Pedersens Forfatning var af den Beskaffenhed, at han til sine Børns Opdragelse snart maatte behøve Fattigvæsenets Hjælp, og man vedkjendte sig derfor til Slutning den Formening, at skulde mod Forventning omtalte Huus ikke ved højere Afgørelse blive tilkjendt Gosmer Sogn, kunde som Følge af sidst Anførte vist med Billighed ingen Forandring foretages i dette

Gylling nuværende Sogneraad.

Øverste Række: Husejer Vagn Hansen, Splidholm, Gaardejer Niels Kuur, Gyllingskov, Husejer Peter Mikkelsen, Gylling, Vognmand Johs. Madsen, Gylling, Gaardejer Hans Hermansen, Gyllingskov, Forpagter Axel Sørensen (Kæmner), Gylling. — Nederste Række: Sognefoged Johannes Rasmussen, Gylling, Gaardejer Øvli Mikkelsen (Formand), Malskær, Fru Johanne Haugaard, Gylling, Gaardejer Harald Midtgaard, Søby.

Hus' Sogneforbindelse, saalænge det beboes af Christian Pedersen, men først da, naar det bliver bortfæstet paa Ny.

Skolepatronen Isaak Andersen oplyste dernæst, at den almindelige Skolekasse ikke var istand til med sin Beholdning at afholde de medgaaende Udgifter til Skolens Vedligeholdelse og Reparation af deres Inventarium, hvorfor man i dette Møde tog den Bestemmelse, at der til denne Kasse skulde paalignes Sognets Beboere 16 Sk. pr. Td. Hartkorn og overdroges det til Sognepræsten i Overensstemmelse hermed at affatte denne Ligning.

Datum ut Supra.

H. L. Møller. Niels Christensen. Søren Sørensen. Isaak Andersen. Poul Jensen.
Mikkel Christensen. Knud Rasmussen. Jens Markussen.

1844 den 18. April.

I nærværende Forsamling indfandt endnu jordløs Husmand i Gylling Jens Hansen sig med en allerunderdanigst Ansøgning om Bevilling til at etablere en Kro eller Gjæstgiversted i Gylling Bye, som han ønskede forsynet med Sogneforstanderskabets Anbefaling; men da Sogneforstanderskabet ikke saa sig i Stand til at opfylde dette hans Ønske, bestemte han sig til igjen at tage Ansøgningen tilbage.

1844 den 25de Juni holdtes Sogneforstanderskabets Samling hos Formanden, Gaardmand Knud Rasmussen af Gylling.

6 Sogneraadsformænd.

Peter Wissing,
1880—85.

Jens Hansen,
1885—91.

Anders Hansen,
1892—97.

Godsejer Castenskjold,
1898—1901.

Jens C. Andersen,
1909—37.

Øvli Mikkelsen,
1937.

Først forhandlede angaaende en Krøbling, Jens Andersen, som Aarhus Fattigkommission i Skrivelse af 9. April d. A. havde forment forsørgelsesberettiget i Gylling Sogn, hvilken Anmodnings Retsmæssighed Forstanderskabet i Gjensvar af 30te s. M. dog havde erklæret ikke at kunne anerkjende, med mindre han fra højere Sted blev paalagt Gylling Sogn til Forsørgelse. Herpaa havde man modtaget Skrivelse fra Stiftamtet af 4de d. M., hvori erklæredes, at Stiftamtet ikke kunde skjønne rettere, end at Gylling Sogn maa være bemeldte Jens Andersens Forsørgeshjem, og efter at Forstanderskabet atter i Dags-Samlingen havde taget denne Sag i Overvejelse, kunde samme dog ikke overbevise sig om det billige og retsmæssige i at titnævnte Jens Andersen paalagdes Gylling Sogn til fremtidig Forsørgelse, hvorfor Resultatet af den gentagne Overvejelse blev, at andrage paa, for Stiftamtet, at Sagen maatte blive indstillet til Cancelliets Afgjørelse, og overdrog man at foranstalte det fornødne i denne Anledning til Formanden og Sognepræsten.

1844 den 4. Oktober afholdt Sogneforstanderskabet sit ordinaire Møde hos Sogneforstander Gaardmand Poul Jensen i Gylling, i hvilket Møde Sognepræsten ved Upasselighed var forhindret i at deltage. Derimod vare samtlige de øvrige Sogneforstandere tilstede.

Sognefoged S. Sørensen, som var nærværende, fremlagde Qvittering for, at de 22 Rdl. 8 Sk., som Gylling Sogns Fattigvæsen havde ifølge Cancelliets Resolution at godtgjøre Aarhus Fattigvæsen for Drengen Jens Andersen, vare betalte. Fremdeles anmeldtes, at Drengen Poul Pedersen,

som har været paa Sognets Fattigforsørgelse, var med Sogneforstanderskabets Samtykke mod Løfte om en aarlig Godtgjørelse af 4 Rdl. af Fattigkassen fra 1ste Oktober d. A. udsat hos Husmand Søren Bondesen i Saaby i Yding Sogn.

— Hermed afsluttes dette lille Uddrag af Sogneforstanderskabets Forhandlingsbog, og det viser tydeligt, at de brave Sogneforstandere har gaaet grundigt til Værks under Drøftelsen af Sognets kommunale Anliggender, og tillige kan det ses, at den Gang ligesom nu om Stunder har det været Kommunalbestyrelsens Hovedopgave efter bedste Evne at vende og dreje Forhandlingerne saaledes, at Fordelene saa vidt mulig stedse kom den hjemlige Kommune tilgode, medens Byrderne fra andre Egne afværges mest mulig. Som Eksemplet med Drengen Jens Andersen viser, har det gamle Sogneforstanderskab dog ogsaa en enkelt Gang maatte bide i det sure Æble. Skulde hver enkelt Sag nu om Stunder behandles lige saa omstændeligt, vilde det ikke blive noget let Arbejde at være Sogneraadets Sekretær.

Gamle Optegnelser, hvori Gylling Sogn er nævnt:

Udskrift af Kong Frederik II Kalenderfortegnelse.

1583. Oktober.

8. Y dack beguntte ieg at lesse ij Davit salter.
12. . . . sane dack dro ieg til Torril iach (∅: paa Jagt).
11. Y dack dro ieg tyl Gÿllynch, sum ligger i Hatzherrit.
12. Y dack dro ieg tyl Schandelbor igen.

Hist. Tidsskrift 4 R. III. S. 552.

1587. Januar.

26. Y dack dro ieg tyl Aker (∅: Aakjær); samme dach ka [m] mynt Soffy och hyet (∅: hid).
30. Y dach dro iey tyl Gÿllyuch och myn Soffye tyl Scandelbor.

Februar.

1. Y dack dro ieg tyl Aker ijjen.
2. Y dack dro ieg tyl Schandelbor, der var mynt Soffye och alle mynne burn och saa.

(ibdem S. 569).

H. H. Blache omtaler i „Erindringer fra Aarhus Cathedralskole“, hvad afdøde Pastor Ingerslev i Gylling har fortalt ham om Mag. H. E. Grossmann, der i Slutningen af 18. Aarh. var Cantor ved Skolen (tidl. Hører og siden Conrektor sammesteds indtil 1789, derefter Alterdegn i henved 20 Aar, hele Tiden blind), bl. a.: Til Ingerslev, der nok var Grossmanns specielle Yndling, sagde han engang uden for Skolen i Fortrolighed: „Med din Græsk og Latin er jeg velfornøjet; men du maa minsæl lære din Suhms Danmarkshistorie!“ „Ja, Hr. Conrektor; men den er saa skrækkelig kedsommelig.“ „Ja, deri har du Ret min Søn, det er en forbandet kedsommelig Bog; men jeg kan ikke hjælpe dig, du maa minsæl lære den.“ „Men maa jeg ikke piese*) lidt?“ — „Pies du, min søde Ven, men tag dig iagt, at jeg ikke mærker det.“

*) Af piech — Exerptbog.

Hist. Tidsskrift. 4 R. 3 S. 68.

Alle de fattige Mænd i Lerdrup bleve ganske forjagede baade fra Husene og af Byen, først af Svenskerne og siden af Polakkerne. De var blevet ganske forarmede, deres unge Sæd blev de jaget fra om Høsten, saa Svin, Fæmon ødte det Korn, som Krigsfolket ikke ødte (Thyge J. Søgaard i Tilstandene i Jylland under og efter Krigen 1657—59).

Hist. Tidsskrift. 8 Række, Bind III. S. 137.

Fra Gylling er der i Aaret 1658 kørt til Frederiksodde med Levnedsmidler: „Korn og andet, som de svenske begærede.“ Svenskernes sidste Besøg i Aakjær Len varede fra 15. August til 9. September, og den Dag, de rejste, medtog de 10 Stude fra Aakjær Marker.

(ibidum S. 137).

Kalk og Disk er bortrøvet (fra Gylling Kirke) af Polakkerne.

(ibidum S. 138).

Polakkerne fulgte i Svenskernes Spor, og mange Steder var det saa, at hvad de sidste levnede i Aaret 1658, det blev ødelagt af de førstnævnte i 1659. Men større Udaad og Misgerninger, end Polakkerne øvede i Gylling, kendes ikke i Jyllands Historie fra denne Krig. Samtlige Gylling Bymænd vidner den 16. Januar 1660 om Sagen:

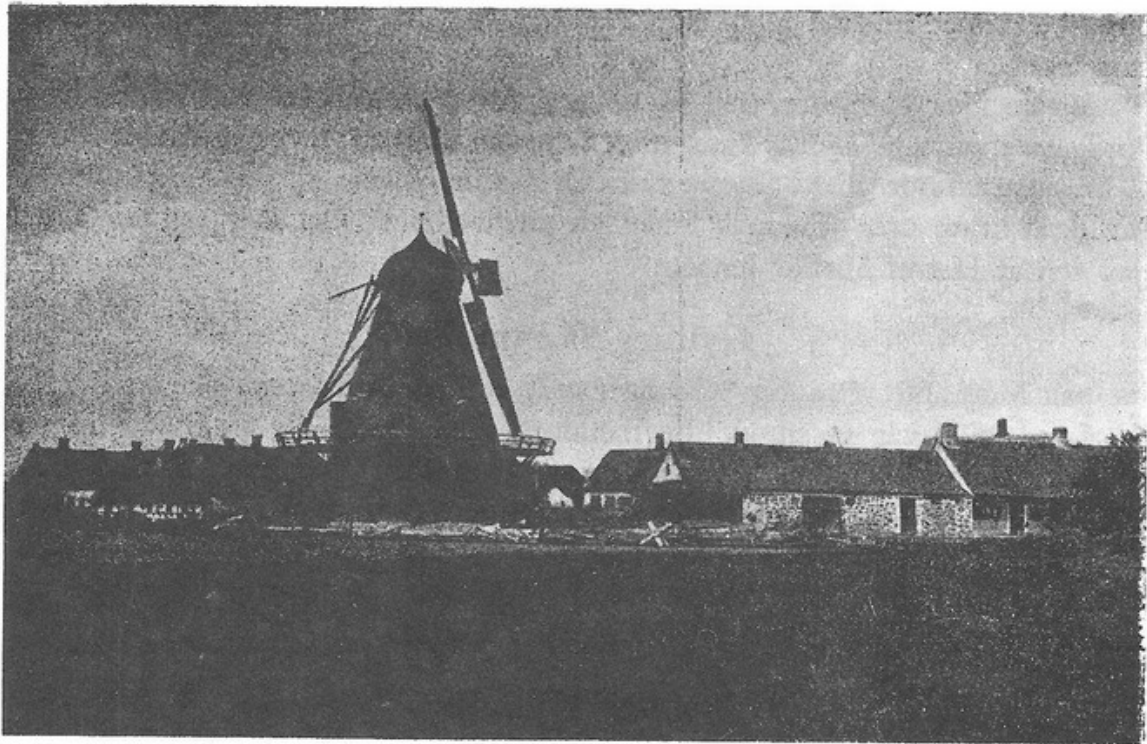
„Der var saa stor og uformodet Plyndring og Røveri i hele Gylling Sogn af Polakkerne fra den 5. Juli til den 14. do. nu sidst forleden Sommer, saa at Folkene ganske fra Huse og Gaarde var forjagne, og en Part skudt og stenet til Døde, en Part hugget og lemlæstet, og samme Polakker borttog Hest, Øg og Fæmon, og Gaardene ganske udplyndret. Kornet paa Marken nedtrampet og stor Skade paa de omliggende Byers Fæmon og Korn“.

(ibidum S. 138).

Disse Uddrag af Historisk Tidsskrift er optegnede af Valgmenighedspræst Jakob Lykke, Odder.

Møllerne i Gylling.

En ældgammel Industri har i vore Dage været i stærk Tilbagegang, nemlig Mølleriet. Tidligere var Møllejeerne i Reglen estimerede og velhavende Folk, og de smukke gamle Vand- og Vindmøller bidrog i høj Grad til at forhøje Landskabets Skønhed; men den over hele Landet almindelige Opførelse af fælles Elektricitetsværker har givet Landbruget Adgang til Benyttelse af Elektriciteten som Drivkraft for smaa Kværne, og Formalingen af Foderkorn, som tidligere udelukkende blev besørget i Møllerne, kan nu bekvemt ske i mangfoldige af Landets Gaarde, og kun Behandlingen af Kornet til Menneskeføde er forbeholdt de faa større Møller, som endnu findes tilbage, medens Antallet af de smukke gamle Møller, som tonede op i Landskabet, er stærkt formindsket. Det flade Landskab i Gylling Sogn giver ikke Vandløbet „Malskær Bæk“ saa meget

Ældre Billede af Gylling Mølle med Skolen i Baggrunden.

Fald, at det kan benyttes som Drivkraft for en Vandmølle, og Sognet har derfor været henvist til at nøjes med Vinden som Kraftkilde.

Vi har ialt haft tre Vindmøller, nemlig:

Gylling Mølle,

som ligger i Byens østlige Del, hvor Skolegade og Østergade mødes. Den ejedes først i Firserne af Rasmus Christensen, som var gift med Kirstine Jørgensen fra Fensten. De havde købt Møllen efter Rasmus Poulsen. Rasmus Christensen havde Lyst til Hestehandel og skiftede tit Heste. I Aaret 1907 var Møllen noget brøstfældig, og en Morgen, da Rasmus Christensen var staaet op, saa han til sin Forskrækkelse, at Møllen var sunket sammen helt til Grunden. Jeg havde ved denne Lejlighed nogle Tønder Korn til Formaling i Møllen. De blev knuste, saa jeg fik kun en Sækfuld tilbage. Rasmus Christensen sad smaat i det og kunde ikke selv magte at udrede Omkostningerne ved Møllens Genopførelse. Der blev i denne Anledning iværksat en Indsamling blandt Sognets Beboere, hvilket indbragte saa meget, at Møllen kunde opføres af Grundmur. Murerne Jens og Rasmus Johan Andersen samt deres Fætter, Rasmus Rasmussen, udførte Murerarbejdet.

En munter Historie fra den Tid skal lige opfriskes: Blandt Indsamlerne var daværende Gaardmand Niels Mogensen, som bl. a. ogsaa henvendte sig til Sognepræsten Otto Møller med Anmodning om et Bidrag. Møller var til at begynde med ikke rigtig stemt for denne Sag, og han sagde bl. a.: „Tror De Folk vilde samle Penge sammen til at bygge mine Huse op, hvis jeg lod dem forfalde?“ „Ja, de ved a it Hr. Pastor,“ sagde den slagfærdige Niels Mogensen, „men saligt er det at give hellere end at

tage!“ Præsten maatte give ham Ret og gav nu villig sin Skærv til Indsamlingen.

Næste Ejer af Møllen hed Rau, og i Aaret 1930 blev Møllen under et Tordenvejr ramt af Lynet, som slog den ene Vinge ned og et Hul i Muren til Maskinrummet. Flere Gange skiftede Møllen Ejere, da den gode Tid for Mølleriet hørte op. Johannes Pedersen ejede den et Par Aar, og for Tiden ejes den af Herluf Møller Jensen.

Gylling Skovmølle

laa paa Matr. Nr. 72a og 32d og havde et Landbrugsareal paa godt 10¹/₂ Td. Land. Det var en smuk lille Ejendom med temmelig gode Bygninger, og den ejedes i mange Aar af Morten Thomsen. Ved hans Død købtes Møllen af Carl Jensen og senere af tidligere Vognmand Søren Madsen. I Aaret 1918 købte Ejeren af Matr. Nr. 14 (Holtgaard), Christen Sørensen, Ejendommen. Han nedrev baade Møllen og de øvrige Bygninger og inddrog Landbrugsarealet under sin egen Gaard.

Gylling Nymølle

— eller Fensten Mølle — har en særegen Historie, idet den har staaet paa to Steder. I min Ungdomstid — vel i 1800 og Halvfjerdserne — byggede Gaardejer Niels Kristian Ravn en Mølle paa sin Mark i Snerild. Det var en Stubmølle uden Svikstilling. Møllen laa lidt ovenfor Snerild ved Ballevejen, og da jeg i Aaret 1883—84 var paa Ask Højskole, faldt min Vej om ved Møllen, hver Gang jeg gik frem eller tilbage til mit Hjem. Nogle Aar efter blev den købt af Jens Nielsen og flyttet til hans Hus Nr. 46c d, som ligger ved Fenstenvejen lige ved Sogneskellet.

Det fortælles, at da Møllen blev flyttet, blev Hatten læsset paa en Vogn uden at skilles, og den blev kørt om ad Falling og gennem Gylling; men da den kom til Broen over Malskær Bæk, kørte de fast, da der var for lidt Plads mellem Gelænderne til det brede Læs.

Flere Ejere havde Møllen efter Jens Nielsen, baade Thomas Thomsen (En Søn af Morten Th., Skovmøllen), Peder Pedersen og Falk.

Under sidstnævnte brændte Møllen i Februar 1918. Sogneraadet lignede just Skat denne Dag, og Smed With kom og meddelte, at Møllen brændte. Vi stormede ud i Hotellets Have for at se det Syn, men det varede ca. ¹/₂ Time, førend Røg og Ild kunde ses. Under Branden kunde Persen ikke virke, og da det blæste godt, gik de brændende Vinger rundt i stærkere og stærkere Fart, indtil det hele styrtede sammen.

En varm Aksel fik Skyld for Branden, over hvilken der hviler nogen Mystik, som vel aldrig bliver opklaret.

Sange, sunget ved Gylling Forsamlingshus' Indvielse den 25. September 1905.

Gylling er en liden Flække
knap paa Kortet mærket af,
og dens Navn kan ikke vække
Storstadsminder frem af Grav;
thi beskeden var dens Færd,
dog har :|: jeg min Gylling :|: kær.

Thi her stod min Barndoms Vugge
i en favr og frodig Egn.
Fjordens Vover sagte klukke,
Uldrup er mod „Vesten“ Hegn,
gennem „Byen“ Malskær Aa
lister :|: sig saa let paa :|: Taa.

Solen dukker op af Voven
kysser Markens Blomst og Græs,
vækker Liv i Lerdrup, Skoven,
Søby, Splidholm, Gyllingnæs.
I en dejlig Haves Skød
„Byen“ :|: ler i Solens :|: Glød.

Hvid og skinnende i Solen
nu Forsamlingshuset staar;
„hvidt og pletfrit“ er Parolen,
var det gennem kom'nde Aar!
„Midt i Solens fulde Skær!“
saadan :|: Salen er os :|: kær.

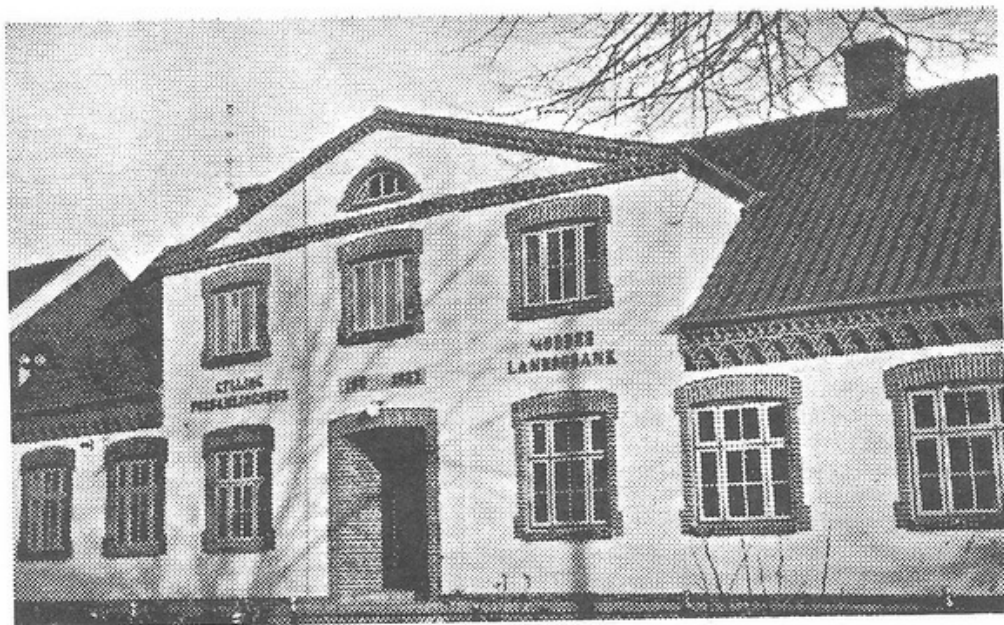
Lyst og varmt her Ord skal lyde,
som bli'r Spore til vor Færd;
munter Idræt Kraft skal gyde
i vor raske Ungdoms Hær,
og til Tonens varme Klang
skal sig :|: løfte lys vor :|: Sang.

n—e—n.

*Sven Aage Rasmussen,
Læge i Gylling.*

Gylling gaar fremad,
det maa man nok sige,
Byen florerer, og Jorden er bra'.
Landevej har vi
og Bane tillige —
kun Skade den ligger
en halv Mil herfra.
Se nu en Gang her
paa Købmagergade,
hvad der i Sommerens Løb
her er bygt:
Sal og Theater med broget Facade,
se der kan vi mødes og tale saa trygt.
Her skal „Kassen“ staa,
her skal „Raadet“ bo,
her skal vækkes Sans,
her maa holdes Dans,
og hvert Øjeblik
øves Gymnastik,
tilsammen saa bli'r her
en artig Trafik.
Men saa lad os her, enhver især.
nu takke Bygherrerne her;
før vi gaar herfra,
bør de alle ha'
et kraftigt og velment Hurra!

Chr. Bisgaard.

Gylling Forsamlingshus.

Den aandelige Vækkelse, som fortrinsvis skyldes Grundtvigs Virksomhed i Tale og Skrift, medførte i Midten af det nittende Aarhundrede en Trang til Anskaffelse af Forsamlingshuse, hvor baade timelige og aandelige Værdier kunde fremføres i Tale og Sang for den almene Befolkning.

I Gylling Sogn plejer der jo ikke at være ret langt fra en Plans Fremkomst til dens Virkeliggørelse, og i 1860 blev det første Forsamlingshus bygget paa Matr. Nr. 27 af Gaardejer Christen Christensen. Det var en 4 Fags Tilbygning til den østlige Ende af hans Stuehus og noget videre end dette. Det var især den unge Pastor Otto Møllers Vækkelsesmøder, som gjorde denne Forsamlingsaal berømt, og mange baade fra Gylling og udensogns Tilhængere af de Grundtvigske Tanker strømmede hertil og fyldte Salen ved de maanedlige Møder.

Da Otto Møller blev ældre, hørte de maanedlige Møder op, og da jeg i 1896 tog Bopæl i Malskær; blev Salen kun benyttet ved Sønnen Jens Christensens private Sammenkomster, og den blev nedrevet ca. 1898.

Det andet Forsamlingshus, som var sammenbygget med Lærer Frandsens Friskole i Matr. Nr. 18 d. o. q. i Gylling By, blev væsentlig opført af Jens Hansen, Østergaard, som interesserede sig stærkt for denne Sags Gennemførelse. Foruden Forsamlingsalen var der ogsaa to mindre Lokaler, som bl. a. blev benyttet af Gylling Sogneraad og Gylling Sparekasse, og jeg har deltaget i adskillige Møder i disse Lokaler.

I Tidens Løb fandtes dette Forsamlingshus ikke tidssvarende, og det nedlagdes i Aaret 1905, og den 25. September s. A. indviedes det ny Forsamlingshus, som tilligemed Hotellet blev bygget paa Matr. Nr. 46a, hvor daværende Gaardejer Jens Frandsens Gaard (nu Højvang) hidtil havde ligget.

I Aaret 1937 fandtes ogsaa dette tredie Forsamlingshus for lille, og der blev foretaget en Ombygning efter Tegning og Beskrivelse af Arkitekt Nielsen i Odder.

Herved blev opnaaet en betydelig Udvidelse af Pladsforholdene, og Forsamlingshuset maa nu betragtes som særdeles vel indrettet og tidsvarende for mange Aar. Indvielsesfesten holdtes den 17. November 1937, og Bekostningen ved Ombygningen androg ca. 20,000 Kr. I Sommeren 1941 har Forsamlingshuset erhvervet de to gamle Huse, Matr. Nr. 94 abc, kaldet Præstehuset, for en Pris af ialt 1800 Kr.

De bliver nu nedrevet for at skaffe Plads til Biler eller andre Køretøjers Parkering (Efteraaret 1941).

For et Par Aar siden blev det tredie Stykke af Præstehuset, Nr. 94 a, som tilhørte Jørgen Jensens Enke, købt for 2000 Kr. og derefter straks nedrevet.

Forsamlingshusets Bestyrelse solgte de to gamle Huse i Foraaret 1941 ved en Auktion, der indbragte godt 400 Kr. Jens Møller Hansen og Rasmus Frederiksen var Købere, og de solgte igen de gamle Materialer til andre Lysthavende.

Oprindelsen til Blichers Novelle om „Messing-Jens“.

Blandt de gamle Beboere af Gylling Sogn er der to Mænd, som har fortjent at mindes, nemlig Gaardejerne Søren Jensen og Søren Sørensen, begge fra Leerdrup. — I deres Ungdomstid aftjente de deres Værnepligt ved de Horsens Kyrdaserer, og da der efter Nederlaget ved Waterloo og Napoleons Fald fra forskellige Lande i Aaret 1815 blev afsendt Troppeafdelinger til Frankrig for at bidrage til at holde den revolutionære Nation i Ave, blev de to Ungersvende fra Leerdrup udpegede til at deltage i denne Troppeekspedition. Blandt deres Kammerater var en ung Soldat, Anders Rasmussen, fra Byen Torp i Underup Sogn, og disse tre Kammerater sluttede Venskab med hinanden. Nu vilde Skæbnen imidlertid at Anders Rasmussen kom i Kvarter hos en fransk Guldsmed, i hvis Datter, Gabrielle Coderon Philippe de Bercon, den jyske Soldat forelskede sig, og hun i ham, og det gik hverken værre eller bedre end at hun drog med ham, da Tropperne forlod Frankrig. De giftede sig og bosatte sig i Torp. Sten Stensen Blicher kom, medens han var Forpagter i Randlev Præstegaard, ofte til Gylling, og her kan det tænkes, at han har truffen sammen med den snaksomme Søren Sørensen (Ung Søren), som har fortalt om sine Oplevelser og derved maaske givet Blicher et Emne til Historien om Messingjens i Novellen E Bindstouw.

Ung Sørens Gravminde findes endnu. Det er en Sandsten med indsat Marmorplade, hvorpaa staar:

Minde over
Gaardmand *Søren Sørensen*,
født i Leerdrup 1790, død sammesteds 1858.
Kjære Mage ingensinde glemmes Du af Dine her,
I vore Hjerter staar Dit Minde, til vi samles, hvor Du er.

Offentlige Mindesmærker i Gylling Sogn.

Grundloven af 5. Juni 1915 giver i § 29 danske Mænd og Kvinder, der er fyldt 25 Aar, Valgret til Folketinget m. m. Tidligere var det kun Mændene, der havde Valgret og Valgbarhed, og Begejstringen over Kvindernes Ligestilling med Mændene i denne Henseende blev kendetegnet ved Anbringelse af en Mængde Mindestene og Plantning af mange Egetræer (Kvindege) Landet over.

Kvindeegen.

Kvindeforeningen i Gylling stod ikke tilbage i denne Henseende, og der blev i det nordvestlige Hjørne, der hvor Lerdrupvejen og Malskær Bæk krydses, opsat en Natursten med følgende Inskription:

5. Juni 1915.

Stolteste Minde
for Mand og Kvinde.

Der afholdtes en Festlighed, hvor Kvindeforeningens daværende Formand, Klaus Pedersens Hustru, Fensten, efter en lille Tale foretog Afsløringen (Stenens temmelig kritiserede Inskription var ligeledes forfattet af hende). Samtidig plantedes et af Ritmester Castenskjold skænket Egetræ af Mariane Rasmussen, Splidholm, og Birgitte Kronholm (Stifteren af Gylling Hotel), og da det var sket, sagde Mariane bl. a: „Ja, no æ Træet saa plantet, saa æret, om de vel grou!“

Bagefter var der en Festlighed, hvor Pastor Ravn Jensen m. fl. holdt Tale. Mindestenen blev bekostet af Kvindeforeningen.

Pastor Otto Møllers Mindesmærke.

I Pastor Møllers sidste Levetid udtalte han Ønsket om, at hans Begravelse maatte foregaa i Stilhed, og ligeledes ønskede han — i Overensstemmelse med Familiens gamle Traditioner — at der ikke skulde opstilles noget Monument ved hans Grav.

Disse Ønsker maatte altsaa respekteres; men nogle Aar efter hans Død, som fandt Sted den 13. Januar 1915, begyndte der at opdukke

Planer om en Omgaaelse af hans Ønsker saaledes, at et Mindesmærke for den afholdte og berømte Præst blev rejst udenfor Kirkegaarden, og disse Planer blev til Virkelighed i Aaret 1925. Til Bekostningernes Bestridelse blev der foretaget en Indsamling ved Menighedsraadets Foranstaltning, og mange Bidrag — mindre og større — indkom baade fra Sognets Befolkning og fra Møllers Venner Landet rundt. Der indkom ialt 1460 Kr., hvilket Beløb omtrent medgik til Udgifternes Dækning.

Mindesmærkets Granitsten blev skænket og fragtet til Pladsen af Godsejer, Kammerjunker Castenskiold, Gyllingnæs. Den laa i Gyllingnæs Skov nær ved Stranden, formodentlig paa samme Plads, hvor den var blevet anbragt af Istidens Bræer. Den Side, som nu er Bagsiden, laa nedad paa bar Lerundergrund, og op mod Stenens Sider var der i de mange Aarhundreder dannet et alentykt Muldrag.

Det var oprindelig Meningen at benytte Stenen uden nogen videre Tilhugning; men det viste sig, at der var flere Revner og Beskadigelser, som skulde fjernes, og Billedhugger R. Andersen bestemte derfor, at Forsiden skulde planhugges.

Ved dette Arbejde, som tog mange Dage for de to Stenhuggere, Brødrene Nielsen fra Horsens, blev der fjernet et Lag, som paa sine Steder var indtil af $\frac{1}{2}$ Alens Tykkelse.

Som Model for Broncerelieffen anvendtes en Gibsmedaillon, som Billedhugger R. Andersen havde modelleret, medens Pastor Møller levede. Den havde i mange Aar hængt paa Væggen i Præstens Studereværelse og blev godhedsfuldt skænket af Pastor Ravn Jensen, hvorved sparede 400 Kr.

Afsløringen fandt Sted den 27. Oktober 1925. Pastor Ravn Jensen talte paa Pladsen ved Mindesmærket, og i den smukt pyntede Kirke talte Biskopperne Rud, Odense, og Schiøler, Aarhus, samt Pastor emer. Engberg, tidligere Hundslund. Sange var forfattet af Højskoleforstander Rasm. Nielsen, Særslev. Skønt det regnede næsten hele Tiden, var der samlet saa mange Deltagere, som kunde rummes i Kirken.

Efter Højtideligheden var der fælles Kaffebord i Præsteboligen for Talerne og flere andre indbudne — deriblandt Menighedsraadets Medlemmer med Ægtefæller.

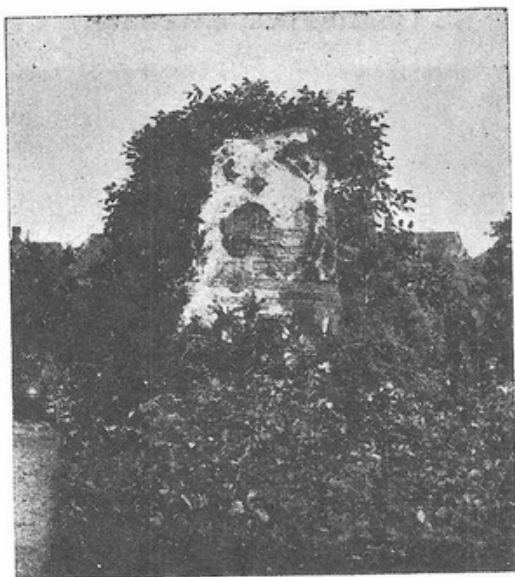
Ritmester Castenskjolds Mindesmærke.

Stenen blev af Godsejer Castenskiold skænket og transporteret paa Pladsen fra Gyllingnæs Skov. Billedhugger Holm, Odder, anbragte Inskriptionen for 156 Kr., og Mekaniker Holm, Gylling, rejste Stenen og fastgjorde den paa Fundamentet for 34 Kr. 38 Øre. Afsløringen af Mindesmærket foregik den 19. Maj 1927 og til Beskrivelse af denne Festlighed benytttes efterstaaende Referat fra Aarhus Amtstidende:

„En Mindesten.

Gylling har en for en Landsby usædvanlig stor og velindrettet Sportsplads, hvor de unge har deres Samlingssted til al Slags Friluftsidræt, og som derfor er af stor Værdi for Byen.

Pladsen, som har kostet 4000 Kr., er skænket Gylling Kommune af afd. Ritmester Castenskjold, Gyllingnæs. Som ventet blev der rejst Forslag om Rejsning af en Mindesten, som i Torsdags blev afsløret ved en lille Højtidelighed. Sogneraadetsformand J. C. Andersen bød velkommen og talte i smukke Ord om Ritmester Castenskjolds Betydning for Byen, hvorefter han lod Dækket falde for Stenen, idet han udtalte Ønsket om, at denne maatte vidne for kommende Slægter om den gode Mand, for hvem den var rejst.

Ritmester Castenskjolds Mindesten.

Lærer Hansen, Gylling, talte om Ritmester Castenskjold som Adelsmand, Menneske og Borger, idet han fremhævede hans fine, ædle og retskafne Karakter og hans Dygtighed i hans egen store Bedrift. Tillige nævnedes hans Ritmesterens Arbejde som Formand for Andelsmejeriet og Sogneraadet. Gylling havde meget at takke Ritmesteren for. Æret være hans Minde.

Godsejer Castenskiold, Gyllingnæs, udtalte, at næsten alle Castenskjolderne var Jordbesiddere, og rundt om paa deres Gaarde fandt man Mindestene for Slægten, et Vidnesbyrd om deres Evne til at blive samhörige med Befolkningen, som de levede iblandt. Dette maa ogsaa have været Tilfældet her. Han takkede paa egne og Slægtens Vegne for den smukke Mindesten, der var rejst for hans Morbroder“.

Baade før og efter Talerne blev der sunget, og efter Afsløringen samledes Godsejer Castenskiold med Frue og Fætter fra Borreby samt Haandværkerforeningens Bestyrelse og Sogneraadets Medlemmer i Forsamlingshusets Lokale, ialt 18 Deltagere, hvor der var dækket Borde med 2 Kransekager og 4 Flasker Vin, som blev nydt med Afbrydelse af smaa Taler af Castenskiold, Lærer Hansen, M. P. Rasmussen og mig. Forsamlingen skiltes Kl. ca. 5.

Karen Jeppe.

Den 1. Juli 1876 fødtes Karen Jeppe i Gyllingskov Skole. Hendes Forældre var Lærer J. C. Jeppe, som var født paa Als, og hans Hustru Maren Nielsen, født i Aalstrup.

Som lille Pige viste hun sig snart at være i Besiddelse af ualmindelige Aandsevner, og efter Konfirmationen tog hun Studentereksamen og Filosofikum, begge med Udmærkelse.

I nogle Aar underviste hun ved Professor Frederiksens Gymnasium i Ordrup; men under Overværelse af en Forelæsning af Aage Mejer Benediksen om Forholdene i Armenien blev hun saaledes grebet ved Tankerne om dette nødstedte Folk, at hun besluttede at vie sin Arbejdskraft og sine

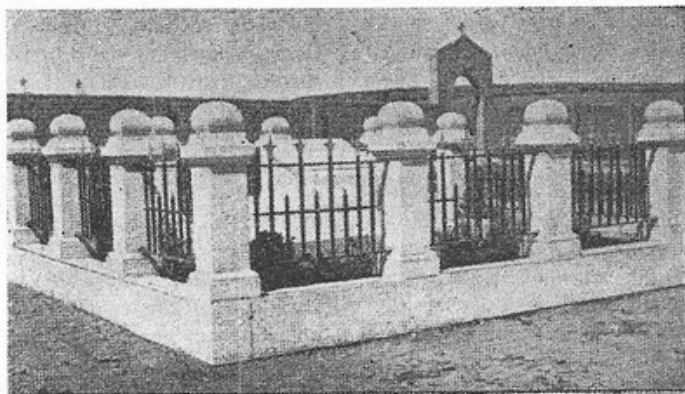

Evner til deres Hjælp og Gavn, og 1903 den 23. September rejste hun til Ourfa i det sydlige Armenien for at deltage i „Deutsche Orient Mission“.

Her levede hun i en Aarrække, og hendes Arbejde satte hurtigt kendelige Spor. Hun oprettede et Børnehjem, hvor mange nødstedte og for-

sømte armenske Børn fik en god og kærlig Pleje og en kristelig Undervisning, og efterhaanden som Børnene voksede til og drog bort fra Hjemmet, kunde de fremdeles søge tilbage til Karen Jeppe for at modtage gode Raad og anden Hjælp.

Ved Verdenskrigens Udbrud 1914 begyndte Muhameddanernes Massakrer paa de kristne Armenier; men ved Karen Jeppe's Klogskab og

Karen Jeppe's Grav.

uforfærdede Optræden reddedes mange, særlig Kvinder og Børn fra Tyrkernes Grusomheder. Flere Gange var Karen Jeppe hjemme i Fædrelandet og holdt da gerne Foredrag om de armenske Rædsler; men stadig søgte hun tilbage til det valgte Virkefelt for at ofre sin store Arbejdskraft til det undertrykte Folks Vel. Hendes

Virksomhed vakte stor Opmærksomhed i mange europæiske Lande, og hun fik Sæde i Folkenes Forbund, hvorved hun erhvervede en velkommen økonomisk Støtte til Arbejdets Fortsættelse. Det store og nervepirrende Arbejde tog imidlertid paa Kræfterne, og den 7. Juli 1935 afgang hun ved Døden i Aleppo, hvor hendes jordiske Rester hviler.

Paa 60 Aars Dagen for hendes Fødsel, den 1. Juli 1936 blev foran afbildede Mindesten afsløret ved en Højtidelighed, hvor Karen Jeppe's mangeaarige Medhjælper Frk. Jenny Jensen, Pastor Nielsen, Fru Ester Malling Pedersen og adskillige andre udtalte smukke Mindeord om vor berømte Bysbarn, „Pigen fra Danmark“.

Biografteatret.

I Aaret 1926 opførte Urmager J. P. Sørensen en større Bygning, som han agtede at anvende til Biografteater. Allerede længe før den Tid havde han opnaaet Bevilling til at afholde Forestilling i Gylling Forsamlingshus; men det var jo en væsentlig Forbedring, da han kunde begynde at afholde Filmsfremvisningerne i hans eget dertil indrettet Biografteater.

I Tidens Løb er der sket adskillige Forbedringer, f. Eks. ved Isolering af Lokalets Vægge, ved Anskaffelse af Apparater til Talefilm m. m.

En temmelig alvorlig Begivenhed indtraf i Aaret 1939, da den brændbare Filmsstrimmel blev antændt ved et Uheld, og paa et Øjeblik var Operatørrummet indhyllet i Røg og Flammer. Det lykkedes dog at begrænse Ilden, saa Skaden paa selve Bygningen ikke blev særlig stor.

Gylling Bryggeri.

I ældre Tider havde hver Gaard sit Bryggers, og Øl syntes at være en uundværlig Livsfornødenhed; men i vore Dage er Hjemmebrygningen næsten helt ophørt, og skal der nydes Øl, hentes det enten fra Ølbryggeriet eller hos Købmændene. I sidste Del af forrige Aarhundrede byggede daværende Gaardejer P. Wissing et Bryggeri ved Aaen i Gylling.

En Tid var det et Aktieselskab med Brygger Søren Hansen som Bestyrer. Den nuværende Ejer er H. Lindby, som har udvidet Bedriften med Fremstilling af Æblemost og Frugtarmelade som Formaal.

Broerne i Gylling By.

Broen over Malskær Bæk i den sydlige Del af Gylling By er bygget 1839 paa Amtsrepartitionsfondens Bekostning (Oplyses ifølge Protokollen over Sogneforstanderskabets Møde den 24. Juni 1842). Før den Tid skete Færdslen over Aaen ved direkte Kørsel i nedgravede Vadesteder, og for Fodgængeres Vedkommende har Færdselen formodentlig sket paa en Række store Sten. I Aaret 1866 maa der sandsynligvis være sket en Ombygning af Broen, og paa Smedejernsge-lænderet, som endnu staar, er Aarstallet 1866 anbragt.

Da Broens Træværk, Egebjælker dækkede med Egeplanker og et Sliddæk af Fyrretræsbrædder, var bleven noget medtagen af Tidens Tand, blev det afstivet med en underlagt Bjælke i Vinteren 1926—27, og i Sommeren 1927 blev der bygget et nyt Brodæk af Jernbeton, og samtidig blev Broens Landpiller forlængede, saa Kørebanen udvidedes til 5 Meter. Arbejdet var bortliciteret til S. Dahlgaard, Ørting, for 900 Kr. Under Ombygningen var der anbragt en interimistisk Overkørsel af de gamle Broplanker.

Den nordlige Bro i Gylling By er bygget før denne Tid, men dog efter Aaret 1800 (se Pastor Otto Møllers Optegnelser om Gylling Side 199, Østjysk Hjemstavn.)

I Aaret 1930 modtog Sogneraadet en Skrivelse fra Vejinspektoratet med Henstilling om at ombygge Broen over Malskær Bæk ved Splidholmsvejen, og skønt den offentlige Vej egentlig den Gang ophørte ved Broen, vedtog Sogneraadet dog at lade den ombygge af Beton, hvilket udførtes efter Vejinspektoratets Tegning af Søren Dahlgaard for 1450 Kr.

Den nordlige Bro blev ombygget i Sommeren 1935 af Søren Dahlgaard. Den blev støbt af Beton med Jernindlægning og kostede 1950 Kr.

Lægerne i Gylling.

Den første praktiserende Læge, der bosatte sig i Gylling, var Johannes Kønigsfelt (født 23. December 1853).

Han havde været Skibslæge og tog Bopæl her i Aaret 1886. Han levede i adskillige Aar som Ungkarl og giftede sig i Aaret 1900 med en Møllebyggerdatter fra Hadrup ved Navn Marie. Han var et ejendommeligt Menneske, mørkhaaret og krøllet med sort Fuldkæg mindede han om Jøderacen. Stemmen var pibende. Som Læge var han maaske ikke fuldkommen, og der gaar muntre Fortællinger om hans Medfølelse f. Eks. ved Tandudtrækninger (der ogsaa var til Lidelse for ham). Han var en meget flink Mand og moderat med Betalingen. Kunde Fattigfolk ikke betale, kunde de ogsaa blive fri. Mange Familier engagerede ham som Huslæge for et lille aarligt Vederlag (20 Kr.). Efter Giftermaalet blev hans særegne Egenskaber mere og mere iøjnefaldende og de udartede til sidst til Sindssyge, og der gaar adskillige Fortællinger om hans underlige Optræden i denne Tid, særlig ved hans selskabelige Sammenkomster. Han kom omsider paa Sindssygehospitalet i Aarhus, hvor han døde den 21. Januar 1903.

Under Kønigsfelts Sygdom vikarierede Læge Erik Lund fra Grumstrup, og under hans Ophold her blev han forlovet med Købmand Sundahls Datter Anna. Han blev senere Læge paa Fur, i Sønderho paa Fanø, ved Vester Vedsted Sindsygehospital og i Middelfart.

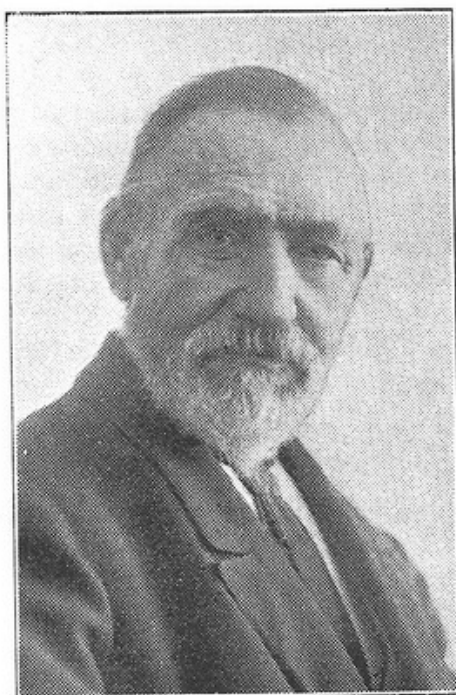
Den næste Læge var Sven Aage Rasmussen, som senere blev Godslæge paa Tranekjær (Langeland), og efter ham kom Kirketerp i Aaret 1909. Han rejste til Grenaa og afløstes 1914 af J. Didriksen, som er født i Magleby paa Møen den 12. Marts 1885. Udrunden af en Gaardmandsslægt har han let ved at indordne sig under de landlige Forhold, og han og hans Hustru Ida Elvira Nielsen, som er født i København 11. April 1888, har forstaaet at gøre sig agtet og afholdt blandt Befolkningen her. Foruden sin Praksis, som han omfatter med stor Omhu og Dygtighed, dyrker han mange andre Interesser, bl. a. paa Natur- og Oltids-

forskningens Omraade. Han er et skattet Medlem af Bestyrelsen for Odder Museum, og Undersøgelsen af Borgtomten ved Bjørnkær og adskillige andre gamle Bopladser har han ledet med stor Sagkundskab.

Niels Liins Havn og Badebroen.

Blandt Gylling Sogns gamle, solide og veltjente Arbejdsmænd fortjener Stenhugger Niels Jensen Liin en særlig Omtale. Han er født i Mollerup den 12. Marts 1860, og hans Hustru Maren er født i Sorring den 12. Oktober 1863.

I sine yngre Aar deltog Niels Liin i sin Hjemegns specielle Husflidshaandværk, „Pottemageriet“; men efter Flytningen til Gylling blev Stenslaaningen hans Hovedbeskæftigelse. — For et halvt Aarhundrede siden var Strandkanten langs

Niels Jensen Liin.

Gylling Sogns Østkyst tæt bestrøet med store Granitsten, der særlig om Vinteren, naar Vandet var islagt, tog sig ud som sorte Gespenser, der ragede op over den lavvandede Kystflade. Her fandt Niels Liin et Virkefelt, der passede for ham. Han byggede et lille Hus lige ved Stranden. Byggegrunden var ikke stor; men der var Udvidelsesmuligheder mod Øst. Med utrættelig Flid gravede han en lang Kanal ud i Havet, saaledes at det blev ham muligt at stage sin Pram ind i den lille Havn tæt ved Huset, og herfra blev Baadens tunge Last af Kampesten bakset op paa Landjorden for senere at blive leverede til Bygningssten eller Vejmateriale. En Del af det opgravede Jord og Sand blev liggende som Dæmninger paa begge Kanalens Sider, og en Del fyldtes ud i Strandkanten øst for Huset, saa der blev mere Haveplads.

Nu er Niels Liin en gammel Mand; men Arbejdskraften og Arbejdslysten er ikke kuet. Endnu kan man i Sommertiden ofte se den stoute Mand cyklende til og fra sit Arbejde; men at de gamle Kystvagter, Kampestenene

langs Kysten Øst for Gylling Sogn, er forsvundne, er Niels Liins Værk, og tillige kan nævnes til Ros for Niels Liin, at han har deltaget i Arbejdet ved Genopførelsen af Kristiansborg Slot, som brændte 1884, idet han har tildannet 10 Stkr. af de kvadrede Kampesten, som findes i Slottets Facade. Ritmester Castenskjold skænkede Stenene og Gylling Kommune betalte Arbejds løn og Fragtomkostninger.

Med sin forholdsvis lange Kyststrækning har Gylling Sogn dog ingen særlig god Badestrand. Det rene hvide Sand, som bedækker Strandkanten fra Norsminde Fjord over Saxild, Dyngby og Hou Strand, afløses længere syd paa af leret Dynd, der ikke er behagelig for badende Folk. Desuden er der næsten altid Lavvande, saa der ofte skal vades ca. $\frac{1}{4}$ km ud for at faa tilstrækkeligt Vand til at boltre sig i. I Sommeren 1941 har Gylling Haandværkerforening og Gylling Ungdom derfor i Fællesskab bygget en Badebro fra Niels Liins Dæmning og langt ud i Havet, og ved Broens Ende er der opført et Badehus. Sognets unge Karle med Tømrermester Carl Aagaard som Leder, har gratis udført det meste af Arbejdet, og til Hjælp til Dækning af Udgiften til Anskaffelse af Materiale, ca. 1300 Kr., er der ydet Bidrag fra Sogneraadet og Sparekassen i Gylling.

Gylling Andelsmejeri.

Andelsbevægelsen.

Det gamle Ordsprog, „Enighed gør stærk“, har vistnok gjort sig gældende, saa længe der har været Mennesker her paa Jorden. Man har stedse kunnet se sin Fordel ved at „løfte i Flok“ eller ved at handle i Fællesskab. Der er dannet Sammenslutninger, hvis Deltagere hver især faar Andel i det opnaaede Udbytte — eller maa bidrage til Dækning af mulig indtrufne Tab, og saadanne Sammenslutninger har været anvendt paa mangfoldige Maader baade i Krig og Fred; men først i Midten af forrige Aarhundrede opstod den nu saa velkendte Andelsbevægelse, som væsentlig tager Sigte paa at fremme Landbrugets Rentabilitet ved en hensigtsmæssig og ensartet Behandling af Landbrugets Produkter, og Landbrugerne — baade store og smaa — har i stedse stigende Grad forstaaet at tage disse Sammenslutninger i Brug i de fælles Interessers Tjeneste. Der er dannet en Mængde Andelsforetagender, saasom Mejerier, Slagterier, Sukker-Saftstationer, Cikorieterrierer, Forsikringer, Kvægavlsforeninger, Forbrugsforeninger og mange andre, og alle har de til Hensigt at forbedre Deltagernes økonomiske Kaar.

I det følgende skal kun omtales:

Andelsmejerierne.

I vore Forældres, Bedsteforældres og endnu ældre Tider blev Landbruget ført paa en fra de nuværende Forhold vidt forskellig Maade. Det blev hovedsagenligt drevet efter Selvforsyningens Princip. Enhver Familie maatte efter bedste Evne søge at frembringe deres vigtigste Livsfornødheder af deres egen Bedrift og det baade til Føde og Beklædning. De faa Penge, som nødvendigvis skulde bruges, blev gennem Tiderne tilvejebragt paa forskellig Maade, f. Eks. ved Studeopdræt og Fedning, ved Faare- og Svineavl, ved Salg af Korn, Rapsfrø, Hør og adskillige andre Frembringelser. Først i en nyere Tid gik Mejeridrift med Smør- og Osteproduktion over til at blive et af Landets vigtigste Erhverv. Vore gamle Forfædre fremstillede vel Smør; men i Reglen ikke meget udovet det, der brugtes til eget Behov. Koholdet var ikke stort, men der sørgedes i Reglen for at have én Ko, som kælvede i Efteraarstiden, og denne Ko's Mælk benyttedes saa i Vinterhusholdningen. De øvrige Køer, hvis Vinterfoder væsentlig bestod af Hø og Halm, skulde saa helst kælve i Foraarsstiden, for at den for Mælkeydelsen nødvendige Forøgelse af nærende Foder kunde gives i Form af Sommergræsning.

Paa Herregaardene begyndte Mejeridriften at gaa fremad ved Indretning af Vand- og Ismejerier, og Bønderne fulgte saa smaat med; men det producerede Smør var af en uensartet Beskaffenhed, og det blev paa sine Steder daarligt behandlet, saa det egnede sig ikke saa godt til Eksport til udenlandske Forbrugere.

Dog fandtes allerede omkring Midten af forrige Aarhundrede enkelte driftige Eksportører, f. Eks. Otto Mønsted, Aarhus, og C. F. Hansen, Horsens, som sammenkøbte Bøndergaardenes Smørproduktion og ved passende Sammenblanding og god Behandling fremskaffede en til Eksport velegnet Vare. Ved udsendte Smaaskrifter søgte de at give Producenterne en praktisk Vejledning i Mælkens og Smørrets hensigtsmæssige Behandling.

Det gik imidlertid mere og mere op for Folk, at den bedste og mest ensartede Produktion vilde kunne opnaas, naar Mælken fra mange Ejendomme blev behandlet paa et Sted, hvor der fandtes tidssvarende Maskineri, og hvor Behandlingen af Mejeriets forskellige Produkter kunde blive udført af faguddannede Folk, og Troen paa Fordelen ved Oprettelse af store Mejerier blev stedse mere grundfæstet, indtil den i Attenhundrede og Firserne blev til Virkelighed.

Det første Andelsmejeri i Danmark oprettedes 1882, og Udviklingen tog nu saa stærk Fart, at der i Løbes af en Snes Aar blev bygget Mejerier i næsten ethvert af Landets Sogne.

Gylling Mejeris Oprettelse.

Gylling Sogns Beboere har altid forstaaet at følge med Tiden, hvilket ogsaa gav sig til Kende snart efter Andelsbevægelsens Fremkomst. Til at begynde med var det dog ikke noget Andelsmejeri, men derimod et Fællesmejeri, der oprettedes. Gaardejer Jens Hansen, Gylling Østergaard, havde tidlig indset, at her var en Sag, som kunde blive af stor Betydning for Landbruget, og med Liv og Lyst lod han sine Tanker og Planer blive til Virkelighed, idet han i Begyndelsen af Attenhundrede og Firserne for egen Regning byggede en Mejeribygning paa sin Mark umiddelbart ved Gylling-Søby Vejen. Han anskaffede Maskiner og nødvendigt Tilbehør og fæstede en Mejeribestyrer, hvorefter han paabegyndte Behandlingen af sin egen store Gaards Mælkeproduktion samtidig med, at han købte Mælk fra adskillige af Sognets Gaarde, hvis Ejere med Tillid sluttede sig til Foretagendet.

Saaledes gik det i nogle Aar, indtil han i 1887 solgte Mejeriet, som overgik til Andelsmejeri med Overdragelse den 14. Juni 1888, og Andelsvirksomheden paabegyndtes næste Dag, altsaa den 15. Juni 1888.

Ifølge en den 29. Februar 1888 oprettet Købekontrakt samt Skøde tinglæst den 16. September 1889 er det til Mejeriet hørende Jordareal paa 3 Skæpper Land skyldsats for Hartkorn 1 Fdk. $2\frac{3}{4}$ Alb., Gammelskat 45 Øre under Matr. Nr. 21c. Jordens Værdi blev beregnet til 600 Kr., Bygningernes 8400 Kr. og Mejeriinventaret 10,000 Kr., og den samlede akkorderede Købesum blev altsaa 19,000 Kr. En Restbeholdning af Kul overtoges for 24 Kr. og af Olie for 50 Kr.

En stor Del af Sognets Beboere indgik straks i det nystiftede Andels-selskab „Gylling Andelsmejeri“; men der var dog adskillige forsigtige, som holdt sig afventende tilbage for at se, om det nu virkelig kunde føre til noget godt og fordelagtigt Resultat. I Aarenes Løb blev det imidlertid en almindelig Overbevisning, at Ideen var rigtig, og efterhaanden indmeldte alle Sognets Landbrugere sig som Interessenter i Mejeriet. Den sidste var, saa vidt vides, Gaardejer Hans Sørensen, Gylling Skov, som indmeldtes den 5.-12. 1895, og i vore Dage vil der næppe være nogen af Andelsmejeriets 176 Interessenter, der kunde tænke sig Muligheden af Mælkens Behandling paa Produktionsstedet.

Der var fastsat et Bidrag for ny Indmeldelse — i Reglen 10 Kr. for hver af Besætningens Malkekøer eller 25 Kr. for hver Td. Hartkorn.

Mejeriets Bestyrelse.

Kort efter Handelens Afslutning blev der affattet Love for Mejeriet, og Interessenterne valgte den første Bestyrelse, som bestod af følgende Mænd:

Gaardejer *Jens Hansen*, Østergaard.
 Gaardejer *Kuur Rasmussen*, Gylling Skov.
 Forpagter *N. P. Leth*, Gylling Præstegaard.
 Gaardejer *Niels Nielsen*, Leerdrup.
 Møller *Morten Thomsen*, Gylling Skov.
 Gaardejer *Anders Hansen*, Gylling Skov.
 Gaardejer *Simon P. Jensen*, Fensten.

Jens Hansen.

Kuur Rasmussen.

N. P. Leth.

Niels Nielsen.

Morten Thomsen.

Anders Hansen.

Simon P. Jensen.

Formænd.

Det vil føre alt for vidt at optage Navnene paa alle de af Interessenterne, som i de svundne 50 Aar har været Medlemmer af Mejeribestyrelsen. Derfor skal her kun nævnes dem, som i dette Tidsrum har været Formænd, samt Tiden for deres Valg.

Kuur Rasmussen,
1887.

N. P. Leth,
1890.

Jens Hansen, Liliensb.,
1891.

Ritmester Castenskjold,
1893.

Jens Jensen, Malskjær,
1906.

Anders Hansen,
1907.

R. Andersen, Søby,
1918.

Kr. Dahlgaard,
1929.

Niels Kuur,
1935.

P. Nielsen, Lerdrup,
1937.

Harald Midtgaard, Søby,
1938.

Niels Nielsen, Fensten,
1939.

Mejeribestyrerne.

1. Den i Jens Hansens Mejeri ansatte Mejeribestyrer, *Peder Pedersen*, er født paa Sjælland den 5. Februar 1858. Han blev den 28. November 1887 fæstet til fortsat Tjeneste i Andelsmejeriet. Lønningen var ansat til 2200 Kr. samt $\frac{1}{5}$ af Smørprisen over Topnoteringen, og han var forpligtiget til at holde det fornødne Mandskab, deriblandt en sagkyndig Mand, der eventuelt kunde overtage Mejeriets Ledelse, samt en maskinkyndig Mand til Fyrbøder og Maskinpasser. Desuden maatte Mejeri-

bestyreren selv vedligeholde Belysning, Børster, Skrubber, Osteklude, Gradestokke m. v. P. Pedersen fratraadte imidlertid Bestillingen efter en kortere Tids Forløb, da han overtog Gaarden Matr. Nr. 67a i Gylling Skov. Han lever endnu og er blandt dem, som ved allerbedst Besked om Mejeriets Historie, da han har fulgt

Peder Pedersen.

Begivenhedernes Gang fra første Begyndelse til Dato. Han afløstes 1.-5. 1889 af

2. *Niels Christensen*, som kom fra Saxild Mejeri. — Det var først bestemt at tilbyde Henrik Schacht fra Oudrupgaard Pladsen, men under Forhandlingerne om Lønforholdene kunde der ikke opnaas Enighed, og Schacht bestemte sig til at træde tilbage som Ansøger. — N. Christensen blev saa fæstet ved et Møde den 24.-11. 1888 og Lønnen blev 2000 Kr. samt $\frac{1}{10}$ af Prisen over Topnoteringen

Niels Christensen.

og 3 pCt. af Nettooverskudet. Han indgik iøvrigt paa samme Forpligtelser som P. Pedersen. Den 6.-12. 1889 blev der tilstaaet ham en Lønforhøjelse paa 200 Kr.

Christensens Helbred var imidlertid ikke godt, og det gik stadig tilbage, indtil han afgik ved Døden den 19. Januar 1894. Enken fortsatte Driften af Mejeriet i nogen Tid, idet hun antog en sagkyndig Mand som Leder. Pladsen blev imidlertid opslaaet ledig, og ved Generalforsamlingen den 28.-2. antoges

3. *Henrik Schacht* fra Oudrupgaard (med 62 Stemmer) som Mejeribestyrer. Lønnen fastsattes den 24. Juli 1894 til 4200 Kr. og med Bibeholdelse af de sædvanlige Forpligtelser til Smaaredskabernes Vedligeholdelse. Ifølge en ny den 6. Juni 1895 indgaaet Kontrakt blev Lønnen ændret til 2400 Kr. samt 1 pCt. af Smørsalget ÷ 10 pCt. af Kulforbruget, Reparationer og Nyanskaffelser. I September 1895 deltog Schacht i et Kursus for Mejerister, og Mejeriets Ledelse blev i denne Tid overdraget til Mejerist Espen Boel.

I Aaret 1906 byggede Rathlousdal, Rodstenseje og flere andre store Gaarde imidlertid paa Nørregade i Odder det saakaldte „Herregaardsmejeri Rathlousdal“, og her blev Schacht antaget som Mejeribestyrer, medens Pladsen i Gylling Mejeri paany blev opslaaet ledig. — Den 1. November 1906 blev

Henrik Schacht.

4. *Rasmus Clausen* fæstet som Bestyrer paa Gylling Mejeri med Løn 2000 Kr. + 1 pCt. af Smørpenge ÷ 10 pCt af Kulforbrug, Reparationer og Nyanskaffelser. Clausen, som er født den 29. August 1878, viste sig at være en alsidig Mand, som med stor Dygtighed forestod sin Virksomhed som Mejeribestyrer og Regnskabsfører. Han havde Interesse for Sport og Politik, og han var en grundig Iagttagere af Tidens Rørelser.

Henimod Slutningen af Verdenskrigen, i den Tid, som med Rette blev kaldt Gullaschtiden, kom Clausen imidlertid paa den Tanke, at Landbruget var at foretrække for Stillingen som Driftsbestyrer. Han frasagde sig derfor sin Plads og købte Gaarden „Lindenæs“, Matr. Nr. 8a i Leerdrup Skov. — Ved Generalforsamlingen den 25. Februar 1918 valgtes derpaa

Rasmus Clausen.

5. *Thomas Christian Thomsen* med 61 Stemmer til Mejeribestyrer. Thomsen var født i Skjød den 23. April 1874, og han kom fra Hørning hertil. Mejeriet og dets Virksomhed havde Thomsens fulde Interesse, og han var paa Færde ved Arbejdet baade tidlig og silde. Derimod blandede han sig ikke saa meget i de

Thomas Kr. Thomsen.

offentlige Anliggender. Efter ca. 15 Aars trofast Virksomhed begyndte hans Helbred imidlertid at svigte. Han maatte tage Ophold paa Hospitalet; men uden at det bragte nogen Bedring for ham, og den 13. Juni 1935 afgik han ved Døden. Mejerikredsen satte et smukt Minde ved hans Grav paa Gylling Kirkegaard.

Under Thomsens Sygdom blev hans Bestyrelsergerning varetaget af

Hans Peter Dalby.

6. Hans Peter Vagner Dalby, som er født i Raarup den 30. Juni 1906, og han kom fra Vesterbro Mejeri i Aarhus hertil. — Ved Generalforsamlingen den 17.-7. 1935 blev Dalby antaget som Mejeribestyrer fra 1. Oktober 1935.

Bygninger og Inventar.

Den af Jens Hansen opførte Mejeribygning viste sig selvfølgelig at være for lille til den øgede Produktion, og der skete allerede i 1889 en Udvidelse, ved hvilken Murerarbejdet blev udført af Murer Jens Simonsen for 505 Kr. og Tømrerarbejdet af Tømrer H. Peter Jensen for 471 Kr. Ogsaa af Mejeriets Maskiner skete der samtidig en delvis Fornyelse. Det Redskab, der har været af allerstørste Værdi for en lønnet Mejeridrift, er ubetinget Centrifugen, hvis første Fremkomst skyldes en dansk Opfindelse. Ved sindrige Forandringer er dens Arbejdsevne i Tidernes Løb blevet forhøjet mange Gange. Jens Hansens Centrifuger var fra Maglekildefabriken i Roskilde, og de blev ombyttet med to store Burmeister & Wain Centrifuger, som senere er ombyggede med mere moderne Maskiner. Ligeledes anskaffedes en ny Kærne og et Kontrolapparat.

I 1916 fandtes Mejeriet at være i saa daarlig Tilstand, at en delvis Ombygning blev nødvendig, og samtidig købtes en ny Dampmaskine for 7500 Kr. Der holdtes Rejsegilde i November 1920.

Ved Generalforsamlingen den 10.-9. 1929 blev det vedtaget at foretage en større Udvidelse, saaledes at der byggedes et helt nyt Hus til Bestyrerbolig, og den gamle Bolig toges i Brug til Mejerilokalets Udvidelse. Murer A. Petersen paatog sig Omforandringen ved Mejeriet for 4345 Kr.

Det gamle Mejeri.

Det nuværende Mejeri.

Til den ny Bestyrerbolig havde Arkitekt Lind, Skive, udført Tegninger og Beskrivelser, og til Arbejdets Udførelse antoges følgende Tilbud:

Murerarbejdet: Murer Andreas Petersen, Gylling,	for	Kr. 8862,00
Tømrer- og Snedkerarb.: Tømrer Kr. Nielsen, —	- - -	5965,00
Malerarb.: Malerm. Th. Kruuse, Odder,	- - -	567,00
Blikkenslagerarb.: Blikkensl. H. Jensen, Gylling,	- - -	260,00
Lysinst.: Elektriker R. Brandbyge, Ørting,	- - -	502,70
Centralv. og Sanitetsanlæg: A. F. Olsen, Aarhus,	- - -	1150,00

Ialt Kr. 17306,70

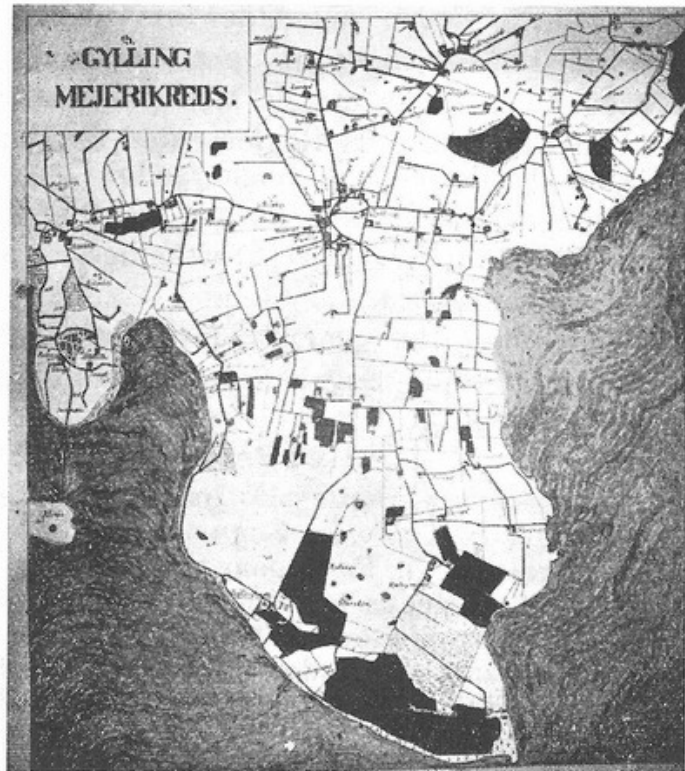
Efter Mejerilokalernes Udvidelse anskaffedes i 1930 en ny stor kombineret Kærne- og Æltemaskine for 10,900 Kr., for den gamle Kærne fradrog 2500 Kr. — Rest 8400 Kr. Denne Kærne kan rumme 6000 l og behandle 1020 kg Smør.

Samtidig anskaffedes til Syrningsanlægget forskellige Maskiner til ialt 6600 Kr.

Den 15. Decbr. 1932 vedtoges at anskaffe et Langtidspasteuriseringsapparat til Behandling af Flaskemælk. Prisen var 1300 Kr., og fra den Tid begyndte Forhandlingen af Mælk paa Flasker.

Den 18. Januar 1937 vedtoges at lade foretage en Ombygning i Ostelagerets Køleanlæg. Et Tilbud fra A. F. Olsen, Aarhus, for en Pris af 800 Kr., blev vedtaget.

Den 7. Maj samme Aar antoges et Tilbud paa delvis Ombygning af Skorstenen for 65 Kr. pr. Alen.

Gylling Fattiggaard.

I Midten af det nittende Aarhundrede rejste der sig en almindelig Bevægelse rundt om i Landets Kommuner for Oprettelse af Fattiggaarde. Hensigten var at gøre et Forsøg paa at formindske Fattigvæsenets Udgifter ved Udnyttelse af Fattiglemmernes Arbejdsevne i et almindeligt Landbrug, som tildels kunde forsyne Beboerne med selvavlede Naturalier.

Tillige har Sogneraadene vel ogsaa haft den Anskuelse, at adskillige af de arbejdsdygtige Mennesker, som overgik til Forsørgelse af Fattigvæsenet, havde bedre af at deltage i almindeligt Landbrugsarbejde end at overlades til Lediggang.

Det blev en hel Modesag at oprette saadanne „Forsørgelsesanstalter“ rundt om i Kommunerne. Her paa Egnen kom der Fattiggaarde i Odder, Ørting, Dyngby og Gylling.

Sagen fik imidlertid et andet Udfald, end det daværende Sogneraad havde tænkt sig, hvilket vil kunne ses af efterfølgende Uddrag af Gylling Sogneraads Forhandlingsprotokol; thi Gylling Fattiggaard blev kun dreven som saadan i 14 Aar i Tiden fra 1881 til 1895.

Grunden hertil maa vel nærmest søges i den humane sociale Forsørgelseslovgivning, som fandt Sted i Slutningen af forrige Aarhundrede, og da særlig Loven om Alderdomsunderstøttelse og Aldersrente samt Hjælpekasseloven, ligesom Oprettelse af Sygekasser og Børneforsorg har bidraget til at holde mange Mennesker udenfor Fattigvæsenet.

Ved Udstedelse af Reglementer og Forplejningsbestemmelser samt ved stadigt Tilsyn havde Sogneraadet Omsorg for, at de paa Fattiggaarden optagne Mennesker fik en god Behandling; men paa et saadant Sted samles Individuer af vidt forskellige Karakterer, og Brydninger kunde derfor ikke undgaas.

Om Gylling Fattiggaards Oprettelse og Nedlæggelse kan efternævnte Uddrag af Gylling Sogneraads Forhandlingsbog give de fornødne Oplysninger:

Mødet den 10. Juni 1880:

Dernæst toges under Forhandling Sagen angaaende Omordning af Kommunens Fattigvæsen. Sogneraadet vedtog eenstemmigt at gjøre Skridt til Oprettelse af en Fattiggaard og navnlig at fremme Sagen saa hurtigt som muligt, saaledes at man til Foraaret 1881 kunde være færdig til at paabegynde Bygningen af Anstalten.

Det bestemtes at lade indrykke et Avertissement i Odder Avis, hvori de Beboere i Gylling Kommune, der ønsker at afhænde deres Ejendomme til saadant Brug, anmodes om til herværende Sogneraad at

indgive skriftlige Tilbud med Prisopgivelse og øvrige Betingelser Sagen vedrørende inden 8. Juli d. A. Ligeledes bestemmes at indrykke Avertissement i Aarhus Stiftstidende angaaende Tilbud af Laan i nævnte Øjemed.

Summen anslaaes foreløbig til 50,000 Kr., der helst ønskes som almindeligt Amortiserings-Kapital. Tilbud hertil indgives inden 1ste April. Til at forfatte et Udkast og en Beregning over Anstaltens Oprettelse udmeldtes et Udvalg bestaaende af Gaardejerne P. Wissing, Jens Hansen og Anders Hansen.

Mødet 10. Juli 1880:

Oplæstes 3 forskellige Tilbud om Gaardsalg til Fattiggaard. Det bestemtes at afholde et ekstra Møde den 17. d. M. for at tage endelig Bestemmelse om, hvilken Gaard man vil foretrække. Til at undersøge Gaardenes Tilstand og hele Forhold nedsattes et Udvalg bestaaende af 4 Medlemmer. Valgte bleve: Niels Sørensen, Jesper Jensen, Niels Nielsen og Chr. Nielsen. En af det dertil udmeldte Udvalg forfattet Tegning var Sogneraadet enig om at erklære for hensigtsmæssig. Det af samme Udvalg gjorde Overslag gennemgikkes, og kom man derefter til det Resultat, at Opførelsen af Anstalten vil koste ca. 6570 Kr.

Sogneraadet var enig om at bekjendtgøre det til den 17. d. M. bestemte Møde ved Kirkestævne og i samme at opfordre de Beboere, der maatte ønske at udtale sig i denne Sag, om samme Dag at give Møde. Mødet bestemtes til Kl. 3 Eftm. Samme Dag Kl. 1 bestemtes det at udele Fattigkorn.

Mødet den 17. Juli 1880:

Afsluttedes en foreløbig Handel med Gaardejer Jens Nielsen, hvis Gaard Sogneraadet efter nogen Forhandling var enig om at foretrække til Fattiggaard. I den Anledning udfærdigedes en Slutseddel, som underskrevs af Sogneraadet og Jens Nielsen. Prisen enedes man om til 900 Kr. pr. Td. Land geom. Maal med Fradrag af 3 Tdr. Land, som beregnes til 200 Kr. pr. Td.

Mødet den 7. August 1880:

Sogneraadet var enig om at indgive Begæring til Amdtsraadet om Approbation af et Kommunelaan paa 35,000 Kr. til Indkøb af Gaardejer Jens Niensens Ejendom og til Oprettelse af en Fattiganstalt paa samme i Løbet af næste Uge, for saa vidt de fornødne Oplysninger kan faaes inden den Tid.

Vedtoges det enstemmigt at indgive Begæring til Amtet om Approbation paa Regulativ for Fattiganstalten samt Instrux for Bestyreren og Fattiglemmerne og et Spisereglement for disse. Da man havde trykte Exemplarer af disse fra Anstalten i Beder-Malling Kommune, som man maatte anse for hensigtsmæssige, var man enige om at benytte disse.

Mødet den 6. September 1880:

Skrivelse fra Stiftamtet, hvori meddeltes Tilladelse til at indkøbe Gaarden Matr. Nr. 30a i Gylling samt hertil at optage et Kommunelaan paa 35,000 Kr.

Udmeldtes et Udvalg bestaaende af P. Wissing, Jens Hansen og Chr. Nielsen til at faa oprettet en Købekontrakt med Gaardejer Jens Nielsen.

Mødet den 9. September 1880:

Oplæstes en Genpart af den Kjøbekontrakt, der er oprettet med Gaardejer Jens Nielsen angaaende hans Gaards Salg til Fattiggaard.

Mødet den 2. November 1880:

Bestemtes det at indrykke i Odder Avis Bekendtgørelse om, at der til den paagældende Fattiggaard søges en Bestyrer. Ansøgninger herom maa indeholde Oplysninger om Familieforhold, Alder, samt Attest for Dygtighed og god Opførsel. Det bemærkes, at den af Sogneraadet vedtagne Instruks for Bestyreren henligger til Eftersyn i Sogneraadets Lokale hos Købmand Dige.

Bestemtes det at indsende et Avertissement til Odder Avis om til herværende Sogneraad at indgive skriftligt Tilbud om Murerarbejdet og Tømrerarbejdet ved den paatænkte Fattiganstalt i Gylling Kommune inden den 24. d. M. Tegning, Overslag og Konditioner henligger til Eftersyn i Sogneraadets Lokale fra den 7. ds.

Bestemtes det at indrykke et Avertissement om Levering af Materiale til Anstalten, forsaavidt angaar Leveringen af Kampesten, Mursten, Tømmer, Brædder og Lægter, Tagsten og Kalk.

Mødet den 26. November 1880:

Gjennemgikkes de indkomne Andragender til Bestyrerpladsen paa Forplejningsanstalten, og var Sogneraadet enigt om at foretrække blandt Ansøgerne som Nr. 1 Søren Pedersen, Ørting, som Nr. 2 Rasmus Sejer- sen, Ørting, og som Nr. 3 Poul Jensen, Lerdrup. Da Sogneraadet meget vanskeligt kunde blive enige om, hvem der endelig maatte foretrækkes, enedes man om at lade Pengelønnen være den afgørende, og bestemtes det at udmelde to Mænd af Sogneraadet til at forhandle med Ansøgerne. Valgte blev Chr. Nielsen, Søren Nielsen og Anders Hansen.

Gjennemgikkes de forskellige Tilbud paa Mursten. Til at gjøre Indkjøb heraf udmeldtes Jens Hansen, Jesper Jensen og Niels Nielsen, Leerdrup.

Oplæstes de indkomne Tilbud paa Tømrerarbejdet, og tilsloges det Tømrer Hans Peter Jensen af Gylling for 325 Kr. Paa Murerarbejdet var kun indkommen et Tilbud paa 900 Kr. Sogneraadet bestemte nærmere at forhandle med Vedkommende, og hvis Overenskomst ikke kunde opnaaes, da at holde mundtlig Licitation.

Skønt Snedkerarbejdet ikke var udbudt, var der dog indkommen ikke faa Tilbud, af hvilke Sogneraadet maatte anse et Tilbud fra Mads Steffensen i Odder og Snedker P. Rasmussen som det heldigste, og bestemtes det at træffe Aftale med dem herom. Bestillingen andrager blot Vinduer og Døre.

Mødet den 4. December 1880:

Bestemtes det efter de indkomne Tilbud at købe Tømmer, Tagsten, Kalk og Cement ved Hou Pakhus, hvorimod Brædder og Lægter købes ved Amstrup Pakhus.

Blev Pladsen som Bestyrer eller Økonom ved Forsørgelsesanstalten overdraget Søren Pedersen af Ørting mod en Pengeløn af 200 Kr. aarlig.

Til at varetage og overveje forskellige Ting ved Bygningen af Anstalten, Brøndens Gravning, Pladsens Ordning o. s. v. udvalgte et Udvalg bestaaende af 3 Medlemmer. Dette Udvalg bemyndiges til at afslutte de nødvendige Akkorder og i det hele taget at varetage, hvad der foreløbig kan anses fornødent. Valgte blev Gaardejer Jens Hansen, P. Wissing og Niels Sørensen Bonde.

Mødet den 3. Februar 1881:

Oplæstes en Skrivelse fra Fuldmægtig Hansen angaaende forskellige Tilbud om Laan til Fattiganstalten. Sogneraadet var enige om at foretrække et Laanetilbud fra Sparekassen i Kjøbenhavn og overdrager det til Fuldmægtig Hansen at ordne samme samt indgive Ansøgning til Amtet om Approbation inden den 9. d. M.

Mødet den 26. Februar 1881:

Udmeldtes Niels Nielsen, Anders Hansen og Wissing til at indkjøbe 2 Heste, 3 Køer og 2 Kvier. Til at indkjøbe Faar og udvendig Inventarium udmeldtes Jesper Jensen, Mads Pedersen og Søren Nielsen, og til Indkjøb af Køkken, Bryggers og Mejeriinventarium Jens Hansen, Chr. Nielsen og Niels Sørensen Bonde.

Mødet den 12. Marts 1881:

Foranlediget ved, at der fra Fuldmægtig Hansen var tilsendt en Obligation til Underskrift paa Kommunelaan til Fattiganstalten. Obligationen underskrevet og bliver herefter at tinglæse.

Mødet den 21. Maj 1881:

Udmeldtes Jens Hansen, Chr. Nielsen og Niels Laursen til i den forestaaende Termin at give Møde i Odder ved Ordningen af Gaardhandelen med Jens Nielsen. Til at afhente Pengene i Horsens udmeldtes Anders Hansen og P. Wissing.

Mødet den 12. Juli 1881:

Oplæstes 2 Tilbud paa Malerarbejde ved Forplejningsanstalten. Man enedes om som det billigste at modtage Maler Nielsens Tilbud. Arbejdet maa være udført inden den 14. September.

Oplæstes ligeledes 2 Tilbud paa Blikkenslagerarbejdet, og enedes man her om at antage Blikkenslager Sivertsens Tilbud. Dette Arbejde maa være fuldført inden 14. September d. A.

Den 6. August 1881

afholdt Sogneraadet et ekstraordinært Møde paa Gylling Fattiggaard for at tage Anstalten i Øjesyn. Man var enig om at antage saavel Murerarbejdet som Tømrer- og Snedkerarbejdet, dog at det paalægges Mureren at efterpudse, hvor Pudsningen har taget Skade, samt at Kalkningen foretages snarest mulig.

Der blev truffen foreløbig Aftale med Snedkeren om at lave en Del Køkken- og Spisekammerindretninger samt et Spisebord med Bænke samt at aflukke et Rum til Closet. 100 Kr. bliver at forbeholde af Murerens Løn, indtil Taget er understrøget. Byggeudvalget bemyndigedes til at træffe endelig Akkord med Snedkeren om ovennævnte to Ting. Man bestemte at lade lægge Gulv i Kælderen af Cement. Til næste Møde bliver der at afholde Licitation over 3 Fv. Pikkesten at levere til Anstalten og ligeledes med Brolægningsarbejdet.

Mødet den 6. September 1881:

Afholdtes Licitation over Leveringen af 2 $\frac{1}{2}$ Fv. Sten til Forplejningsanstalten. Stenene maa være leverede inden 20. September (Halvdelen) og 1. Oktober (Resten). De maa ikke være større end 12" og ikke mindre end 3". Blandt dem, der skulde slaaes, maatte ingen Jernsten findes. De skulde leveres paa Pladsen og opstilles i Fv. paa Stedet af Leverand-

dørene. De opraabes med $\frac{1}{2}$ Favns ad Gangen. Da der ikke var mødt mere end 2 Libhavere til Leveringen, og disse forlangte 40 Kr. pr. Favns, blev Licitationen hævet.

Afholdtes Licitation over Brolægningsarbejdet af et Fortoug ved Fattiganstalten. Arbejdet tilsloges Insidder Niels Jensen for 36 Kr.

Bestemtes det at afholde Licitation over Mur- og Tømrerarbejdet ved Ombygningen af det gamle Stuehus ved Fattiganstalten Løverdagen den 17. September, Eftm. Kl. 3. Samme bekjendtgøres ved Kirkestævne Søndagen den 11. ds. Til at gjøre Indkjøb af Egetømmer og øvrigt Træ til Bygningen udmeldtes Søren Nielsen, Anders Hansen og Chr. Nielsen.

Møde den 17. September 1881:

Mødet var nærmest foranstaltet for at afholde Licitation over Mur- og Tømrerarbejdet ved Ombygningen af det gamle Stuehus ved Fattigaarden. Tømrerarbejdet tilsloges Tømrer Jens Christiansen for 210 Kr., og Murerarbejdet tilsloges Murer Niels Pedersen for 100 Kr. Murerarbejdet skal være færdigt inden Udgangen af November Maaned og omfatte alt Murerarbejdet ved Bygningen, Soklen iberegnet.

Mødet den 5. Oktober 1881:

Fuldmægtig Hansen var efter forud sket Bekjendtgørelse mødt for at bortauktionere Kommunens Fattighuse. Konditionerne oplæstes, hvorefter man skred til Auktion, hvorefter Leerdrup Fattighus tilsloges Hjulmand Rasmus Jørgensen og Murer Hans Jørgen Jokumsen for 610 Kr., saaledes at Huset benyttes til Beboelse. Til Nedbrydning blev der af Jørgen Jokumsen budt 400 Kr.

Det store Fattighus tilsloges til fri Afbenyttelse Niels Færgemann for 850 Kr. Til Nedbrydning var af samme budt 500 Kr. Det lille Fattighus købtes til Nedbrydning af Post Søren Pedersen for 45 Kr., og Pladsen købtes af samme for 105 Kr. Sogneraadet forbeholder sig selv Grundstenene. Derefter tog Sogneraadet Bestemmelse om at lade Fattiglemmerne flytte ud paa Anstalten Løverdagen den 8. December om Formiddagen, hvor Fattigudvalget vil være tilstede.

Sogneraadet mødtes paa Fattigaarden Kl. 2 Eftermiddag.

Løverdagen den 8. Oktober 1881

afholdtes ekstraordinært Møde i Anledning af Fattiglemmernes Anbringelse paa Forplejningsanstalten.

Efter at Pastor Møller havde holdt en lille Tale i Dagens Anledning, og en Psalme var afsungen, skred man til nærmere at instruere saavel Lemmerne som Bestyreren, idet samtlige Reglementer, der var aftrykte, af Formanden blev oplæste for Lemmerne, ligesom enkelte andre Bestemmelser udenfor Reglementet blev gjort Lemmerne bekjendte.

Oplæstes en Skrivelse fra Stiftamtet, hvorefter Approbation meddeltes paa samtlige Regulativer til Forplejningsanstalten.

Overdroges til Chr. Nielsen, Niels Sørensen og Jens Hansen snarest at sørge for nogle Lamper til Belysning.

Bestemtes at sælge Kvien for 90 Kr.

19. November 1881:

Et Andragende fra Fattiglemmerne om at maatte gaa i Seng Kl. 8 i Stedet for Kl. 9 kunde Sogneraadet ikke inklade sig paa.

Vedtoges det at overdrage til Bestyreren at anskaffe 2 nye Testamenter til Fattigaarden samt desuden at søge Aftale med Bibliotekerne om at faa Bøger til Læsning.

Mødet den 9. November 1895:

Ligeledes vedtoges det at indgive Andragende til Amtet om at faa Lov til at bortforpagte Fattiggaarden til 1. April n. A. og ligeledes at forespørge hos Ørting-Falling Sogneraad om for Fremtiden at faa Lov til at anbringe vore Fattiglemmer paa deres Fattiggaard for den normale Pris.

Mødet den 21. December 1895:

Skrivelse fra Ørting Sogneraad om, at de er villig til at modtage de mulige Fattiglemmer, som man i Tiden vil faa, for den af Amtsraadet fastsatte Pris og Refusion af Lægehjælp, Medicin og Begravelsesomkostninger.

Man vedtog at indgaa til Amtsraadet om Tilladelse til at bortforpagte Fattiggaarden.

Mødet den 13. Marts 1896:

Fremlagdes forskellige Skrivelser fra Amtsraadet, deriblandt, at Amtsraadet ikke fandt noget at erindre mod Fattiggaardens Bortforpagtning; men Betingelserne fremlægges til Amtsraadets Approbation.

Efter Forslag fra Fattigudvalget vedtog man at bortforpagte Fattiggaarden til Ungkarl Niels Andersen, Boulstrup, for en aarlig Afgift af 690 Kr. Det overlodes Formanden og Rasmus Jensen at faa en Contrakt oprettet.

Mødet den 8. December 1905:

Ligesaa fremlagdes Udskrift af Mødet den 16. August 1905, hvorefter Amtsraadet approberer Salget af Fattiggaarden.

Efterskrift.

Jeg var just indtraadt som Medlem af Sogneraadet den 1. Januar 1904 og deltog som Fattigudvalgsmedlem i Afslutningen af Handelen om Fattiggaarden.

Den blev solgt til Niels Jørgen Jensen for 22,000 Kr.

Stor Betydning havde Valget af Fattiggaardsbestyrer, hvoraf den første var Søren Pedersen (senere i Leerdrup Skov), Rasmus Sejersen var den anden og Peter Jørgensen den tredje og sidste.

Sogneraadets Møder blev den Gang sædvanligvis afholdte paa Fattiggaarden i et dertil indrettet Lokale, og de sluttede i Reglen med Spisning, hvorved Andesteg og anden Gildemad blev serveret. Dette skal ogsaa have givet Anledning til Misfornøjelse blandt Fattiglemmerne, som med Fortrydelse talte om, at de skulde pille Benene og spise Levninger efter Sogneraadets Maaltider.

Den berømte og berygtede Jens Garder skal især have været en ivrig Opponent mod Sogneraadets Bespisning.

Gylling Sygehjem.

Til Beskrivelse af Gylling Sygehjem benyttes et Par Afskrifter af Avisartikler i Odder Dagblad.

6. August 1940:

I Begyndelsen af dette Aarhundrede rejste der sig en Stemning for Oprettelse af en Stiftelse i Gylling, hvor syge og svagelige Mennesker fra Sognet kunde optages og nyde god Pleje og Lægehjælp, og ved en Overenskomst i Januar 1903 mellem Pastor Otto Møller, Lærer J. C. Jeppe, Gyllingskov, og Gylling Sparekasses Bestyrelse, blev det bestemt at bygge et Hus til dette Formaal i Gylling By.

I Løbet af 1903—04 blev Bygningen opført og monteret for en samlet Udgift af 7786 Kr., der tilvejebragtes paa følgende Maade: Pastor Møller og Lærer Jeppe skænkede hver 2000 Kr., Sparekassen gav 2317 Kr., og en Indsamling bragte 1375 Kr. Det viste sig imidlertid snart, at Hjemmet, der foruden Økonomaen havde Plads til 10 Mennesker, af Mangel paa Tilgang ikke kunde virke som Sygehus efter den oprindelige Bestemmelse, hvorfor det efterhaanden gik over til at blive et Hjem for ældre Mennesker, der ikke selv havde Bopæl eller Husholdning, og saaledes har Hjemmet virket i 36 Aar.

Det bestemtes at kalde Stiftelsen „Gylling Sygehjem“, og Pastor Møller, Lærer Jeppe og Sparekassens daværende Formand, Gdr. Anders Hansen, Gyllingskov, blev Hjemmets første Bestyrelse. Der oprettedes en Vedtægt, som bl. a. har den ejendommelige Bestemmelse, at den lader Bestyrelsen supplere sig selv ved indtræffende Afgang. Den første Bestyrelse afløstes 1913 af Fru Inger Pedersen, Gaardejer Jakob Hansen og Sogneraadformand Jens C. Andersen. 1916 afløstes Fru Pedersen af Sparekassens Formand, Gaardejer Carl Pedersen, Gyllingskov.

Ved Amtsraadmødet den 19. Februar 1936 stadfæstedes Valget af en ny Bestyrelse: Fru Købmand Møller Hansen, Gaardejer Hans Hermansen og Forpagter Axel Sørensen.

Hjemmets daglige Økonomi har været forestaaet af Sygeplejerske Rasmine Rasmussen (1904—08), Jensine Jensen (1908—09), Landpost Jakob Laursens Hustru Magdalene (1909—15), Murermester R. Rasmussens Hustru Mariane 1915—21), Marie Rasmussen (1921—22), Jensine Jensen (1922—36) og den 1. April 1936 overtog den nuværende Økonoma R. Rasmussens Hustru paany Bestillingen.

Hjemmets Økonomi.

Til Hjemmets Opretholdelse og Drift blev der i 1913 af Sparekassens Kursgevinst oprettet et Legat paa 8000 Kr., der ved Køb af Obligationer og Konvertering af disse steg til 8700 Kr., hvis aarlige Renter tilligemed flere Gaver fra private og aarlige Bidrag fra Sparekassen samt en Betaling for Beboernes Ophold (tildels Aldersrente) hidtil har kunnet dække de aarlige Omkostninger.

At Stifterne har ønsket Hjemmet opretholdt frem i Tiden fremgaar af følgende:

Den 24. Maj 1913 blev der paa to Sparekassebøger af Lærer Jeppe indsat følgende Beløb i Gylling Sparekasse: 1) 2100 Kr., der skulde forrentes med højeste Indlaansrente og staa urørt i 50 Aar, hvorefter Sum med Renter og Rentes Rente maatte hæves til Støtte for Hjemmet. 2) Desuden indsattes samme Dato 528 Kr., der skulde staa urørt til Aar 2000, hvorefter Sum og Renter maatte hæves. Disse Summer udgør i Dag godt 8000 Kr.

I 1939 fandt Hjemmets Bestyrelse, at den oprindelige Vedtægt og de gamle Bygninger ikke længere var fyldestgørende, og efter at der var ført Forhandlinger med Sogneraad, Amtsraad m. fl., blev det bestemt, at Bestyrelsesmedlemmernes Antal skulde forhøjes fra 3 til 5. Gaardejer Isak Hansen, Gylling Skov, og Husmand Peder Mikkelsen, Gylling, indtraadte derefter i Bestyrelsen.

Endvidere bestemtes det at udvide Hjemmet ved Tilbygning af to Fløje samt at købe en Naboejendom, hvis Jordtilliggende inddrages i Hjemmets Have.

Arkitekt Nielsen, Odder, udarbejdede Tegning og Beskrivelse af Byggeforetaget, der ved Licitation overdroges Byens og Egnens Haandværkere for samlet Sum 29,557 Kr., hvortil kommer Køb af Ejendommen m. v.

Til Dækning heraf tilskylder Gylling Kommune 23,000 Kr., og Gylling Sparekasse 10,000 Kr., og endvidere foreligger Amtsraadets Tildelse til at inddrage de førømtalte Sparekassebøgers Paalydende, ca. 8000 Kr.

Det nye Hjem er for saa vidt færdigt, saa man regner med at kunne flytte ind en Gang i Løbet af denne Maaned. Det fremtræder som et smukt og hyggeligt Sted at bo for de gamle med lyse, solrige Værelser og forsynet med alle moderne Bekvemmeligheder. Hjemmet faar Plads til 15 Personer, der hver faar sit eget Værelse. Desuden er der enkelte Dobbeltværelser beregnet for Ægtepar. For Enden af en lang Korridor, der gaar gennem hele Huset, findes en stor solrig Spise- og Samlingsstue. At Hjemmet er udstyret med moderne Toiletforhold, Badeværelse og Centralvarme, skal kun lige nævnes.

Alt i alt kan man kun anerkende de Bestræbelser og den Omhu, hvormed saavel Bestyrelsen som Arkitekten har søgt at skabe en særdeles hyggelig og smuk Ramme om Tilværelsen for de Gamle, der agter at tilbringe deres sidste Aar paa „De gamles Hjem i Gylling“.

Et Formiddags-Idyl fra Gylling By.

De gamles Hjem i Gylling genindviet.

Stiftamtmanden udtrykker Amtsraadet's Anerkendelse af Gylling Kommunes sunde Økonomi.

I Aftes indviedes under festlige Former De gamles Hjem i Gylling. I Festen deltog Sogneraadet, Sparekassens Bestyrelse og Garanter, Arkitekt Nielsen, Odder, Haandværkerne og en Række særlig indbudte. Særlig indbudt var Stiftamtmand Hvidt, Skanderborg, og Amtsfuldmægtig Bach. Efter en Rundgang i det smukke Hjem samledes man ved de festligt pyntede Borde, hvor Forpagter Axel Sørensen paa Bestyrelsens Vegne bød Velkommen til alle og rettede en særlig Velkomst til Stiftamtmanden.

Han gav en kort Redegørelse for Hjemmets Udvidelse og rettede herunder en Tak til Sparekassens Ledelse for økonomisk Støtte. Ligeledes rettedes en Tak til Sogneraadet for Velvilje og Støtte. Desuden takkedes Arkitekt Nielsen og Haandværkerne for veludført Arbejde.

Endelig var der skænket en Række anonyme Gaver til Hjemmet; for disse Gaver bragte Axel Sørensen ogsaa en Tak. En særlig Tak blev rettet til Stiftamtmanden og Amtsfuldmægtigen for værdifuld Støtte og Hjælp. Stiftamtmanden takkede for de venlige Ord og mindedes Hjemmets Stiftere, Pastor Møller og Lærer Jeppe. Han udtalte bl. a., at det var Amtsraadet en Glæde at kunne imødekomme Gylling Sogneraad's Ønske om Godkendelse af Planen for Hjemmets Udvidelse m. v., idet Amtsraadet ønskede at paaskønne den usædvanligt gode og sunde Maade, Gylling Kommune har været ledet paa gennem Aarene.

Stiftamtmanden udtalte til sidst Ønske om, at Hjemmets Økonoma

gennem Tiderne maatte faa Lykke til at skabe et Hjem i Ordets bedste Forstand for de gamle.

Derefter talte Arkitekt Nielsen, Odder, der motiverede et Leve for Hjemmet, Pastor Nielsen, Gylling, Lærer Skovbjerg, Gyllingskov, samt Sogneraadsformand Øvli Mikkelsen. Festen sluttede med en Aftensang.

Oversigt

over de samlede Indtægter og Udgifter ved Udvidelsen af Gylling Sygehjem 1940.

	Indtægter	Udgifter
Tilskud fra Gylling Sparekasse 10.000 + 1.000 Kr....	11.000,00	
— — — Kommune 23.000 + 600 - ...	23.600,00	
Gave (anonym).....	1.500,00	
Hævet paa 2 Sparekassebøger 6.394,35 + 1.632,29 Kr.	8.026,64	
Køb af Matr. Nr. 79u, 79p (Jens Simonsens Hus). Omkostninger 7.500,00 + 98,90 Kr.....		7.598,90
Arkitekthonorar.....		1.550,00
Murerarbejdet 12.378 + 228 Kr.		12.606,00
Tømrer- og Snedkerarbejdet 9.325,00 + 461,94 Kr. ...		9.786,94
Centralvarme- og Sanitetsanlæg		5.068,75
Malerarbejdet 2.080,00 + 34,50		2.114,50
Elektrisk Installation		1.774,76
Blikkenslagerarbejdet		517,50
Møbler 1020,00, Gardiner 632,69		1.652,69
Vejmateriale, Jordarbejde, Planering		815,50
Anlæg af Haven		300,00
Forskellige andre Udgifter.....		180,35
Til Rest — overført til Driftsregnskabet.....		160,75
	44.126,64	44.126,64

Præstevang.

Med sit Areal paa ca. 170 Tdr. Land og Hartkorn 20 Tdr. 2 Skp. 2 Fdk. 2 $\frac{1}{2}$ Alb. var Gylling Præstegaard en af Landets største Præstegaarde, og dens Landbrug har gennem Tidens Løb været overdraget til mange Forpagtere. Af disse erindres Pastor Otto Møllers Broder, Theodor Møller. Han afløstes af Niels Leth, og den 1. Maj 1896 overgik Forpagtningen til Henrik Berg, en Fynbo, som havde Forpagtningen i 2 Perioder. Efter ham kom Emil Lunøe fra Drammelstrup paa Djursland.

Den 4. Oktober 1919 udstedtes Loven om Afhændelse af de til Præsteembeder hørende Jorder til Oprettelse af Husmandsbrug, og Gylling Præstegaard blev i denne Anledning udstykket i Parceller til Oprettelse af 13 selvstændige Landbrug samt 3 Tillægsparceller, som overdroges til Lodsejere ved Fallingvej. Tilbage ved Præstegaarden blev ca.

20 Tdr. Land, som den 1. April 1921 overtoges i Forpagtning af Aksel Sørensen.

Til Oplysning om Betingelserne for Overtagelse af et efter Lov Nr. 587 af 4. Oktober 1919 oprettet Husmandsbrug anføres her et Uddrag af den nævnte Lov:

§ 5.

Købesummen af Jorden, der fastsættes af Vurderingsraadet (jfr. Lov om Ejendomsskyld af 15. Maj 1903, § 9) for hver enkelt Parcel til en Værdi, svarende til den Pris, som en forstandig Køber maatte antages at ville give for Ejendommen, saafremt denne henhørte til en middelstor Bondegaard, udbetales ikke kontant; men Køberen skal svare en efter nedenstaaende Regler fastsat aarlig Rente af samme.

Udenfor Købesummen udreder Køberen kontant alle med Handelen og Udstykningen forbundne Omkostninger samt den Erstatning for udlagt Saasæd, Jordbehandling m. m., som eventuelt maatte tilkomme Præsten eller andre paa hans Vegne.

Saafremt Adgangen til Jorderne efter det i foregaaende Paragraf anførte Nævns Skøn kræver nye Veje, afholdes Udgifterne herved af Statskassen. Til Adkomstdokumenter bruges stempelt Papir til Takst 1 Kr.

§ 6.

Den i § 5 nævnte aarlige Rente fastsættes foreløbig til $4\frac{1}{2}$ pCt af den Sum, hvortil Jordens Værdi er bestemt ved den i Paragrafen

Rids af Gylling Præstegaardsmarks Udstykningsplan.

foreskrevne Vurdering, at betale bagud med Halvdelen i hver 11. Juni og 11. December Termin. Betalingen erlægges paa den i Skødet fastsatte offentlige Oppebørselsstue.

Ved hver følgende almindelige Vurdering til Ejendomsskyld foretager Vurderingsraadet en ny Vurdering af Jorden. Saa længe Jorden anvendes jordbrugsmæssig, skal Værdien ligesom ved den første Vurdering ansættes til den Sum, som en forstandig Køber maatte antages at ville give for Jorden, saafremt denne henhørte til en almindelig Bondegaard. Er der givet Jorden en anden Anvendelse, skal der ved Vurderingen tages Hensyn dertil. Ved Omvurderingen skal der bortses fra den Værdiforøgelse, der gennem Ejerens Arbejde eller Kapitalanvendelse er tilført Jorden siden sidste Vurdering. Ved den derefter foretagne nye Ansættelse af Renten fastsættes Rentefoden i Procent med een Decimal. Ansættelsen foretages af Finansministeriet paa Grundlag af et Gennemsnit af de foregaaende 5 Aars Købekurser paa Østifternes Kreditforenings og Jysk Landkreditforenings Obligationer af løbende Serier.

Den saaledes ansatte nye Rente erlægges første Gang i den 11. Juni eller 11. December Termin, som indtræder efter Forløbet af 3 Maaneder efter Vurderingens Foretagelse.

I Tiden indtil Udgangen af Aaret 1926 indbetaltes Jordrenterne af Parcelejerne til Stiftskassererkontoret; men efter denne Tid blev det paalagt Menighedsraadene at indkassere denne Afgift.

Loven af 4. Oktober 1919 bestemmer endvidere, at der kan tilstaaes Køberne af de omhandlede Parceller Laan til Opførelse af Bygninger svarende til $\frac{9}{10}$ af Omkostningerne ved passende Bygningers Opførelse, dog ikke udover et Maksimumsbeløb, som efter indhentet Erklæring fra Statistisk Departement fastsættes forud for hvert Kalenderaar.

Ved en Betragtning af denne Lovs Bestemmelser kan det se ud, som om Vilkaarene for Fæstebønderne i gamle Dage paany fremstaar, om end i en noget ændret og mildere Form.

Brugerne af Præstegaardens Parceller.

- 1a Præstegaardsforpagteren, Axel Sørensen.
- 1b Johannes Agerschou. — Helmer Mikkelsen.
- 1c Niels Peter Sørensen. — Svend Aage Jensen.
- 1d Mikkel Peter Pedersen.
- 1e Jakob Martin Jakobsen.
- 1f Hans Hansen.
- 1g Rasmus Rasmussen — Ove Brandbyge.
- 1h Niels Morten Eskerod — Ejner Jakobsen.
- 1i Niels Sejer Hansen.
- 1k Anders Peter Andersen. — Hans Jørgen Albrechtsen.
- 1b Hans Peter Hansen. — Marinus Hansen.
- 1m Kristian Laursen.
- 1n Kristen Jeppesen.
- 1o Johannes Rasmussen. — Johannes Jensen. — Anders P. Eskildsen.
- 1p Iver Kristian Pedersen. — Ejner Alstrup Johansen.
- 1q Rasmus Johan Andersen. — Jakob Pedersen. — Hans Kruse.
- 1r Axel Jensen.
- 1s Jens Madsen. — Magnus Hansen.

Præstehuset i Gylling.

Det lange med tre Lejligheder indrettede Beboelseshus, Matr. Nr. 94a, 94b og 94c, som laa i Gylling By umiddelbart syd for Forsamlingshuset og med Gavlen mod Gaden, har i fordums Dage tilhørt Gylling Præsteembede — formodentlig bestemt til Beboelse for Præstegaardens Arbejds mænd, og det er derfor bleven kaldt „Præstehuset“, men ifølge et Dokument af 22. August 1812 er det afstaaet fra Præsteembedet og overgaaet i privat Eje.

Det nævnte Dokument lyder i Afskrift saaledes:

Fr. VI

Stempel Een Rigsdaler 66 Skilling.

Frederik Pulus Christian, Baron af Guldencrone, Friherre til Baroniet Wilhelmsborg, Herre til Baroniet Marselisborg og Moesgaard, Hans

Præstehuset.

Kongelige Majestæts Kammerhætte, Storkors af Dannebrog og Dannebrogsmænd, Stiftsbefalingsmand for Aarhus Stift og Amtmand over Aarhus Amt *Andreas Birch*, S. S. Theologia, Doktor og Præses for samt Biskop over bemeldte Aarhus Stift, Ridder af Dannebrog; Gjøre vitterligt: at da det med Kongeligt allernaadigst Reskript af 24. Martii d. A. er bevilget, at et Gylling Sognekald, i Gylling Bye, Aarhus Amt, tilhørende og af Rasmus Christensen ifæstehavende Huus med tilliggende Haugeplads, maa til Ejendommen overdrages Fæsteren for Kjøbesum 250 Rdl.; og bemeldte Rasmus Christensen i afvigte Snapstingstermin til os haver udbetalt fornævnte Kjøbesum To Hundrede og Halvtredsindstyve Rigsdaler, saa haver vi paa Embedets Vegne skjød det og afhændet, ligesom vi herved i Overensstemmelse med allerhøjst bemeldte Rescript fra Gylling Sognekald aldeles afhænder, skjøde og overdrage til fornævnte Rasmus Christensen ovenbemeldte af ham ifæstehavende Huus, med al den Herlighed og Rettighed, hvormed samme hidtil har tilhørt Embedet, saa at det herefter skal tilhøre ham og hans Arvinger som lovlig Ejendom.

Til Bekræftelse under vore Hænder og Segl.

Aarhus, den 22. August 1812.

Güldenchrone.

Aarhus Stiftamtmandsskabs Segl.

A. Birch.

Sipilhum Episkop Aarhusiensis.

Læst og Pantebogen indført ved Hads-Ning Herreders Ret 20. December 1813.

A. Kier.

Gaveafgiften og Afgift til Kongens Casse og Justitsfondet 90 R. B. Sk. Sølv Værdi — Skriver halvfemsindstyve Rigsbankskilling Sølv Værdi.

Dette gamle Hus har i Tidernes Løb været Bolig for mange Familier, mest Smaakaarsfolk, hvis Kaar ikke altid har været helt blide, men det har dog været et brugbart og billigt Husly for de mange Mennesker, hvoraf i hvert Fald de sidste Beboere: Jørgen Jensen og hans efterlevende Enke Ane (Bus), og hans Broder Mogens Jensen, Christen Pedersens Enke og Hans Simonsen med Hustru har forstaaet at indrette en lun og hyggelig lille Bolig i det gamle historiske Hus, som blev jævnet med Jorden i 1941.

Gylling Menighedsraad.

I Aaret 1900 forelagde Folketingsmand J. C. Christensen et Forslag om Oprettelse af Menighedsraad. Det mødte stærk Modstand fra kirkelig Side; men som Kultusminister lykkedes det ham i 1903 at gennemføre en midlertidig Lov om Menighedsraad, der dog atter bortfaldt 1909, uden at det vakte synderlig Opmærksomhed.

1912 fornyedes Loven i en noget ændret Skikkelse. For at blive Vælger til Menighedsraad skal man være fyldt 25 Aar, tilhøre Folkekirken, være uberygtet samt begære sig optaget paa Valglisten. De valgte maa underskrive en Erklæring om at ville udføre deres Hverv „i Troskab mod den danske evangeliske lutherske Kirke, saa at den kan byde paa gode Vilkaar for den kristne Menigheds Liv og Vækst“.

Sognets Præst har Sæde i Menighedsraadet.

Dets Opgave er at optræde paa Menighedskredsens Vegne, naar der skal indføres nye Ritualer, Salmebøger o. l., deltage i Bestyrelsen af Kirkerne, forvalte det i Kirkebøsserne indkomne, samt foretage Indstilling ved Præstevalg. Der indstilles tre, mellem hvilke Ministeriet har frit Valg, med mindre samtlige Menighedsraadsmedlemmer ved første Ansøgning stemmer for samme Ansøger.

Til Menighedsraadsmedlemmer i Gylling Sogn er hidtil foretaget følgende Valg:

1903 den 16. December valgtes:

Gaardejer Niels Nielsen, Lerdrup.
— Anders Hansen, Gylling Skov.
— Johan Jensen, Gylling Mark.
Gaardmandskone Mette Katrine Rasmussen, Gylling.

1912 valgtes:

Gaardejer Niels Nielsen, Lerdrup.
— Anders Hansen, Gylling Skov.
— Johan Jensen, Gylling Mark.
Gaardmandskone Mette Katrine Rasmussen, Gylling.

1916 den 20. November valgtes:

Gaardejer Anders Hansen, Gylling Skov.
— Johan Jensen, Gylling Mark.
Fru Kirstine Kuur, Gylling.
Læge Didriksen, Gylling.

Ifølge Lov af 1. Oktober 1915 valgtes Jens C. Andersen, Gylling, den 20. December 1916 til Medlem af Kirkebestyrelsen.

1920 den 16. November valgtes:

Fru Kirstine Kuur, Gylling.
Læge Didriksen, Gylling.
Karetmager Thomas Thomsen, Gylling.
Jens C. Andersen, Gylling.

1922 den 24. November valgtes:

Jens C. Andersen, Gylling.
Gaardejer Niels Andersen, Malskær.
Fru Kirstine Kuur, Gylling.
Karetmager Th. Thomsen, Gylling.
Gaardejer Niels Kuur, Gylling Skov.
Fru Sofie Jensen, Gylling Skov.
Fru Karen Hildebrandt, Søby.

Ved Karen Hildebrandts Bortrejse fra Sognet 1. November 1925 blev hun afløst af Skræder Kjærsgaard.

1926 den 20. November valgtes:

Jens C. Andersen, Gylling.
Karetmager Th. Thomsen, Gylling.
Fru Kirstine Kuur, Gylling
Gaardejer Niels Kuur, Gylling Skov.
— Niels Andersen, Malskær.
Fru Sofie Jensen, Gylling Skov.
Skræder Kjærsgaard, Gylling.

1930 den 25. November valgtes:

Lærer Haahr, Gylling.
Jens C. Andersen, Gylling.
Gaardejer Øvli Mikkelsen, Malskær.
Fru Marie Kruse, Lerdrup Sk.
Gaardejer Viggo Jensen, Gylling Sk.
Karetmager Th. Thomsen, Gylling.
Fru Anna Kuur, Gylling Sk.

1934 valgte:

Jens C. Andersen, Gylling.
Fru Anna Kuur, Gylling Sk.
Gaardejer Viggo Jensen, Gylling Sk.
— Øvli Mikkelsen, Malskær.
— Laurs Jakobsen, Horskærg.
Smedemester N. P. Haugaard.
Fru Minna Bredkjær.

1938 valgte:

Jens C. Andersen, Gylling.
Fru Anna Kuur, Gylling Sk.
Gaardejer Rasmus Nielsen,
Smedemester N. P. Haugaard.
Lærer Thure, Gylling.
Gaardejer Viggo Jensen, Gylling Sk.
Fru Minna Bredkjær.

Gylling Sogns Spare- og Laanekasse.

Sparekassens Stiftelse.

Dens første Vedtægt og Grundfond.

Der var allerede oprettet mange Sognesparekasser omkring i Landet, førend Planen om en Sparekasse i Gylling Sogn blev bragt til Udførelse, men den 19. Marts 1882 blev der afholdt et Møde om Sagen i Gylling Hovedskole, og ved denne Lejlighed vedtog Forsamlingen at stifte et Pengeinstitut, som skulde benævnes

Gylling Sogns Spare- og Laanekasse.

Der blev samme Dag affattet en Vedtægt for Sparekassen med følgende Bestemmelser:

§ 1. Kassens Formaal er hovedsagelig at fremme den tjenende og ubemidlede Klasses Vel; dog staar det enhver frit for at gøre Pengeindskud i den, dog ikke under 1 Krone. Maksimum bestemmes ikke; men Kassens Bestyrelse forbeholder sig Ret til at afvise hvilke Indskud, den finder for godt.

§ 2. Enhver Gaardmand, som ved Kassens Stiftelse indskyder 10 Kr., og enhver Husmand, som indskyder 5 Kroner til Grundfonden, anses som hørende til Kassens stiftende Medlemmer, og af disse vælges indtil videre Kassens Bestyrelse.

§ 3. Bestyrelsen for Kassen udgøres af 7 Medlemmer, der vælges ved simpel Stemmerfærdighed af en Generalforsamling, som holdes en Gang aarlig, og til hvilken alle stiftende Medlemmer har Adgang og Stemmeret. Valget gælder for 2 Aar, dog saaledes, at den mindre Halvdel afgaar efter 1 Aars Forløb ved Lodtrækning.

Bestyrelsen supplerer sig selv ved Dødsfald eller anden Afgang. Den saaledes valgte fungerer til førstkommende Aars Generalforsamling, hvor nyt Valg foretages.

Til at forestaa Kasserer- og Bogholderforretningen vælger Generalforsamlingen en Forretningsfører blandt de stiftende Medlemmer.

Forretningsføreren, hvis Valg gælder for 1 Aar ad Gangen, maa ikke være Medlem af Bestyrelsen, ligesom han heller ikke maa modtage Laan af Kassen.

Bestyrelsen er ulønnet; derimod vil Forretningsføreren blive lønnet i Forhold til Kassens Virksomhed efter Bestyrelsens nærmere Bestemmelse.

§ 4. Paa de bestemte Sparekassedage, den 1. og den 15. i hver Maaned, møder Kassereren og 2 Medlemmer af Bestyrelsen. Skulde enten hin eller en af disse have Forfald, udvælger Bestyrelsen en Mand af sin Midte til at træde i Stedet.

For Indskud i Kontrabøger og ved Indfrielse af Aktiver kvitterer to Bestyrelsesmedlemmer. I andre Tilfælde er tre af Bestyrelsens Medlemmers Underskrift nødvendig for at være bindende for Kassen.

§ 5. Af de indskudte Summer svares foreløbig 4 pCt. p. a. Rente beregnes fra den sidste Dag i Maaneden, hvoraf følger, at af Indskud, der gøres i Løbet af Maaneden, beregnes Renten først fra den sidste. Dog skal der arbejdes hen til, at Forrentningen kan begynde før; naar

dette kan ske, afgøres af Generalforsamlingen. — Renten udbetales hvert Aars April og Oktober Maaneder. De Renter, som ikke ere afhentede inden Udgangen af nævnte Maaneder, lægges til Kapitalen og forrentes med denne.

§ 6. Den, som ønsker Laan mod Pant af Kassen, skal henvende sig til Bestyrelsen med det, han vil stille i Pant for Laanet. Pantet opbevares hos Bestyrelsen, saafremt denne fordrer det. Skulde det ikke kunne opbevares hos denne, kan det dog antages, naar en paalidelig og solid Mand gaar i Kautio for samme.

§ 7. Udlaan mod Kautio eller haandfaet Pant kan ske paa 10 Uger, 20 Uger, $\frac{1}{2}$ eller $\frac{1}{4}$ Aar. — Laanet kan fornyes, hvis Pengene kunne undværes, og Begæring derom sker senest 8 Dage før Udløbstiden, samt nyt Bevis for Gælden da udstedes. Af disse Laan svares i Rente for hver 10 Uger 1 Øre af 1 Kr., og paa længere Tid end 20 Uger 5 pCt. p. a.

§ 8. Opsigelsen af de i Sparekassen indsatte Summer kan ske mundtlig i Kontortiden eller skriftlig. Udbetalingen sker da med følgende Varsel:

For Summer under 50 Kr. mod 7 Ugers,
- — fra 50—100 Kr. mod 3 Mdr.s,
- — paa 100 Kr. og derover $\frac{1}{2}$ Aars,

og er enhver ved Kassen sket Afskrivning i Kontrabogen fuldt Bevis mod sammes Ejer, der selvfølgelig ikke kan sagsøge Kassen, om Udbetaling skulde være sket til en uberettiget, hvilket dog enhver kan sikre sig imod ved straks at gøre Anmeldelse for Bestyrelsen, hvis en Kontrabog er kommen ud af hans Værge.

§ 9. Rentefoden kan ikke forhøjes eller nedsættes uden ved en Generalforsamlings Beslutning.

§ 10. Det aarlige Overskud, som Kassen maatte give, anvendes saaledes:

$\frac{3}{8}$ anvendes til at tilbagebetale Stifterne deres Indskud efter en ved Lodtrækning nærmere bestemt Rækkefølge,

$\frac{3}{8}$ til Dannelsen af et Reservefond.

Resten til Præmier for sparsommelige og uformuende Tjenestefolk, der have vist Iver til at sætte deres Sparepenge i Kassen, samt til andre veldædige Øjemed, alt efter Bestyrelsens nærmere Bestemmelse.

Naar Reservefonden har naaet en Størrelse af 500 Kr., skal der for samme indkøbes gode Obligationer.

Ophører Kassens Virksomhed, anvendes det mulige Overskud i veldædigt Øjemed efter en Generalforsamlings Bestemmelse.

§ 11. Til hvert Aars Generalforsamling aflægges Regnskab over Indtægt og Udgift i det forløbne Aar, der slutter den 31. Marts, samt paa hvilken Maade Foreningens Formue er anbragt og gjort frugtbringende. Samtidig vælger Generalforsamlingen 2 Revisorer og en Kontrolkomité, bestaaende af 3 Medlemmer, under hvilke Decisionen er henlagt.

§ 12. Alle Bekendtgørelser sker ved Kirkestævne eller gennem „Odder Avis“. Ekstraordinær Generalforsamling afholdes efter 8 Dages forudgaaet Bekendtgørelse, naar Bestyrelsen eller 12 Medlemmer forlanger det.

§ 13. Anbringes Kassens Midler i Værdipapirer, maa det kun være i indenlandske.

§ 14. Til at taxere saadanne faste Ejendomme, i hvilke der ønskes Laan, vælger Generalforsamlingen 2 Taxationsmænd paa 2 Aar.

§ 15. Der skal virkes hen til, at Kassens Bestyrelse, naar de stiftende Medlemmers Antal svinder betydelig ind, kan blive valgte af Sognets Folketingsvælgere.

§ 16. Forandringer i foranstaaende Vedtægter kunne ske paa fremtidige Generalforsamlinger, naar 2 Trediedele af de mødte Medlemmer vedtage det.

Saaledes vedtaget i Generalforsamlingen den 19. Marts 1882.

*Andreas Dige. Morten Thomsen. Niels Nielsen. Niels Leth. Jens Hansen.
P. Wissing. Anders Hansen.*

Denne første Vedtægt er jævnlig underkastet Ændringer, og Sparekasseloven af 4. Oktober 1919 har nødvendiggjort en fuldstændig Omarbejdelse deraf.

Ved samme Møde valgtes en Bestyrelse, bestaaende af de 7 Medlemmer, hvis Navne er anført under Vedtægten. Det vedtoges at anskaffe et Pengeskab, og Lokale lejedes hos Købmand Dige for en Betaling af 20 Kr. for det første Aar.

Efter at de lovbestemte juridiske Foranstaltninger og Anmeldelser var bragt i Orden, afholdtes et Bestyrelsesmøde den 1. Maj 1882, ved hvilken Lejlighed Sognets Beboere ydede deres Bidrag til Sparekassens Grundfond. Den tegnede

J. C. Jeppe.

Grundfond blev tilsammen 960 Kr., og det viste sig, at Sparekassens Virksomhed var saa vel tilrettelagt og Driften saa godt ledet, at dette Grundfond kunde tilbagebetales til Indskyderne i Slutningen af 1886 og Begyndelsen af 1887. — I Sparekassens Forhandlingsbog findes Kvitteringer for det saaledes tilbagebetalte Grundfond.

Ved Sparekassens Stiftelsesmøde den 19. Marts 1882 blev Lærer ved Gylling Skovskole, J. C. Jeppe, valgt som Forretningsfører og Bogholder, og han besørgede denne Bestilling, indtil han den 1. Oktober 1914 tog Afsked med Lærergerningen og rejste til Lyngby.

Han afløstes af den nuværende Bogholder, fhv. Gaardejer Jens C. Andersen, Gylling.

Sparekassens Bestyrelse.

Ved den tidligere omtalte Generalforsamling den 19. Marts 1882, hvorved Sparekassen blev stiftet, blev Sparekassens første Bestyrelse valgt, og den bestod af følgende Medlemmer:

Købmand A. Dige, Gylling.	Afgang $\frac{4}{4}$ 1886.
Møller Mort. Thomsen, Gylling Skov.	— - 1886.
Gdr. Jens Hansen, Østergaard.	— - 1886.
Gdr. P. Wissing, Gylling.	— - 1886.
Gdr. Anders Hansen, Gylling Skov.	— $\frac{25}{2}$ 1883.
Forp. N. P. Leth, Gylling Præstegaard.	— $\frac{4}{4}$ 1886.
Gdr. Niels Nielsen, Lerdrup.	— $\frac{25}{2}$ 1883.

Sparekassens første Bestyrelse:

A. Dige.

Morten Thomsen.

Jens Hansen.

P. Wissing.

Anders Hansen.

N. P. Leth.

Niels Nielsen.

Senere Valg af Bestyrelse.

<p>Valgt $\frac{25}{2}$ 1883: Gdr. A. Sørensen, Gylling Skov $\frac{4}{4}$ 1886 Hmd. N. Sørensen Bonde, — $\frac{4}{4}$ 1886 Gdr. Jesp. Jensen, Lerdrup Skov $\frac{4}{4}$ 1886 Gdr. Rs. Westergaard, Malskær $\frac{4}{4}$ 1886</p> <p>Valgt $\frac{4}{4}$ 1886: Gdr. Niels Nielsen, Lerdrup $\frac{3}{4}$ 1889 Gdr. Mads P. Hansen, Gylling $\frac{3}{4}$ 1889 Gdr. A. Hansen, Gylling Skov $\frac{3}{4}$ 1889 Retsv. Kr. Nielsen, — $\frac{3}{4}$ 1889 Postbud Jens Nielsen, Søby $\frac{3}{4}$ 1889 Gdr. Mads Pedersen, Malskær $\frac{3}{4}$ 1889 Købmand Sundahl, Gylling $\frac{1}{4}$ 1892 Gdr. Niels Mogensen, Gylling $\frac{3}{4}$ 1889 Gdr. J. P. Jacobsen, Gylling $\frac{3}{3}$ 1889</p> <p>Valgt $\frac{3}{4}$ 1889: Gdr. Jens Hansen, Østergaard $\frac{1}{4}$ 1892 Gdr. Joh. Jensen, Gylling Mark $\frac{1}{4}$ 1892 Forp. N. P. Leth, Gylling Præsteg. $\frac{1}{4}$ 1892 Gdr. Anders Sørensen, Søby $\frac{1}{4}$ 1892 Gdr. Rs. Jensen, Splidholm $\frac{1}{4}$ 1892 Gdr. Mads Nielsen, Gylling $\frac{1}{4}$ 1892 Købmd. H. Frandsen, — $\frac{1}{4}$ 1892 Gdr. Niels Laursen, Lerdrup $\frac{1}{4}$ 1892</p> <p>Valgt $\frac{1}{4}$ 1892: Gdr. Mads P. Hansen, Gylling $\frac{18}{2}$ 1895 Gdr. Mads Pedersen, Malskær $\frac{18}{2}$ 1895 Hmd. Jens Nielsen, Søby $\frac{18}{2}$ 1895 Lærer Holst, Gylling $\frac{18}{2}$ 1895 Gdr. Jens Hansen, Lillienborg $\frac{18}{2}$ 1895 Købmd. P. Pedersen, Gylling $\frac{18}{2}$ 1895 Gdr. P. S. Pedersen, Lerdrup $\frac{18}{2}$ 1895 Forp. Niels P. Madsen, Søby $\frac{18}{2}$ 1895 Gdr. P. Pedersen, Gylling Skov $\frac{18}{2}$ 1895</p>	<p>Afgang:</p> <p>Valgt $\frac{18}{2}$ 1895: Forpagter N. P. Leth, Gylling $\frac{18}{2}$ 1895 Bager Jespersen, — $\frac{18}{2}$ 1895 Købmd. H. Frandsen, — $\frac{18}{2}$ 1895 Gdr. Rs. Kristensen, Splidholm $\frac{11}{12}$ 1905 Murer J. Simonsen, Gylling Sk. $\frac{11}{12}$ 1905 Gdr. Søren Nielsen, — $\frac{9}{12}$ 1897 Gdr. Kuur Rasmussen — $\frac{11}{2}$ 1905 Gdr. Søren Nielsen, Gylling $\frac{9}{2}$ 1897 Gdr. J. Sørensen Jensen, Lerdrup $\frac{9}{2}$ 1897</p> <p>Valgt $\frac{9}{2}$ 1897: Gdr. A. Hansen, Gylling Skov $\frac{31}{3}$ 1911 Gdr. Niels Mogensen, Gylling $\frac{31}{3}$ 1911 Væver N. Kr. Pedersen, Lerdrup $\frac{1}{3}$ 1902 Bmd. N. P. Simonsen, Gyll. Skov $\frac{11}{2}$ 1905 Gdr. Joh. Jensen, Gylling Mark $\frac{31}{3}$ 1911</p> <p>Valgt $\frac{1}{3}$ 1902: Gdr. Jens Jensen, Malskær $\frac{11}{2}$ 1905</p> <p>Valgt $\frac{11}{12}$ 1905: Gdr. Jens C. Andersen. $\frac{28}{2}$ 1913 Købmd. M. Jørgensen, Gylling $\frac{1}{6}$ 1923</p> <p>Valgt $\frac{2}{2}$ 1909: Gdr. Niels P. Nielsen, Gyll. Skov Gdr. Jørgen Madsen, Søby Gdr. Karl Pedersen, Gylling Skov</p> <p>Valgt $\frac{31}{1}$ 1911: Bmd. J. Alb. Jensen, Splidholm $\frac{3}{2}$ 1919 Gdr. Peder Pedersen, Jensgaard $\frac{28}{2}$ 1913</p> <p>Valgt $\frac{28}{2}$ 1913: Gdr. Jakob Hansen, Gylling $\frac{27}{2}$ 1931 Husejer Peder Jensen, Gylling $\frac{25}{2}$ 1921</p> <p>Valgt $\frac{3}{2}$ 1919: Gdr. Jens Andersen, Højvang — $\frac{25}{2}$ 1921: Gdr. Hans Hansen, Gylling — $\frac{27}{2}$ 1925: Gdr. H. Hermansen, Gyll. Sk. — $\frac{27}{2}$ 1931: Øvli Mikkelsen, Malskær</p>
--	---

Indtil Begyndelsen af Aaret 1897 blev de 9 Bestyrelsesmedlemmer delt i 3 Hold, hvoraf hvert Hold paa 3 Mand fungerede 1 Aar. Efter den Tid blev det en Regel, at Formanden og Bogholderen mødte hver Kontordag, medens Bestyrelsesmedlemmerne skiftedes til at fungere, saaledes, at hver af dem fik en bestemt Lørdag i Maanedens at give Møde i Sparekassen.

Det synes ikke at fremgaa af Forhandlingsprotokollen, at der har været nogen fungerende Formand i Tiden indtil 1. April 1897.

Bogholderen, Lærer Jeppe, har vel den Gang i Lighed med hans øvrige Funktionstid hovedsagelig haft Sparekassens Styrelse i sin Haand, og den kunde jo heller ikke overgives i bedre Hænder.

Den 14. Februar 1897 blev Gdr. Anders Hansen, Gylling Skov valgt til Formand, hvilket Hverv han beklædte indtil sin Afgang af Sparekassebestyrelsen den 31. Marts 1911. Han afløstes af Gdr. Carl Pedersen, Gylling Skov.

Anders Hansen.

Carl Pedersen.

Ifølge den første Vedtægts § 11 vælger Generalforsamlingen 2 Revisorer og en Kontrolkomité bestaaende af 3 Medlemmer, under hvilke Decisionen er henlagt.

Som Revisor har i Aarenes Løb fungeret :

Lærer H. Kr. Frandsen, Gylling, fra $19/3$ 1882 til $27/5$ 1905. Købmand H. Frandsen, Gylling, fra $19/3$ 1882 til $1/4$ 1886. Gdr. Jesper Jensen, Lerdrup, fra $1/4$ 1886 til $1/4$ 1902. Købmand P. C. Sundal, Gylling, fra $1/4$ 1892 til $18/1$ 1895. Lærer Holst, Gylling, fra $18/2$ 1895 til $1/4$ 1910. Lærer S. A. Knudsen, Gylling, fra $1/4$ 1905 til $18/12$ 1931. Bmd. J. Kr. Nielsen, Splidholm, fra $1/4$ 1910 til $3/10$ 1914. Murermester R. Rasmussen, Gylling, fra $3/10$ 1914. Suppleant: Uddeler C. Bank, Gylling.

S. A. Knudsen.

R. Rasmussen.

C. Bank.

Medlemmer af Kontrolkomitéen har været følgende:

Gdr. Søren Rasmussen, Gylling, fra $19/3$ 1882 til $15/9$ 1882. Gdr. Jesper Jensen, Lerdrup, fra $19/3$ 1882 til $25/2$ 1883. Gdr. Peder Sørensen, Splidholm, fra $19/3$ 1882 til $25/2$ 1883. Gdr. Mads Pedersen, Malskær, fra $15/9$ 1882 til $25/2$ 1883. Væver Ole Olsen, Gylling, fra $25/2$ 1883 til $4/4$ 1886. Gdr. Peter Jensen Rørth, Gylling, fra $25/2$ 1883 til $4/4$ 1886. Gdr. Niels Thomsen, Gylling, fra $25/2$ 1883 til $4/4$ 1786. Gdr. P. Wissing, Gylling, fra $4/4$ 1886 til $1/4$ 1892. Købmand A. Dige, Gylling, fra $4/4$ 1886 til $24/1$ 1907. Møller Mort. Thomsen, Gylling Skov, fra $4/4$ 1886 til $27/9$ 1902. Forp. N. P. Leth, Gylling Præstegaard, fra $1/4$ 1892 til $1/4$ 1895. Gdr. Jens Hansen, Lillienborg, fra $18/4$ 1895 til $14/1$ 1907. Maler Søren Kristensen, Gylling, fra $27/9$ 1902 til $17/1$ 1903. Udd. Hans Pedersen, Gylling, fra $17/1$ 1903 til $24/1$ 1907. Købmd. P. Petersen, Gylling, fra $24/1$ 1907 til $12/5$ 1916. Boelsmd. Søren Jensen, Krabnab, fra $24/1$ 1907 til $31/1$ 1911. Gdr. Niels Mogensen, Gylling, fra $2/2$ 1909 til $31/1$ 1911. Gdr. And. Hansen, Gylling Skov, fra $31/1$ 1911 til $26/2$ 1929. Gdr. Joh. Jensen, Gylling Mark, fra $31/1$ 1911. Gdr. N. P. Simonsen, Gylling Skov, fra $12/5$ 1916 til $3/1$ 1919. Købmd. J. Møller Hansen, Gylling, fra $3/1$ 1919. Gdr. Isak Hansen, Gylling Skov, fra $26/2$ 1929.

Johan Jensen.

J. Møller Hansen.

Isak Hansen.

Den 19. Maj 1942.

Paa Tresaarsdagen for Sparekassens Oprettelse i Dag kunde det maaske være af Interesse at omtale enkelte af Begivenhederne i de sidste 10 Aar.

En længe næret Plan om Erhvervelse af en selvejende Bygning for Sparekassen blev til Virkelighed i Aaret 1935. Som Byggeplads valgtes Matr. Nr. 20 b og 50c, som med de derpaa værende gamle Bygninger købtes af Vejmand R. P. Rasmussen og Skomager S. B. Holch for ialt 3400 Kr.

Tegning og Overslag udfærdigedes af Arkitekt Nielsen, Odder, og Opførelsen af Bygningen blev ved Licitation overdraget til følgende Haandværkere:

Murermester Jakob Pedersen, Odder, Tømrermester J. P. Jørgensen, Odder,

Jens C. Andersen.

Blikkenslager Jensen, Gylling, Malermestrene Poulsen og Eskildsen, Gylling, samt Installatør S. B. Sørensen, Odder, og Udgifterne til Byggeplads, Bygningens Opførelse og Inventar beløb sig til ialt 29,744 Kr. 53 Ø., som udrededes kontant af Sparekassens Reservefond.

Frands Mikkelsen.

Af Sparekassens gamle velfortjente Funktionærer er to afgaaet ved Døden, nemlig Niels Peter Nielsen, som afgik ved Døden den 13. Marts 1938, og den mangeaarige Formand Carl Pedersen, som døde den 13.

November 1940. De var begge særdeles velbegavede Mænd, som i mange Aar paa en stilfærdig og rolig, men meget kyndig Maade brugte deres Evner til Gavn for Sparekassen.

Sparekassens Funktionærer er for Tiden følgende:

I Tilsynsraadet: Hans Hermansen, Jens Andersen, Holger Rasmussen, H. Chr. Hansen, Peder Nielsen, Lærer Skovbjerg og Øvli Mikkelsen.

Revisionen: Uddeler C. Bank, Murerm. R. Rasmussen og statsautoriseret Revisor Lesner, Aarhus.

Kontroludvalget: Købmand J. Møller Hansen, Isak Hansen og Frands Mikkelsen.

Direktør og Bogholder: Jens C. Andersen.

Sparekassens Bestyrelse ved 50 Aars Jubilæet 1932.

Niels P. Nielsen.

Jørgen Madsen.

Jens Andersen.

Carl Pedersen, Formand.

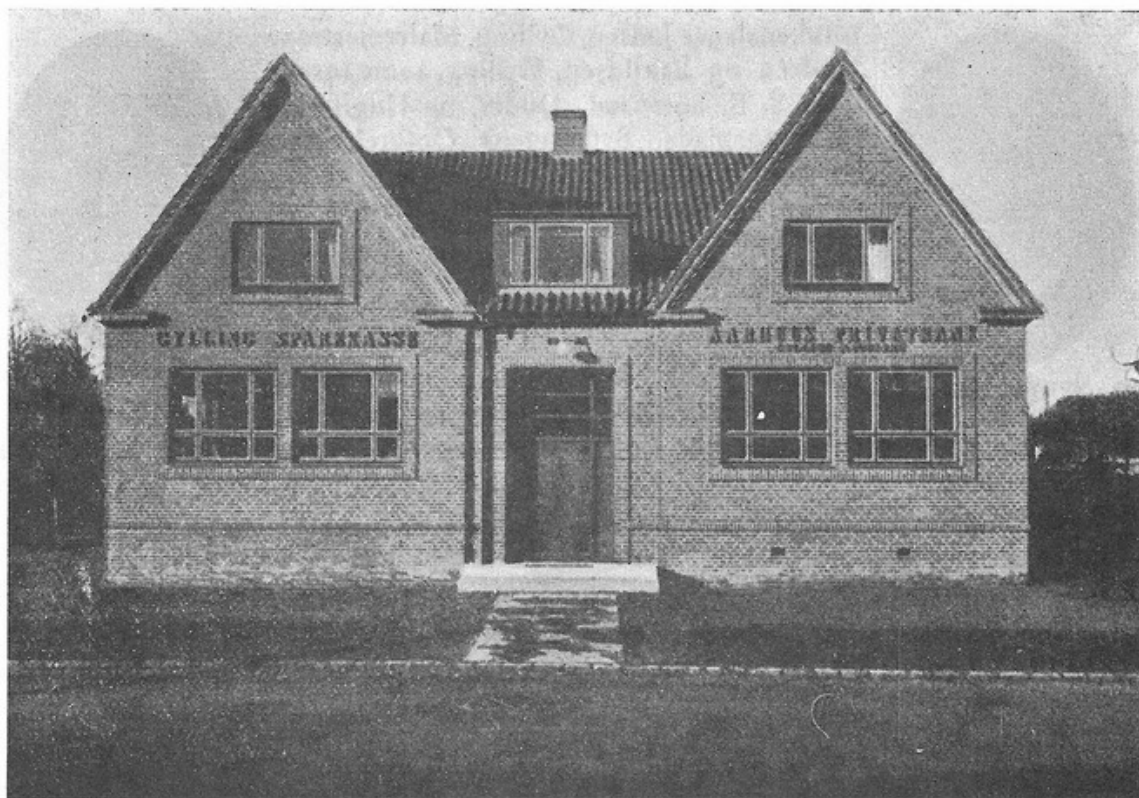
Hans Hansen.

Hans Hermansen.

Øvli Mikkelsen.

Nogle Træk af Sparekassens Historie og Forretningsgang.

Gylling Sogns noget isolerede Beliggenhed har — særlig i tidligere Tider — bidraget en hel Del til Sparekassens Trivsel. Forholdene er forandrede noget, siden Automobiltrafikken har lettet Samkvemmet med Omegnen; men i de Tider, da Færdselen besørgedes med Hestekøretøjer, var Besøgene i Odder og de nærmeste Købstæder mindre hyppige, og Gylling Sparekasse var det Sted, hvor Størstedelen af Sognets Pengetransaktioner lettest besørgedes.

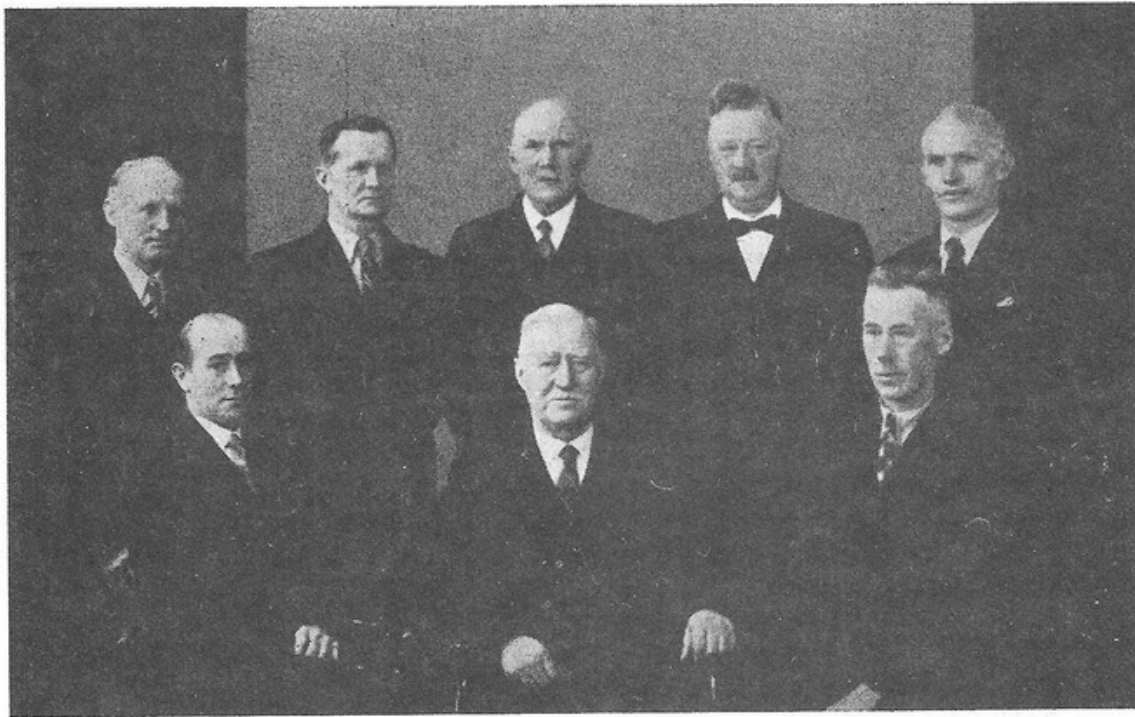
Hertil bidrog endvidere den Omstændighed, at en Mand her fra Sognet med ualmindelige Anlæg og Evner for Finansvirksomhed blev udset til at være Sparekassens første Forretningsfører og Bogholder.

Lærer Jeppe, Gylling Skovskole, er den Mand, som har draget det tungeste Læs ved Sparekassens Oprettelse og senere Virksomhed, og Befolkningen har heldigvis været fremsynet nok til at overlade til Lærer Jeppe at besørge Ordningen af de juridiske Formaliteter og anskaffe det til Bogholderiet nødvendige Materiale, og Gang paa Gang genvalgte han til Forretningsfører, indtil han ved sin Embedsfratrædelse bestemte sig til at forlade Sognet.

Om Lærer Jappes Evner som Finansmand kan i denne Forbindelse henvises til daværende Sparekasseinspektør Joh. Chr. Schmidts Noteringer ved Inspektionen den 17. Juli 1900, hvor det bl. a. hedder: „Hvorvel det af Centralforeningen udarbejdede Bogholderi ikke benyttes her, er Bogføringen holdt i et System, udarbejdet af den nuværende Bogholder, der ikke alene er klar og tydelig, men ført paa en saa smuk Maade, at Kassens hele Bogholderi godt kan tjene til et Mønster“.

Eller til samme Sparekasseinspektørs Bemærkning af 31. Juli 1902, hvori det hedder: „Iøvrigt er Kassen ledet saavel i Overensstemmelse med dens Vedtægter som med en Forstaaelse, der kun findes faa Steder“ —

Lærer Jappes Finansgeni bragte ofte Sparekassen Fordel ved heldige Børsspekulationer, og ved Sparekassens 25 Aars Jubilæum blev der af Aarets Kursgevinst anvendt 8000 Kr. til et Legat for det nogle Aar i Forvejen — væsentlig ved Lærer Jappes og Pastor Møllers Bidrag — oprettede „Gylling Sygehjem“, en Stiftelse,

Sparekassens nuværende Bestyrelse:

Øverste Række fra venstre: Øvli Mikkelsen, Peder Nielsen, Hans Chr. Hansen, Jens Andersen, Kr. Holt Skovbjerg. Nederste Række: Holger Rasmussen, Jens C. Andersen, Hans Hermansen.

som nu tjener til Bolig for Sognets ældre Folk, der ikke har selvstændigt Hjem. At lede Sparekassen med samme Indsigt og Forstaaelse som i Lærer Jeppe's Tid er umuligt for almindelige Mennesker; men Sparekassens Ledelse søger efter bedste Evne at følge det saa vel tilrettede Spor.

Lønninger for Virksomhed ved Sparekassen er kun udbetalt til Formanden, Revisorerne og Bogholderen. De øvrige Bestyrelsesmedlemmer er ulønnede. Som et beskedent Vederlag for Arbejdet i Sparekassen kan nævnes de aarlige Udflugter til Fællesforeningens Generalforsamlinger, hvori Bestyrelsens Medlemmer med Hustruer i en Aarrække har deltaget. Mange gode Minder haves fra disse Besøg i Jyllands skønneste Egne.

Af Bankforbindelser havde Sparekassen indtil 1914 Aarhus Privatbank, Landmandsbanken, Levins Vekselererfirma og Odder Bank. I Tiden fra 1905 til Efteraaret 1913 virkede den af Lærer Jeppe oprettede Bank selvstændigt i Gylling, og efter den Tid har Odder Bank været Sparekassens eneste Bankforbindelse.

Den Omstændighed at Odder Banks Filial i Gylling har Kontortid i Nabolokalet samtidig med Sparekassens Kontortid, volder ingen Ulempe. De to Institutioner har altid virket i god Forstaaelse med hinanden, og Sparekassen har adskillige Bekvemmeligheder ved stadig at have let Adgang til Banken, hvis Direktører, Krogh og senere Petersen, ofte har ydet Sparekassen værdifulde Tjenester.

Indtil 1. April 1931 blev Bestemmelsen om Stiftelse af Laan afgjort af Formanden, det tilstedeværende Bestyrelsesmedlem og Bogholderen. Fra nævnte Dato indførtes imidlertid den Ordning, at den samlede Bestyrelse holder Møde efter Kontortid den 3. Lørdag i hver Maaned og da træffer Afgørelse i alle de til denne Dag foreliggende Laanesager.

Af Sparekassens største Kunder kan nævnes Gylling Mejeri, Gylling Kommune og flere lokale Foreninger, hvis Ind- og Udbetalinger sker gennem Sparekassen og bidrager til den for en Landsbysparekasse temmelig betydelige Aarsomsætning.

Af Sparekassens Midler er til veldædigt Øjemed ydet Støtte til bl. a. „Gylling Sygehjem“ igennem mange Aar.

GYLLINGBOGEN I

Som det vil være ethvert hjem i Gylling bekendt, har Gylling og Omegns Borgerforening besluttet at lade Jens Carlo Andersens bog

GYLLING SOGN OG DETS BEBOERE

genoptrykke i et nyt oplag ud fra den betragtning, at bogen indeholder mange autentiske oplysninger, der giver et troværdigt billede af sognet og de slægter og enkeltpersoner, hvis navne i dag – for manges vedkommende – kun findes på Gylling kirkegård.

Men fælles for dem alle gælder det, at de hver især har været med til at bygge et samfund, skabe et miljø, der i dag nok er ret så forskelligt fra forrige tiders i levevis og væremåde, men som har trådt spor, nye slægtled kan have nogen glæde af at se tilbage på.

Jens Carlo Andersens bog udkom i 1942 og er forlængst udsolgt. I årenes løb har Gylling by, ja sognet som helhed med de forskellige små landsbyer for en stor del skiftet udseende. Langt de fleste af gårdene har skiftet ejere. En hel ny bydel, Karen Jeppes Gade, er opstået i byens østlige del.

Der er med andre ord i årene siden 1940 sket et generationsskifte, ligesom en række nye familier er tilflyttet byen og sognet.

Dette er netop en af grundene til, at Gylling Borgerforening har set det som en vigtig opgave at lade bogen genoptrykke.

Det er vort håb, at bogen må finde vej til reolerne i mange Gyllinghjem.

Vi kan oplyse, at et eventuelt overskud fra salget af bind I ubeskåret vil blive overladt bestyrelsen for Gylling Forsamlingshus, der netop i år får en tiltrængt restaurering.

Gylling og Omegns Borgerforening i oktober 1976